

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2021

22 - 28 Şubat Günleri

i

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
22-28 ŞUBAT 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	4
ERDOĞAN'A 5 SORU	5
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	5
2020 YILINDA CARİ AÇIK, 36,7 MİLYAR DOLAR OLARAK GERÇEKLEŞTİ.	11
TÜİK, İŞSİZLİK AZALDI DİYOR! OYSA TÜİK VERİLERİ KARAMSAR BİR TABLOYU İŞARET EDİYOR!	12
GENÇ İŞSİZLİK YÜZDE 40,5'E YÜKSELDİ!	12
HAZİNE NAKİT DENGESİ YILIN İLK AYINDA 26 MİLYAR TL AÇIKLA ALARM VERDİ!	13
İŞSİZLİK SİGORTASI FONU HIZLA ERİYOR!	14
SGK İFLASA SÜRÜKLENİYOR!	15
YURTTAŞLAR ÖDÜYOR, ŞİRKETLER KAZANIYOR	15
ENERJİ TÜKETİMİMİZ DIŞA BAĞIMLI	18
NÜKLEER SANTRAL HEM PAHALI HEM RİSKLİ	21
ZEHİR SAÇAN SANTRALLARA BİR YANDAN "VETO" ÖTE YANDAN İZİN	22
UZUN SÜRELİ ELEKTRİK KESİNTİLERİ YURTTAŞI MAĞDUR ETTİ	23
27 MİLYON TL ZARAR	24
BİR ÜSTÜNE PARA VERMEDİKLERİ KALDI	25
2020 YILINDA İFLAS EDEN ESNAF SAYISI 100 BİNE DAYANDI	25
2020'DE GÜNDE BEŞ LOKANTA KAPANDI	26
SATIŞ YOK, BORÇ GİRTLAKTA	26
ŞİMDİ SUÇLU ESNAF OLDU	27
KANAL İÇİN HALKA SÜRGÜN	28
40 YIL VERGİ VEREN ESNAFA DEĞİL, YANDAŞA DESTEK	29
ÇUKUROVA HAVALİMANI BÖLGESEL HAVALİMANI DEĞİL "BUTİK BİR HAVALİMANI"	30
2020 YILI İŞKUR VERİLERİ GÖRÜNÜMÜ KRİZİN AÇIK İTİRAFIDIR	32
DÜNYADA RÜZGAR TÜRKİYE'DE FIRTINA	33
İŞSİZLİK HÜKÜMETİN GÜNDEMİNDE YOK	35
ENGELLİLERİN EN BÜYÜK TALEBİ İŞ	36
TORPİL CUMHURİYETİ	37
YABANCI YATIRIMCI GELMİYOR, YERLİ YATIRIMCI KAÇIYOR!	38
AKP, 19 YIL SONRA ÜLKEYİ BU HALE GETİRDİ: GENÇLERİN YÜZDE 73'Ü UMUTSUZ	39
VARLIK DEĞİL BORÇ FONU	40
KAPADOKYA MADEN PROJELERİ İÇİN BİTİRİLMEK İSTENİYOR	41
AVRASYA'NIN GÜNLÜK FATURASI THY'NİN YURTİÇİ BİLET FİYATLARI İLE YARIŞACAK	41
AKP'Lİ BELEDİYEDE KAÇAK BİNA ÇELİŞKİSİ	41
133 ALTIN MADENİ RUHSATI VERİLMİŞ	42
KAÇAK OCAKLARDA 133 MADENCİ ÖLDÜ	44
TARIM SANTRALA TERK EDİLDİ	45
METRESİ 122 BİN TL'YE DEMİRYOLU	45
MİLYARLIK İHALE YİNE YABANCIYA GİTMEDİ	46
KIZILAY'A KARDEŞ PAYI	46
KIZILAY AİLE ÇİFTLİĞİ OLDU	47
AKP'Lİ ENSARİOĞLU'NUN AKRABALARINA BALLI İHALE	47
SAYIŞTAY'IN ZARAR NEDENİYLE ARADIĞI MEMUR AKP'DEN ADAY ADAYI ÇIKTI	48
VALİ YARDIMCISININ SUÇ DOSYASI KABARIK!	48
AYM'YE DE KAYYUM	49
SAYIŞTAY DEVRE DIŞI DENETİM YABANCILARA	49
MİLYONLARI YUTAN BİR KÜLLİYE DAHA...	50
İLLİYET DEĞİL EZİYET!	51
NASİP DEĞİL, SİYASAL TERCİH	51

YÜZ YÜZE EĞİTİM BAŞLAMADAN ÖNCE YAPILMASI GEREKENLER	53
EĞİTİM BORÇ BATAĞINDA	54
YÜKSEK LİSANS YAPANLAR AZALİYOR	54
ÖĞRENCİLERİN YÜZDE 75'İ SORUN YAŞIYOR	55
SİYASETTE KADIN 2020 HARİTASI: TÜRKİYE 122. SIRADA	55
PARLAMENTOLARDA KADIN ORANLARI	56
SARAY REJİMİ, GAZETECİLERİ "İSTENMEYEN KİŞİ" OLARAK GÖRÜYOR, MEDYA ÇÖLLEŞİYOR	58
YOKSULLUK NAFAKASI	59
'ANAYASACILIK OYUNU' OYNUYORLAR	61
5 GAZETECİDEN BİRİ YARGILANDI	62
FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ DERİNLEŞİYOR	62
İKTİDAR MODEL ARIYOR	63
TÜRKİYE KARŞITI YENİ BİR İTTİFAK DOĞUYOR	63
MUTSUZSUN, MUTSUZUZ, MUTSUZLAR...	64
SARAY AYBAŞINI GÖREMEYEN MİLLETE 'AY'I GÖR' DİYOR	65

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşdakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

22-28 ŞUBAT 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***Vergi Haftası:** Şubat ayının son haftası Vergi Haftası'dır. Vergi devletlerin ayakta kalması, sosyal düzeni ve sosyal adaleti sağlaması için son derece önemlidir. Lakin bir diğer önemli husus ise vergi adaletidir. Çok kazananan çok az kazananan az vergi alınması bu adaletin esas noktasıdır. Lakin bugün ülkemizde vergi yükü ne yazık ki orta ve alt düzey gelirinde yer alan vatandaşlardadır. Büyük holdingler, yandaş şirketler vergi muhafiyetleri ve muhasebe tezgahları ile ne yazık ki vergi ödememekte, kazançlarına kazanç katmaktadır. Asgari ücretteki vergi yükü dahi vergi adaletsizliğinin kanıtı durumundadır.

*23 Şubat 2020 - **İran-Türkiye depremleri:** İran'ın Batı Azerbaycan Eyaleti'nin Hoy ilinde meydana gelen 5.8 Mw ve 5.9 büyüklüğündeki depremlerde İran'da 75 kişi yaralandı, Van'da ise 10 kişi öldü, 50 kişi yaralandı.

*24 Şubat 2010 - Balıkesir Dursunbey'de 4 yıl önce 17 madenciye mezar olan **maden ocağında, grizu patlaması** sonucu bu kez, 19 madenci yaşamını yitirdi. Maden ocağının sahibi; "Biz madenciler bununla yaşamak zorundayız" derken, Başbakan Erdoğan da; "iş yerinde 20 gün önce inceleme yapıldı" dedi.

*25 Şubat 2010 - Akademisyen, Bilkent Üniversitesi ile YÖK'ün kurucusu ve ilk Başkanı **İhsan Doğramacı** hayatını kaybetti.

*26 Şubat 1992 **Hocalı Katliamı:** Azerbaycan'ın Hocalı kentine giren silahlı Ermeni gruplar, 613 Azeri'yi öldürdü.

*26 Şubat 1961 Öğretmen, siyasetçi ve eski Millî Eğitim Bakanlarından Hasan Âli Yücel Hayatını kaybetti.

*27 Şubat 2020 - **İdlib saldırısı:** İdlib'te Suriye Hükûmeti tarafından Türk konvoyuna saldırı sonucu 33 asker öldü, 32 asker yaralandı.

*28 Şubat 1997 - Türkiye Millî Güvenlik Kurulu'nun 9 saat süren toplantısında **28 Şubat süreci** olarak adlandırılan kararlar alındı. Bu kararlar, irticayı Türkiye'nin önündeki en büyük tehlike olarak saptadı. MGK'da, Atatürk ilke ve inkılaplarının ödünsüz uygulanması kararı verildi.

*28 Şubat 1947 – Sembol isimlerden Türk siyasi aktivist **Deniz Gezmiş**'in doğum günü.

*28 Şubat 2015 – Büyük romancı, senaryo ve öykü yazarı **Yaşar Kemal** hayatını kaybetti.

***28 Şubat Sivil Savunma Günü:** Sivil halkın silahlardan kendini nasıl koruyacağını öğrenmesi fikrine dayanmaktadır. Daha sonraki yıllarda sivil savunma kavramı sadece savaş dönemlerinde değil, barış dönemlerinde de doğal afet ve büyük yangınlarda halkın can ve mal güvenliğinin korunması olarak genişletilmiştir. Sivil Savunma Günü, insanların savaş, doğal afet gibi durumlarda kendini koruması için bireyleri bilinçlendirme amacıyla ortaya çıkmıştır.

ERDOĞAN'A 5 SORU

13 ŞEHİDİMİZİN SORUMLUSU OLAN ERDOĞAN'A 83 MİLYON VATANDAŞIM ADINA SORUYORUM...

- 1 Bölücü terör örgütünün, tam 5,5 yıl elinde tuttuğu vatan evlatlarını kurtarmak için 2015 tarihinden bu yana **Başbakan olarak ya da Cumhurbaşkanı olarak ne yaptınız?**
- 2 Terör örgütünün başı Abdullah Öcalan'dan seçimlerde size yardımcı olması için mektup dilenirken, neden vatan evlatlarının serbest bırakılması için çağrı yapmasını istemediniz? **İstanbul Seçimleri sizin için 13 vatan evladından daha mı kıymetliydi?**
- 3 Yıllarca "Dostum Trump" diye böbürlenip durdunuz. **Neden dostluğunuzu, vatan evlatlarımızı terör örgütünün elinden kurtarmak için kullanmadınız?**
- 4 Daha önce benzer hadiselerde sorunun çözümüne büyük katkıları olmuş İnsan Hakları Vakfı, İnsan Hakları Derneği, Mazlum-Der gibi ulusal ve uluslararası insan hakları örgütlerine, **terör örgütünün elinde tuttuğu evlatlarımıza zarar gelmemesi ve serbest bırakılmaları için en azından çağında bulunmak hiç mi aklınıza gelmedi?**
- 5 Rize'de yaptığınız açıklamalarda sınır ötesi operasyonun hedeflerinden birinin de şehit olan 13 evladımızın kurtarılması olduğunu, ancak başaramadığınızı söylediniz. **13 vatandaşımızın kurtarılması amacıyla başlatılan operasyondaki başarısızlığı kim üstlenecek? Bu işin sorumlusu kim?**

Kemal Kılıçdaroğlu

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

- "11 Milyon İşsiz Yarattık Her Yaştan"

- **İşgücü Ve İstihdam Azaldı:** TÜİK'in, Kasım 2020 ayına ilişkin (Ekim-Kasım-Aralık aylarının ortalaması) işgücü istatistiklerine göre, geçen yıl kasım ayında Türkiye'nin çalışma çağındaki kurumsal olmayan nüfusu, bir yıl öncesine göre 1 milyon 199 bin kişi artarak 63 milyon 39 bin kişiye yükselirken, iş gücü ise (çalışanlar ve iş arayanlar) 1 milyon 400 bin kişi azalarak 31 milyon 71 bin kişiye geriledi. Çalışma çağındaki olup da iş gücüne dahil olmayan nüfus ise 2 milyon 605 bin kişi artarak 31 milyon 968 bin kişiye yükseldi. 6 yıl sonra, işgücüne dahil olmayanların sayısı yeniden işgücünü geçti.
- **Gelişmiş ülkelerde yüzde 70'lerde seyreden iş gücüne katılım oranı geçen yıl 3 puan gerileyerek yüzde 49,3'e indi.**
- **İstihdamdakilerin sayısı ise son bir yılda 1 milyon 103 bin kişi azalarak 27 milyon 66 bin kişiye geriledi.** Aslında bu dönemde kamu kesiminin istihdamında 147 bin kişilik artış yaşandı. Dolayısıyla özel sektörün istihdamındaki azalma 1 milyon 250 bin kişiyi buldu.
- **Resmi İşsiz:** Türkiye ekonomisi, kamu dışında yeni istihdam yaratamadığı için işsizler ve bu dönemde işini kaybedenler, iş bulma umutları olmadığı için iş arama kanallarına başvuruyorlar. TÜİK'in kullandığı yöntem nedeniyle sadece son dört haftada iş arama kanallarını kullananlar işsiz sayıldığı için bu tanıma göre işsiz sayısı Kasım 2019'a göre 303 bin kişi azalarak 4 milyon 5 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise yüzde 13,3'ten yüzde 12,9'a indi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- **Umutsuzlar 5 Milyona Yaklaştı:** Çalışma çağındaki nüfus artarken, işgücünün ve işsizlerin azalması, kullanılan istatistik yöntemi nedeniyle işsiz olduğu halde iş aramadığı için **işsiz kabul edilmeyen işsizlerin** sayısında son bir yılda 2 milyon 617 bin kişilik artış yaşanmasına yol açtı. Sayıları 4 milyon 934 bine ulaşan **iş aramayan işsizler** ilk defa geçen yıl resmi işsiz sayısını aştı. İşsizlerle (4 milyon 5 bin kişi) iş aramayan işsizlerin toplamından oluşan **gerçek işsiz** sayısı kasımda 8 milyon 939 bine, **gerçek işsizlik oranı** da yüzde 24,8'e kadar yükseldi.
- Bir diğer yüksek artış ise istatistiklerde "istihdamda" gözüken (*TÜİK anketin yapıldığı hafta içinde bir saat bile çalıştığını beyan eden herkesi istihdamda kabul ediyor*), esas işinde ve diğer işlerde toplam olarak haftada 40 saatten az çalışan, ancak daha uzun süre çalışmak için iş arayanlarla, çalıştığı işini değiştirmek için iş arayanlardan oluşan **eksik istihdamdakilerde** yaşandı. Bu durumda olanların sayısı da son bir yılda 1 milyon 204 bin kişi artarak 2 milyon 556 bine yükseldi.
- İşsizler (4 milyon 5 bin kişi), iş aramadığı için işsiz sayılmayanlar (4 milyon 934 bin kişi) ve eksik istihdamdakilerin (2 milyon 256 bin kişi) toplamından oluşan en geniş işsiz sayısı geçen yıl 3 milyon 518 bin kişi artarak 11 milyon 195 bine kadar yükseldi. Dolayısıyla **geniş anlamda işsizlik oranı** da yüzde 31,1 ile rekor bir düzeye yükseldi.
- **OECD'NİN Dördüncü En Yüksek İşsizlik Oranı:** Bu arada, Kasım 2020 istatistiklerinin açıklanmasıyla birlikte 2020 yılına ilişkin ortalama iş gücü rakamları da hesaplanabilir hale geldi. Buna göre 2020 yılında Türkiye'de ortalama işsizlik oranı yüzde 13,2 olarak hesaplandı.
- Türkiye 2020 yılındaki bu ortalama işsizlik oranıyla Kolombiya ve İspanya ile büyük olasılıkla -henüz yıl sonu oranını açıklamamış olduğu için tahmin ediyorum- Yunanistan'dan sonra en yüksek işsizlik oranına sahip ülke oldu.
- 2020 yılında OECD ülkelerinde ortalama işsizlik oranı yüzde 7,1 olurken, Almanya'da yüzde 4,2, Fransa'da yüzde 8,2, İtalya'da yüzde 9,1, Japonya'da yüzde 2,8, ABD'de yüzde 8,1 oldu. (OECD'nin bu konuyla ilgili açıklamasına <http://www.oecd.org/sdd/labour-stats/unemployment-rates-oecd-02-2021.pdf> bağlantısından ulaşılabilir)
- **Daha Az Çalışıp Daha Çok Üretme Mucizesi:** Bu arada Türkiye ekonomisinin 2020 yılında milli gelirinin yüzde 2'nin üzerinde bir reel büyüme gösterdiği tahminleri yapılıyor. Dolayısıyla Türkiye'nin geçen yıl "**daha az kişiyle daha az süre çalışıp daha çok üretmiş olma**" gibi iktisaden çok zor biri mucizeyi gerçekleştirmiş olması gerekiyor.
- TÜİK'e göre Kasım 2020 itibariyle son bir yılda istihdam 1 milyon 103 bin kişi azaldı. Aynı dönemde iş başında olanların sayısı ise 2 milyon 217 bin kişi azalarak 25 milyon 238 bin kişiye geriledi. 1 milyon 828 bin kişi işiyle bağlantısını sürdürüyor olmakla birlikte, izin ve benzeri nedenlerle işinin başında olamadı. Diğer bir ifadeyle üretime katılmadı. Haftada çalışılan süre ise 44,9 saatten, 43,8 saate geriledi.
- Yıllık ortalamaya göre de 2020 yılının tümünde ortalama 26 milyon 808 kişi olan istihdamdakilerden sadece 24 milyon 80 bini iş başındayken, 2 milyon 728 bin kişi ise çeşitli nedenlerle iş başında olamadı. Çalışılan süre ise 44,8 saatten 42,9 saate geriledi. Buna göre 2020 yılında Türkiye'de işinin başında çalışan sayısı bir önceki yıla göre 2 milyon 767 bin kişi (yüzde 10,3) azalırken haftada çalışılan ortalama süre de 2,1 saat kısaldı.
- İş başında olanların yüzde 10,3 azaldığı, çalışılan sürenin de yüzde 4,2 oranında kısaldığı bir dönemde yüzde 2 ve üzerinde bir reel büyüme sağlamak ancak işgücü verimliliğindeki muazzam bir artış sağlanmasıyla açıklanabilir. Ancak yatırımların yıllardır azaldığı bir süreçte bir yıl içerisinde bu ölçüde bir verimlilik artışı ancak **istatistiklerle oynanarak sağlanabilir.**
- **Salgından Kayıt Dışı İstihdam Daha Çok Etkilendi:** 2020 yılında istihdamda yaşanan daralma tümüyle kayıt dışı istihdamdan kaynaklandı. Kamunun istihdamında yaşanan 141 bin kişilik artışın da yardımıyla 2020 yılında kayıtlı istihdam 389 bin kişi artarak 19 milyon 37 bine çıkarken, kayıt dışı istihdam 1 milyon 492 bin kişi azalarak 8 milyon 29 bine geriledi.
- İstatistikler, yaşanan salgın sürecinden, sokak satıcılığı, gündelikçi – temizlik işçisi ve benzeri işlerde kayıt dışı çalışan, dolayısıyla toplumun en korumasız kesimlerinin daha fazla etkilendiğini gösteriyor.
- **Kayıtlı İşsizler Azalıyor:** İş Kur'un kayıtlı işsiz sayısına ilişkin istatistikleri (**tabloda 67'nci satır**) iş aramayan işsizlerin, doğru ifadeyle umutsuzların sayısındaki artışın 2021 yılında da devam ettiğini gösteriyor. Kayıtlı işsiz sayısı Ocak 2021'de geçen yılın aynı ayına göre 912 bin kişi azalarak 2 milyon 918 bine geriledi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-İşsizlik Sigortası

- İşsizliğin en temel sorun olduğu bu dönemde, kaynakları işsizlik dışındaki bir çok alanda kullanılan İşsizlik Sigortası Fonundan ödenek alan işsiz sayısı ise azalıyor. Geçen yıl ocak ayında 610 bin 287 işsize işsizlik ödeneği veren İşsizlik Sigortası Fonundan bu yıl ocak ayında ödenek alanların sayısı 216 bin 14 işsize düştü.
- İşsizlik Sigortası Fonunun toplam varlığı ise 2020 yılı sonuna göre 5,5 milyar lira daha azalarak 9 Şubat 2021 tarihi itibarıyla 97,7 milyar liraya geriledi.
- AKP iktidarının, birikimini yıllardır işverene destek olarak aktardığı İşsizlik Sigortası Fonu'nun salgın nedeniyle verilen destekler için de kullanılması, Fon varlığının net olarak 33,9 milyar lira erimesine yol açtı.
- (NOT: Anayasa Mahkemesi, İşsizlik Sigortası Fonun kaynaklarının işsizler dışındaki amaçlar için kullanılmasına yapılan itirazları, "Yasaya göre fon açık verirse açığı devlet karşılayacak" gerekçesiyle reddetti. Bu anlayışla birkaç yıl sonra İşsizlik Sigortası Fonunun birikimi tümüyle bitebilir. Fon gelirleriyle giderlerini karşılayamaz duruma gelebilir ve işsizlik sigortası kamu için yeni bir karadelik olabilir.)

-Sanayi Üretimi

- Sanayi üretimi, geçen yıl aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9 oranında artarken bir önceki aya göre ise yüze 1,3 oranında artış kaydetti.
- Sanayi sektörünün yılın tümündeki üretimi ise 2019 yılına göre de yüzde 1,6 oranında arttı. Türkiye'nin sanayi sektörünün üretimi 2018 yılında sadece yüzde 1,3 artmış, 2019 yılında yüzde 0,5 daralmıştı. Tek adam rejimine geçtikten sonra istatistiklerde yapılan bütün cambazlıklara rağmen, sanayi üretimindeki büyüme oranı resmi istatistiklerde bile yüzde 2'ye ulaşmıyor.
- 2020 yılında madencilik sektörünün üretimi (*madencilik için yapılan büyük çevre katliamlarına rağmen*) bir önceki yıla göre yüzde 1,7 oranında azalırken, imalat sanayi üretimi yüzde 1,8, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektörünün üretimi ise yüzde 0,4 arttı. (*Bir başka mucize enerjisiz büyüme.*)
- 2020 yılında aramalı üretimi yüzde 3,9 artarken, dayanıklı tüketim malı üretimi yüzde 0,8 azaldı, dayanıksız tüketim malı üretimi yüzde 0,5, enerji üretimi yüzde 0,5 arttı. Yatırım (sermaye) malı üretimi ise yüzde 0,1 azaldı.

-Cari İşlemler Açığı 36,7 Milyar Dolar

- Türkiye, 2019 yılında 6,8 milyar dolar fazla verdiği cari işlemlerde 2020 yılını 36,7 milyar dolarlık açıkla kapattı.
- 2020 yılında Türkiye'nin döviz gelirleri bir önceki yıla göre yüzde 17,1 oranında (43,2 milyar dolar) azalarak 209,7 milyar dolara gerilerken, döviz giderleri yüzde 0,1 oranında artarak 246,4 milyar dolar oldu.
- Döviz gelirlerinin bu kadar yüksek bir miktarda azalması, turizm gelirlerinin 19,6 milyar dolar azalarak 29,8 milyar dolardan 10,2 milyar dolara, ihracat gelirlerinin 14 milyar dolar azalarak 182,2 milyar dolardan 168 milyar dolara, taşımacılık gelirlerinin 9,9 milyar dolar azalarak 24,2 milyar dolardan 14,3 milyar dolara gerilemesi belirleyici oldu.
- Bu ölçüde bir açığı finanse edecek kadar dışardan net sermaye/borç bulamayan Türkiye, 28,6 milyar dolarlık dış finansman açığıyla karşı karşıya kaldı.
- Geçen yıl cari işlemler açığının rezervlerle finanse edilmesi yüzünden döviz rezervlerinde net 31,9 milyar dolarlık azalma yaşandı. Rezervdeki azalışın finansman açığından yüksek olması ise net hata ve noksan kaleminden kaynaklanıyor.
- 2020 yılında Türkiye'ye doğrudan yatırım girişi de bir önceki yıla göre 1,5 milyar dolar azalarak 7,7 milyar dolara geriledi. Bu yatırımın da 4,4 milyar dolarla büyük bölümü gayrimenkul alımı için geldi.

-Merkez Bankasının Döviz Rezervi

- **Brüt Rezerv (Varlık):** Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); geçen hafta (29 Ocak – 5 Şubat haftası) sadece 16 milyon dolar azalarak 5 Şubat itibarıyla 95 milyar 519 milyon dolara indi. 2020 yılı sonunda 93,2 milyar dolar olan brüt rezervde yılın geride kalan bölümünde Hazinesinin dış borçlanmalarının etkisiyle toplam 2,3 milyon dolarlık artış yaşandı.
- 29 Ocak- 5 Şubat haftasında, brüt döviz rezervi 1 milyar dolar artarak **54,3 milyar dolara yükselirken, altın varlıkları ise 1 milyar 16 milyon dolar azalarak 41,2 milyar dolara geriledi.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- **Döviz Borçları (Yükümlülük):** Merkez Bankasının, 5 Şubat itibariyle 58,8 milyar dolar olan swap borçları hariç döviz ve altın borçları geçen hafta 274 milyon dolar azalarak 81,7 milyar dolara indi. Dolayısıyla Merkez Bankasının swap borçları hariç net rezervi 29 Ocak – 5 Şubat haftasında 254 milyon dolar artarak 14 milyar dolara yükseldi.
- **SWAP Borçları Dahil Net Rezerv:** Merkez Bankasının bilançosunda döviz borcu olarak gözükmeyen swap borcu 5 Şubat itibariyle 58,8 milyar dolar düzeyinde bulunuyor
- Bankanın bilançosunda gözüken (81,7 milyar dolar) borçlarına, swap borçları (58,8 milyar dolar) dahil edildiğinde toplam döviz yükümlükleri 140,4 milyar dolara yükseliyor.
- Dolayısıyla swap borçları da dahil Merkez Bankası'nın net rezervi 5 Şubat itibariyle (eksi) **-44,7 milyar** doları buluyor.
- Diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının 44,7 milyar dolarlık döviz açığı bulunuyor. Hazinesin, Merkez Bankası nezdindeki döviz hesabını dikkate aldığımızda ise Merkez Bankasının döviz açığı 60 milyar doları buluyor.
- **Rezervin Dış Borcu Karşılama Oranı:** Merkez Bankasının brüt rezervinin kısa vadeli dış borçları karşılama oranı yüzde 71 olurken, brüt rezervin vadesine bir yıldan daha az kalmış dış borç miktarını karşılama oranı da yüzde 51,8 oldu.

-Dış Borç İçin Ödenen Faiz

- **2020 Yılında Ödenen:** Türkiye 2020 yılında dış borçları için toplam 12,7 milyar dolar faiz ödedi. Bu ödemenin 5 milyar dolarlık kısmını kamu kesimi yaparken, özel sektörün ödediği faiz ise 7,8 milyar dolar oldu.
- 2020 yılında ödenen faiz bir önceki yıla göre yüzde 12 oranında azaldı. Azalış özel sektörün ödemelerindeki yüzde 19,6 oranındaki düşüştan kaynaklanırken, kamu kesiminin ödediği faiz ise yüzde 3,3 oranında artış gösterdi.
- **AKP Döneminde Ödenen:** AKP'nin iktidarda olduğu 2003 yılı başından 2020 yılı sonuna kadar Türkiye toplam 183,3 milyar dolar dış borç faizi ödedi. Bu ödemenin 85,5 dolarını kamu sektörü, 97,8 milyar dolarını da özel sektör gerçekleştirdi.

-Düşen Kur Sıcak Paraya Yaradı

- **Yabancı yatırımcıların Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerinde, Devlet ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarında ve bankalarda TL ve döviz mevduatı olarak tuttıkları portföyleri (sıcak para) 29 Ocak – 5 Şubat haftasında 2,5 milyar dolar artarak 72,3 milyar dolara yükseldi. Bu yükseliş yabancıların yeni sıcak para getirmesinden değil tümüyle TL'nin değer kaybetmesi ve hisse senedi fiyatlarının artmasından kaynaklanıyor.**
- Yabancı yatırımcılar 29 Ocak -5 Şubat haftasında Borsa İstanbul 182 milyon dolarlık net hisse senedi sattılar. 140,5 milyon dolarlık yeni Devlet iç borçlanma kağıdı satın alırlarken, şirket borçlanma senetlerini ise 33,8 milyon dolar artırdılar. Dolayısıyla net olarak 9 milyon dolarlık bir portföy yatırımı çıkışı yaşandı.
- Yabancı yatırımcıların 5 Şubat itibariyle Türkiye'deki portföylerinin 30,8 milyar dolarlık kısmı hisse senetlerinden, 10,2 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarından ve 31,3 milyar dolarlık kısmı da bankalardaki döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor.
- Yabancıların net olarak 183 milyon dolar azalttıkları hisse senedi portföyleri geçen hafta hisse senedi fiyatlarındaki artış ve döviz kurunda yaşanan düşüş nedeniyle 1,9 milyar dolar artarken, toplamda 174 milyon dolarlık net alım yaptıkları iç borçlanma (kamu+şirket) kağıtları portföyleri ise 472 milyon dolar arttı.

-Kredi ve Mevduat Gelişmeleri

Mevduat

2 – 9 Şubat 2021 günleri arasında Bankalardaki (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduat, kur farkından kaynaklanan nedenlerle 18,3 milyar lira azalarak 3 trilyon 358 milyar liraya indi.

- **Dolarizasyon:** TL cinsinden mevduatların 6 milyar lira artarak 1 trilyon 539 milyar liraya yükseldiği bu dönemde yabancı para mevduatların TL karşılığı ise döviz kurundaki düşüş yüzünden 24,3 milyar lira azalarak 1 trilyon 818 milyar lira oldu. Yabancı para mevduatlar, dolar cinsinden bakıldığında ise 99 milyon dolar artarak **257,8 milyar dolara yükseldi.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Toplam mevduattaki dolarizasyon oranı ise yüzde 54,9'dan yüzde 54,6'ya indi. Bankalardaki yurt içi ve yurt dışı kaynaklı (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduatın yarısından çoğunu yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.
- **Gerçek Kişilerin Tasarruf Mevduatı:** Gerçek kişilerin, diğer bir ifadeyle vatandaşların mevduatı 2 - 9 Şubat günleri arasında 12,4 milyar lira azalarak 2 trilyon 48 milyar liraya geriledi. Vatandaşların TL mevduatlarının 3,8 milyar lira artıp 865 milyar liraya yükseldiği söz konusu hafta içerisinde, döviz mevduatları ise 18 milyon dolar artarak 167,9 milyar dolar oldu. Döviz mevduatlarının TL değeri ise kurda yaşanan düşüşün de etkisiyle 16,2 milyar lira azalarak 1 trilyon 183 liraya indi.
- **Dolarizasyon;** diğer bir deyimle döviz cinsinden tutulan mevduatların toplam mevduat içindeki payı, gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 58,2'den yüzde 57,8'e indi.
- **TL'ye güvenmeyen vatandaşlar** Merkez Bankasının faiz artırımlarına ve döviz kurlarında yaşanan düşüşe rağmen ağırlıklı olarak döviz ve altın mevduatını tercih etmeye devam ediyor. Vatandaşlar ekonomi politikalarına ve iktidara güvenmediği için faiz artırımıyla döviz kurunda yaşanan düşüşü döviz alım fırsatı olarak değerlendiriyor.

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (bankaların bankalara verdiği krediler hariç) 2 - 9 Şubat günleri arasında 12 milyar liralık daralmayla 3 trilyon 510 milyar liraya indi. Kredilerde yaşanan azalma da döviz kredilerinden, diğer bir ifadeyle ağırlıklı olarak kurda yaşanan düşüşten kaynaklandı.
- Bu dönemde TL kredilerde 562 milyon lira azılırken, döviz kredilerinde 451 milyon dolarlık artış oldu. TL cinsinden krediler 2 trilyon 343 milyar liraya indi. Döviz cinsinden krediler ise 164,8 milyar dolardan 165,2 milyar dolara (1 trilyon 166 milyar liraya) çıktı.
- 2020 yılı sonunda yüzde 103,5 olan mevduatın krediye dönüşüm oranı ise yüzde 104,5'e çıktı.

Batık Krediler

- Zamanında ödenmediği için takibe alınan krediler 2- 9 Şubat günleri arasında 1,1 milyar lira azalarak 150,2 milyar liraya indi. (Bu tutara söz konusu krediler için işletilmiş olan faizler dahil bulunmuyor) Tahsili gecikmiş alacakların toplam kredilere oranı yüzde 4,3 oldu.

-KOBİ'lerin Banka Borcu 844 Milyar Lira

- Yaşanan salgın sürecinden en fazla etkilenen küçük ve orta boy işletmelerin bankalara olan kredi borçları ise 5 Şubat itibarıyla 840 milyar lira olarak gerçekleşti.
- BDDK'nın verilerine göre KOBİ'lerin bankalara olan kredi borçları 29 Ocak – 5 Şubat 2021 tarihleri arasında 4 milyar lira azaldı.
- KOBİ kredilerinin 16,1 milyar dolarlık (113 milyar liralık) kısmı döviz kredilerinden oluşuyor.
- KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği kredi borçları 58,3 milyar liraya geriledi.

-Vatandaşın Banka Borcu

- **Vatandaşın bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu** 29 Ocak -5 Şubat arasında 723 milyon lira daha artarak 836,8 milyar liraya yükseldi.
- Bu borcun 691 milyar lirası tüketici kredilerinden, 145,7 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 443 milyon liralık, kredi kartlarında 280 milyon liralık artış yaşandı.
- **İktidarın, salgına karşı alınan önlemler nedeniyle işini kaybeden, işini kaybetmediği halde geliri azalan, zorunlu izne çıkarılan vatandaşlara temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için bankalardan borçlanmayı adres göstermesi vatandaşların bankalara olan borcunu geçen yıl yüzde 41 oranında büyümesine yol açmıştı.**
- **Ancak son aylarda yaşanan faiz artışları vatandaşların kredi kullanımını önceki aylara göre az da olsa sınırlamış gözüküyor.**

-Takipteki Vatandaş Sayısı 3 Milyon 471 Bin

- Temerrüt sürelerinin 90 günden 180 güne çıkarılmasına rağmen 2020 yılında tüketici kredisi borcunu ödeyemeyen toplam 433 bin 575 ve kredi kartı borcunu ödeyemeyen de 397 bin 207 vatandaş bankalar tarafından takibe alındı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Hem tüketici kredisi hem de kredi kartı borcunu ödeyemediği için takibe alınanlar tek kişi sayıldığında 2020 yılında toplam 690 bin 335 vatandaş borcunu ödeyemediği için icraya verildi.
- Son beş yıl içerisinde tüketici kredisi ve kredi kartı borcunu ya da her ikisini birden ödeyemediği için bankalar tarafından takibe alınanlardan ve borcu halen devam edenlerin sayısı ise 2020 sonunda 3 milyon 471 bin 494 kişi oldu.
- Gerek ilk kez takibe alınan gerekse de borcu devam eden vatandaş sayısında 2019 yılına göre belirgin bir azalma yaşandı. Bu azalma, temerrüt süresinin uzatılmasının yanı sıra, özellikle kamu bankalarının geçen yıl kredi kullandırma koşullarını kolaylaştırmaları nedeniyle vatandaşların borçlanıp eski borçlarını ödemelerinden kaynaklandı.

-Faiz Oranları

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 5 Şubat itibarıyla bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 0,14 puan artarak yüzde 17,48'e yükselirken, ticari kredi faizleri 0,12 puan azalarak yüzde 19,53 oldu.

Merkez Bankası Fonlama Faizi

- Merkez Bankasının bankalara çeşitli yollardan verdiği paranın ortalama faizi de **12 Şubat itibarıyla** yine politika faizi olan yüzde 17,0 seviyesinde gerçekleşti.
- **Türkiye yüzde 17,00 olan Merkez Bankası politika faiziyle dünyada en yüksek faiz uygulayan ilk 10 ülke arasında yer alıyor. Sadece Venezuela ve Arjantin gibi ülkeler Türkiye'den daha yüksek faiz uyguluyor. Birçok ülkede faiz negatif, birçok ülkede de sıfır seviyesinde bulunuyor.**
- Merkez Bankasının bankaları fonlama maliyeti 16 Temmuz'dan bu yana 9,66 puan arttı. *(TCMB ortalama fonlama faizi 16 Temmuz yüzde 7,34 olmuştur.)*

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvili 12 Şubat günü yüzde 14,77 faiz oranıyla **(gösterge faiz)** işlem gördü. Beş yıl vadelinin faizi yüzde 13,32'ye, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 12,98'e yükseldi.
- Devlet tahvili faizleri ocak ayı sonuna göre iki yıl vadelide 0,08 puan, beş yıl vadelide 0,01 puan ve on yıl vadelilerde 0,05 puan arttı.
- **Türkiye 10 yıl vadeli tahvil faizlerinin yüksekliği açısından da ilk 10 ülke arasında yer alıyor. Sadece Arjantin, Venezuela, Zaambiya, Uganda, Mısır, Ukrayna'nın faiz oranları Türkiye'nin üzerinde bulunuyor. Bir çok ülkede negatif olan tahvil faizleri Türkiye'den düşük olan ülkeler arasında ise Kenya, Pakistan, Nambiya, Nijerya gibi ülkeler yer alıyor.**

Beklenen Reel Faiz: Merkez Bankası, 2021 sonu için enflasyon tahminini yüzde 9,4, 2022 için yüzde 7 ve 2023 yılı için yüzde 5 olarak açıkladı. Merkez Bankası'nın yüzde 17 olan politika faizi üzerinden beklenen reel faiz (risk primi) yıllık yüzde 9,3, Hazine iç borçlanma kağıtları üzerinden ise yüzde 7,1 olarak hesaplanıyor.

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası*) ise 12 Şubat itibarıyla, ocak ayı sonundaki düzeyine göre yüzde 12 oranında azalarak 288,78'e geriledi.
- **Türkiye bu gerilemeye rağmen hala en yüksek riske sahip ülke konumunu sürdürüyor.**
- **Türkiye'ye en yakın ülke olan Brezilya'nın risk primi 152,9 düzeyinde bulunuyor. Risk primi en düşük ülke ise 7,89'la Danimarka. Risk priminin yüksek seyretmesi Türkiye'nin dış borçlanma maliyetlerinin yüksekliğini gösteriyor.**
- Türkiye'nin risk primi son bir haftada yüzde 2, son bir ayda yüzde 8,4, son altı ayda yüzde 6,9 oranında azaldı. Bu azalışlara rağmen risk primi hala bir yıl öncesinin yüzde 23,3 oranında üzerinde bulunuyor.
- Risk primi son 5 yılda en düşük noktaya 152,28'le 5 Ocak 2018 tarihinde inmiş, en yüksek noktaya da 643,15 değeriyle 10 Mayıs 2020 tarihinde çıkmıştı.

-İcra-İflas Dosyaları

- Bu yıl 1 Ocak – 12 Şubat günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden gelen icra ve iflas dosyası sayısı 1 milyon 20 bin 774 olarak gerçekleşti. Gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 103 bin 118

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

adet azaldı. Aynı dönemde sonuçlanan dosya sayısı ise 108 bin 230 adet artarak 1 milyon 17 bin 899 olarak gerçekleşti.

- UYAP verilerine göre 12 Şubat itibarıyla icra ve iflas dairelerinde halen derdest olan dosya sayısı da geçen yılın aynı günündeki dosya sayısına göre 1 milyon 696 bin adet artarak 22 milyon 206 bin 232'ye çıktı.

-Canlı Hayvan Sayıları

- Türkiye'deki toplam canlı hayvan sayısı geçen yıl 5 milyon 880 bin baş artarak 72 milyon 496 bin başa yükseldi.
- 2020 yılında sığır sayısı 275 bin baş artarak 17 milyon 963 bine, koyun sayısı 4 milyon 851 bin artarak 42 milyon 162 bine çıktı.
- **Beyaz Et Üretimi: Bu arada geçen yıl Türkiye'nin tavuk eti üretimi 2019 yılına göre yüzde 0,1 oranında azalarak 2 milyon 136 bin tona inerken, yumurta üretimi de yüzde 0,55 oranında azalarak 19 milyar 788 milyon adete geriledi.**

-Perakende Satış Ve Ciro Endeksleri

- Geçen yıl aralık ayında perakende satış hacmi bir önceki aya göre cari fiyatlarla yüzde 2,7, sabit fiyatlarla (reel olarak) yüzde 4,2 oranında azaldı. Sanayi üretimindeki artış ve perakende satış hacmindeki bu daralma, birlikte değerlendirildiğinde aralık ayında arz artarken talebin daraldığı gözleniyor.
- Aralık ayında perakende satış hacmi geçen yılın aynı ayına göre ise cari fiyatlarla yüzde 15,9 artarken, enflasyondan arındırılmış (sabit fiyatlarla) artış ise yüzde 0,6'da kaldı.
- Bu arada 2020 yılının tümünde ise perakende satışlar 2019 yılına göre cari fiyatlarla yüzde 14,3, sabit fiyatlarla ise yüzde 3,3 oranında artış kaydetti.
- Öte yandan, sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler sektörünün toplam cirosu geçen yıl aralık ayında bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 28,6 oranında artış kaydetti.

2020 YILINDA CARİ AÇIK, 36,7 MİLYAR DOLAR OLARAK GERÇEKLEŞTİ.

Merkez Bankası Ödemeler Dengesi Bilançosu Cari İşlemler Hesabı, geçen aralık ayında 3,2 milyar dolar açık verdi. Böylece 2020 yılının tamamında cari açık 36,7 milyar dolar oldu. Aralık ayına yönelik beklentiler aylık cari açığın 3,5 milyar dolar olması idi. Cari açık beklentilerin 300 milyon dolar altında gerçekleşti.

Cari işlemler açığı, geçen aralık ayında 2019 yılının aralık ayına göre 473 milyon dolar artarak 3 milyar 210 milyon dolar olurken yıllık cari açık da 2020 yılında 36 milyar 724 milyon dolar oldu. 2019 yılının aralık ayında altın ve enerji hariç 1 milyar 579 milyon dolar fazla veren cari işlemler hesabı, Aralık 2020'de de yine 940 milyon dolar fazla verdi.

Cari işlemler hesabında yıllık verilerin netleşmesiyle birlikte Merkez Bankası bazı hesaplamalarda revizyona ve güncellemeye gitti. Bu çerçevede, Kasım 2020 cari işlemler açığı 4 milyar 63 milyon dolardan 3 milyar 633 milyon dolara düşürülerek revize edildi. Aralık ayında doğrudan yatırımlardan 836 milyon dolar, portföy yatırımlarından da 5 milyar 209 milyon dolarlık net giriş kaydedildi. MB'nin faizleri yükseltmesiyle uzun süredir çıkış yapan doğrudan yabancı yatırım ve portföy yatırımlarında nispeten giriş yönünde bir eğilim görülüyor. Nitekim aralıkta yurt dışı yerleşikler, hisse senedi piyasasında 269 milyon dolarlık, devlet iç borçlanma senetleri (DİBS) piyasasında da 1 milyar 997 milyon dolarlık net alış yaptı. Bu arada aralık ayında yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla bankalar 772 milyon dolar, hükümet ise 2 milyar 255 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirdi. Reel sektör ise borçlanma yerine olabildiğince döviz borçlarını kapatmaya yönelerek 5 milyon dolar net geri ödeme yaptı.

MB'nin yılsonu itibarıyla rakamların netleşmesi sonrasında geriye dönük yaptığı revizyon ve güncellemeler doğrultusunda kaynağı belirsiz döviz giriş-çıkışlarını ifade eden Net Hata ve Noksan kalemindeki tutarlar,

- 2016'da 181 milyon dolar,
- 2017'de 71 milyon dolar,
- 2018'de 147 milyon dolar,
- 2019'da 341 milyon dolar,
- 2020'nin ocak-kasım döneminde 1 milyar 152 milyon dolar olarak güncellendi.

Cari işlemler açığının geçtiğimiz yılsonu itibarıyla 36,7 milyar dolara yükselmesi, ağırlıklı dış ticaret açığının artmasından, turizm gelirlerinin azalmasından kaynaklandı. Cari açığın finansmanı ağırlıklı MB rezervlerinden yapıldı. Korona salgınının devam ediyor olması, dış pazarların kısıtlanması bu yıl için de ihracat ve dış ticaret açığında **iyileşme açısından fazla umut vermiyor!**

TÜİK, İŞSİZLİK AZALDI DİYOR! OYSA TÜİK VERİLERİ KARAMSAR BİR TABLOYU İŞARET EDİYOR!

TÜİK, işsizlik azaldı diyor! Oysa TÜİK verileri, umudunu yitirenlerin ve ne işte ne eğitimde olan gençlerin sayısındaki korkunç artışı, kadınlarımızın çalışma yaşamından dışlandığını, eğitilmiş genç kadın işsizlerin yüzde 50'ye dayandığını gösteriyor. Kadınlarımız bir yandan öldürülüyor bir yandan toplumsal, sosyal ve ekonomik hayatın dışına itiliyor! Çalışma çağındaki her 2 genç kadından birinin işsiz olması, karamsar bir tabloyu işaret ediyor!

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Kasım 2020 döneminde işsiz sayısının 303 bin kişi gerileyerek 4 milyon 5 bin kişiye indiğini açıkladı.

TÜİK'in 2020 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre 2020 yılında Türkiye nüfusu 83 milyon 614 bin 362 kişiye ulaştı. Nüfusumuzun yüzde 49,7'sini erkekler, yüzde 50,3'ünü kadınlarımız oluşturuyor. Buna rağmen çalışma hayatı ve istihdam da hızla kadınlarımız yok oluyor. Nüfusunun yüzde 50'sinden fazlasının beyin ve emek gücünü ihmal eden bir ülkenin refahı yakalaması olanaksızdır. Yaşları 15-29 arasında olan genç nüfus 17,8 milyon.

- Eğitimde olan gençlerin sayısı 5,4 milyon,
- Çalışma hayatında olan gençlerin sayısı 5,1 milyon,
- Hem çalışan hem de eğitime devam edenlerin sayısı 1,7 milyon kişi.

Bu kategorilerin dışında kalan 5,7 milyon genç ise TÜİK'e göre **Ne İstihdamda Ne Eğitimde** olanları (**NENİ- NEET Not in Education, Employment or Training**) kapsıyor. Diğer deyişle çalışmayan, okumayan, boşta olan 15-29 yaş grubu gençler tam 5,7 milyon kişi. Toplam nüfus içinde ne eğitimde ne işte olanların genel oranı yüzde 31 olarak karşımıza çıkarken, kadın nüfus açısından bakıldığında ne eğitimde ne işte olanlar ülke ortalamasının çok üzerinde.

Türkiye ortalaması yüzde 32 olan NENİ, 15-29 yaş grubu erkeklerde yüzde 21,3 iken kadınlarda yüzde 43'e ulaşıyor. Özellikle 25-29 yaş grubu kadınlarda tablo daha da ağırlaşıyor ve bu yaş grubunda 1 milyon 756 bin kişiye oranı da yüzde 56,1'e yükseliyor.

CB Hükümet Sistemine geçişin her alanda yarattığı ağır tahribatın en somut yansıması **NENİ kapsamındaki gençlerin sayısının olağanüstü artışıyla** da kendisini gösteriyor. 24 Haziran seçimleriyle yeni yönetim sistemine geçilen 2018'de ne işte ne eğitimde olan gençlerimizin sayısı 4,9 milyon iken, 2019 yılında 5,2 milyona, Kasım 2020'de 5,7 milyon kişiye ulaştı. CB Erdoğan'ın gençlere yeni anayasa armağan etme vaadi, AY'a seyahat ve 'sert iniş' projeleri her güne umutsuz ve **ana-babasından harçlık istemenin utancıyla uyanan gençlerimizde hiç bir heyecan yaratmıyor!**

GENÇ İŞSİZLİK YÜZDE 40,5'E YÜKSELDİ!

İktidarı memnun etmeye çalışan TÜİK, GENİŞ TANIMLI işsizlik hesabına yanaşmıyor! Genç işsizlik yüzde 40,5'e yükseldi!

Aylardan bu yana hem istihdam edilenlerin hem de işsizlerin birlikte azalıyor olması, haklı olarak TÜİK'in güvenilirliğinin sorgulanmasına neden oluyor! Bir yanıyla bu ilginç durumun gerek işgücüne katılımın azalması gerekse işten çıkartma yasaklarından kaynaklandığı düşünülse de TÜİK'in tüm eleştirilere karşı sessiz kalması dikkat çekiyor! İktidarı memnun etmeye çalışan TÜİK, GENİŞ TANIMLI işsizlik hesabına yanaşmıyor!

TÜİK'e göre Kasım 2020 döneminde yüzde 25,4 olan resmi genç işsizlik oranının, geniş tanımlı olarak hesaplandığında yüzde 40,5'e yükseldiğini, cinsiyete göre ise Kasım 2020 dönemi geniş tanımlı işsizliğin kadınlarda yüzde 49,8, erkeklerde yüzde 34,8 olduğu görülüyor.

TÜİK'in gerçekte işsiz olup işsiz saymadıklarıyla birlikte gerçek işsizler 10 milyonun üzerine çıktı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Açıklanan TÜİK verileriyle işsizlik kasım ayında 0,4 puanlık düşüşle yüzde 12,9 olurken, resmi işsiz sayısı 303 bin kişi azalarak 4 milyon 5 bin kişiye geriledi. Buna karşılık istihdam edilenlerin (çalışanların) sayısı da geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 103 bin kişi azaldı.

TÜİK, gerçekte işsiz olan milyonlarca kişiyi, 'çalışabilecek durumda olduğu halde iş aramayanlar, umudunu yitirdiği için iş aramayanlar, çalışma çağında olduğu halde işgücüne dahil olmayanlar, ev işleriyle uğraşmayı tercih edenler' gibi tasniflerle işsiz sayısına dahil etmiyor.

- Oysa TÜİK rakamlarında bu tasnifler altında sayılan ve işsiz olduğu halde resmi işsiz sayısına dahil edilmeyenlerin toplamı 4 milyon 832 bin kişiye ulaştı!

TÜİK'e göre geçen yılın kasım döneminde yüzde 45,6 olan istihdam oranı bu yılın kasım döneminde 3 puanın üzerinde gerileyerek yüzde 42,9'a indi.

- Bu oranın çok daha da aşağı inmemesinde gözden kaçan unsur, iktidarın kamuya yoğun şekilde personel alımları yapması! TÜİK'in yayınladığı rakamlar 2019 Kasım ayında 4 milyon 644 bin olan kamuda istihdam edilenlerin, bu yıl 148 bin kişi artarak 4 milyon 792 bin kişiye yükseldiğini gösteriyor.

Pek çok işyeri kapanırken, milyonlarca kişi işten çıkarılıp ücretsiz izne gönderilirken ve gelirden yoksun kalırken bir yılda her ay ortalama 13 bin 500 kişi kamu kuruluşlarına, devlet dairelerine, bakanlıklara işe alınmış.

Dolayısıyla, TÜİK'in gerçekte işsiz oldukları halde işsiz saymadıklarıyla birlikte işsizlik oranı yüzde oranı açıklanan yüzde 12,9'un çok üzerinde. Yüzde 28-30 düzeyine dayanırken gerçek işsiz sayısı da 10 milyonu aşüyor.

Özellikle istihdam pastasından, çalışma hayatı ve ekonomik üretimden kadınlarımızın aldığı pay, toplumsal-sosyal yaşamdaki yerleri hızla geriliyor. Nüfus artış hızındaki yüzde 50'yi aşan gerileme, kadınların doğum veya çocuk sahibi olma gibi nedenlerle değil doğrudan ekonomik yaşamdan ve üretimden dışlandıklarını açık şekilde ortaya koyuyor.

CB Erdoğan, gençlik, eğitim, aile, kültür alanında 19 yıllık iktidarlarında yeterli gelişmeyi sağlayamadıklarını, başarılı olamadıklarını bu konuda özeleştiri yaptıklarını söylüyor.

- **Doğrudur; 19 yılda geleceği yok edilen**, iş bulmaktan, ekonomik özgürlükten umudunu kesen artık eğitimden de çalışmaktan da vazgeçen milyonlarca genç yarattılar.

- Cumhurbaşkanı **Erdoğan**; Üniversite sayısını 76'dan 207'ye çıkarttıklarını, 8,6 milyon üniversiteli genç olduğunu, Almanya Başbakanı Merkel'in bunu duyunca şaşırıldığını söylüyor!

Pek çok Avrupa ülkesinin, Almanya'nın iki katı üniversite ve bazı Avrupa ülkelerinin nüfusundan daha fazla üniversiteli gencimiz var. Ancak TÜİK'in bile gizleyemediği tabloda görünen gerçek; bu gençlerimizin, genç kızlarımızın, iktidarın 19 yıllık politikalarıyla bir an evvel bir Avrupa ülkesine, yurt dışına gitmeyi, orada kendilerine insanca bir hayat kurmayı hayal eder hale gelmiş olmasındır! **Merkel bunu biliyor mu?**

HAZİNE NAKİT DENGESİ YILIN İLK AYINDA 26 MİLYAR TL AÇIKLA ALARM VERDİ!

Hazine nakit dengesi daha yılın ilk ayında 26 milyar TL açıkla alarm verdi. Ocak ayındaki bu hazine nakit açığı tutarı, yılın kalanı için bütçe dengeleri ve faizlerin ulaşacağı noktalar açısından çok ciddi bir uyarı göstergesidir. Merkez Bankası rezervlerinin erimeye devam ettiği, eksi 50 milyar dolar düzeyine indiği bir aşamada açıklanan hazine verileri, gerek TL gerekse döviz cephesindeki tehlikenin büyüklüğünü ortaya koymaktadır!

Ocak 2021 Hazine Nakit Dengesi verileriyle daha yılın birinci ayında 26 milyar TL nakit açığının verilmiş olması büyük bir tehlikenin habercisidir. Geçen sene ocak ayında 22,7 milyar TL fazla verilmişken, bu yıl 26 milyar TL açıkla birlikte daha ilk ayda bütçede 48,7 milyar TL toplama ulaşan bir dengesizliğin ortaya çıktığı anlaşılıyor.

Geçtiğimiz yıl Merkez Bankası Genel Kurulu öne çekilerek, Ocak sonunda yapılmış ve olağanüstü genel kurul kararıyla MB kârı ve yedek akçe olmak üzere toplam 48 milyar TL yılın ilk ayında bütçeye aktarılmıştı.

Şimdi böyle bir dış takviye yapılamayınca 22,7 milyar TL'lik fazla, bu yıl 26 milyar TL açığa dönüştü. Anlaşıldığı kadarıyla eski yönetimin görevden uzaklaştırılmasıyla atanan yeni Hazine ve Maliye Bakanı ile Merkez Bankası Başkanı, MB kaynaklarının bu şekilde kullanımına sıcak bakmadıkları için bu aktarma ve olağanüstü genel kurul yapılması gerçekleşemedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ocak ayında ortaya çıkan 48,7 milyar liralık bu nakit savrulması, 12 aylık toplam nakit bütçe açığının da geçtiğimiz aralık ayındaki 181,9 milyar TL açıkla birlikte toplamı 230,7 milyar liraya ulaşan olağanüstü bir nakit açığına işaret ediyor.

Ayrıca ocak ayında faiz dışı dengenin 4,9 milyar TL açık vermesiyle birlikte 12 aylık toplam faiz dışı nakit bütçe açığı da önemli ölçüde artarak Aralık ayındaki 65,6 milyar lira tutarından 100,8 milyara sızdırdı.

MB Genel Kurulunun bu sene zamanında yapılması yaklaşımı doğru bir tavır. Dolayısıyla Nisan ayında yapılacak genel kurulda aktarılacak kâr bir nebze de olsa hazineyi ve bütçeyi bir aylık da olsa rahatlatacaktır. Ancak geçen yıl MB'den bütçeye aktarılan toplam 48 milyar liralık kâr+yedek akçeye karşılık, bu yıl kanımca bu tutarın oldukça altında kalınacak. Nedenine gelince döviz kurları yükselirken, kurları dizginlemek için eski yönetimin 128 milyar dolar satarak Merkez Bankası rezervlerini adeta sıfırlaması, MB'nin kur artışı kaynaklı muhtemel yüksek kâr ihtimalini de sıfırlamış durumda

Merkez Bankası'nın döviz pozisyonunun rezerv erimesi nedeniyle eksiye dönmesi sonrasında muhtemelen bu yıl aktarılacak kâr da 20 milyar TL düzeyinde veya bir miktar altında olacaktır.

Geçen yılın ocak ayına göre bu yıl yüzde 21,1 artan harcamalarda 96,6 milyar faiz dışı harcamalara, 21 milyar ise faiz ödemelerine gitmiş. Buna rağmen faiz dışı harcamalardaki artış yüzde 8 olurken, faiz harcamalarındaki artış ise geçen yılın aynı ayına göre yüzde 179 olmuş. Sadece bu iki oran bile faiz ödemelerinden ötürü bütçede çok büyük bir kanama olduğunun göstergesi.

Ocak ayı nakit bütçesinde finansman boyutuna bakıldığında 26 milyar açığın neredeyse tamamı TL karşılığı 25,3 milyar lira olan net dış borçlanma ile finanse edilmiş görünüyor. Bilindiği gibi Hazine bu yıl için 10 milyar dolar olarak açıkladığı yıllık dış borçlanma hedefinin 3 milyar dolarını, yani yaklaşık üçte birini ocak ayında gerçekleştirdi. Ardından Şubat-Nisan döneminde ise 120 milyar liraya varan tutarda yeni iç borçlanma öngören hazine borçlanma programı açıklandı. Bu da hazinenin bütçe finansmanı için tüm enerjisini borçlanmaya vereceğini gösterdi. Kaldı ki Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan son açıklamalarında 2021 yılı borç çevirme hedeflerinin yüzde 120 olduğunu dile getiriyor. Yani bütçeye göre bu yıl geri ödenecek 499 milyar TL iç borcun yüzde 20 fazlası tutarında yani 89,8 milyar daha ilave borçlanmaya gidilecek. Bu ise hazinenin 449 milyar iç borcu ödemek için 541 milyar TL'yi piyasalardan çekerek, yeni borçlanmaya gitmesi demek.

Bunun da anlamı, artan kamu açığı ve hazinenin bu açığı borçlanarak finanse etmeye çalışmasıyla faizler yüksek kalmaya hatta daha da yükselmeye devam ederken, aynı zamanda var olan kaynaklar da hazine borçlanmasıyla ve yüksek faizle piyasadandan çekilecek.

- Reel sektöre, sanayiye, yatırımcıya kredi olarak verilecek bir kaynak kalmayacak. Bu da ekonomide daralmayı, işsizlik artışını, yatırımsızlığı beraberinde getirecek.

İktidar tamtaktır bütçe, hazine ve MB kasasının çaresizliğini yaşıyor. Ülkenin ve halkın bugünkü yakıcı sorunlarına dönük çözümleri dile getirmek, kaynakları ortaya koymak yerine, sürekli olarak 2023'ü işaret ediyor. Ay'a seyahat, uzay gemisi, uzayda liman, uzaya gidecek ilk Türk'e isim kampanyası, 2023'te yeni anayasa, 2023'te yüzde 5 enflasyon, 2023'te yerli elektrikli otomobil vb. pazarlamasıyla gündem oluşturmaya, ağır sorunların ve yaşam koşullarını örtmeye çabalyor.

İŞSİZLİK SİGORTASI FONU HIZLA ERİYOR!

İşsizlik Sigortası Fonu (İSF) hızla eriyor. İSF'nin nakit fon varlığı geçtiğimiz Nisan ayından bu yana kapanan işyerleri, kısa çalışma ödeneği, nakdi destek ödemeleri ile birlikte 35,5 milyar TL azaldı.

Salgın sürecinde alınan kararlarla ödeme yükümlülükleri artan, aynı zamanda kamu bankalarına da kaynak aktarımında kullanılan İSF'nin nakit varlıklarındaki erime 40 milyar TL'ye doğru gidiyor. Kapanan işyerlerinde çalışanlara yönelik olarak geçen yıl nisan ayında başlatılan kısa çalışma ödeneği ödemeleri ve sonrasında işten çıkartma yasağına rağmen ücretsiz izne çıkartma yolunun açılmasıyla bu durumdakilere yapılan nakdi destek ödemeleri İSF'nin kaynaklarını eritti. 2020 yılı Nisan ayında işsizlik sigortası menkul kıymet ve nakit fon varlığı tutarı 133 milyar 222 milyon TL ile en yüksek seviyesine ulaşmış iken geçen 9 ayda hızla azalmaya başladı. İŞKUR'un verilerinde 9 Şubat 2021 itibarıyla İSF'nin varlığı 97 milyar 680 milyon TL'ye geriledi. İSF barlıkları 9 ayda 35 milyar 541 milyon TL azaldı. İŞKUR istatistiklerine göre, 2020 Nisan ayından bu yana kısa çalışma ödeneği toplam ödeme tutarı 29 milyar 484 milyon TL oldu. Kaldı ki milyonlarca işyerinin kapalı olması, çalışanlar ve işveren adına fona yapılan ödemelerin kesilmesi, İSF'ye kaynak girişini hızla azaltırken, fonu net ödeyici durumuna getirdi.

İşini kaybeden çalışanların işsiz kaldıkları sürede güvencesi durumunda olan İŞF kaynaklarını daha önce kamu bankalarının sermaye açıklarını takviye için kullanan iktidar, İŞF'ye iade edileceğini açıkladığı 12 milyar TL'yi aşan bu iadeyi yapmadığı gibi salgının tüm sosyal yükünü de milyonlarca çalışanın dar gündeki güvencesi İŞF'nin üzerine yıkıyor!

SGK İFLASA SÜRÜKLENİYOR!

SGK'nın prim gelirleri eriyor, açıkları büyüyor. SGK iflasa sürükleniyor!

SGK'nın prim gelirleri eriyor, açıkları büyüyor. Çalışan ve emeklilerin sosyal güvenlik, sağlık güvencesi SGK'da alarm zilleri çalıyor. İktidar, uzun süredir hazine desteğiyle ayakta duran, açıkları hazinenin aktardığı 200 milyarı aşkın kaynakla kapatılan SGK'yi, hızla iflasa sürüklüyor!

Sözde SGK'nın aktüeryal dengelerinin bozmamak için 5 milyon EYT'liyi emekli etmekten kaçan iktidar, özel hastanelere, Şehir Hastanelerine sürekli kaynak aktaran, ödeme yapan bir konuma getirdiği SGK'nın açıklarını sürekli şekilde hazineden yapılan ödenek aktarımlarıyla kapatmaya çalışıyor. Ancak son rakamlar bunun sürdürülemez bir noktaya doğru gittiğini, iktidarın İŞF gibi çalışanların yaşlılık, emeklilik, sağlık güvencesi SGK'ya da iflasın eşliğine getirdiğini gösteriyor.

SGK verilerine göre 2020 yılı kasım ayı sonu itibarıyla aktif sigortalı çalışan sayısı 20 milyon 441 bin kişi. Beş yıl önce 2015'te bu sayı 19 milyon 217 bin kişiydi. Yani beş yılda aktif sigortalı çalışan, prim ödeyen sayısı her yıl sadece 220 bin kişi olmak üzere sadece 1,2 milyon artmış. İşsiz sayısının kasım ayı itibarıyla 10 milyonu aşmış olması da SGK'nın aktif prim ödeyen çalışan sayısının neden artmadığını somut şekilde ortaya koyuyor. Buna karşılık aynı beş yıllık dönemde SGK'dan emekli aylığı alanların sayısı 1 milyon 870 bin kişi artmış. Yani beş yıllık dönem itibarıyla SGK'lı aktif çalışan sayısı yılda 220 bin kişi artarken, emekli aylığı alanların sayısı yılda 375 bin kişi artmış.

SGK'nın geçen yıl kasım sonu itibarıyla 11 ayda 314 milyar emekli aylığı, 121 milyar sağlık harcaması olmak üzere yaptığı toplam ödeme tutarı 435 milyar TL. Çalışan aktif prim ödeyenlerden kesilen primler ve SGK'ya tahsis edilen bütçe ödeneği bunu karşılamadığı için hazineden SGK'ya aktarılan tutar 11 ayda toplam 232 milyar TL! Yıllık verileri açıklandığında aktarılan tutarın 250 milyarın üzerine çıkması yanında, bu yıl hazineden SGK'ya aktarılan tutarın ise 400 milyara ulaşması söz konusu.

ILO ortalamalarında ve sağlam sosyal güvenlik sistemlerine sahip ülkelerde 4 çalışan 1 emekliyi finanse ederken, SGK'nın Kasım 2020 itibarıyla görünen tablosunda Türkiye'de 1,7 çalışan 1 emekliyi finanse ediyor. Emekli maaşları çok düşük tutulmasına, geçtiğimiz yıl yüzde 3, bu yıl 8 artırılmasına karşılık açıklar büyüyor. Bunun nedeni emekliden esirgenen maaş artışı, insanca aylık yerine özelleştirilen sağlık sistemi, özel hastane zincirleri, Şehir hastanelerine aktarılan yüz milyarlarla SGK özel sağlık kurumlarının finansörü haline getirilmiş durumda. İktidar tarafından kapatılan SSK ilaç fabrikası, SSK hastaneleri sonrasında özel sağlık kuruluşlarına, Şehir hastanelerine mecbur edilen SGK'lılar için SGK bu kurumlara olağanüstü ödemeler yapmak zorunda kalıyor.

Çalışan sayısı azalırken, işsiz sayısı artıyor. Çalışma çağındaki gençler iş bulamadığı istihdam azaldığı için SGK'lı sayısı ve prim gelirleri hızla düşüyor. TÜİK'in son verisiyle nüfus artış hızı da geriliyor. Dolayısıyla yakın gelecekte yaşlı nüfus daha da artacak, emekli sayısı daha da artacak ve bu sistemi finanse edecek çalışan sayısı emekli sayısından daha az olacak.

Türkiye bu iktidarın politikalarıyla çalışanına ve emeklisine insanca yaşayabileceği imkanı sağlayamayan, çalışanlarına ve emeklilerine insan gibi maaş veremeyen, onların sırtından ve SGK üzerinden bir avuç kişiyi zengin eden bir yoksullar ve yaşlılar ülkesi haline gelecek.

YURTTAŞLAR ÖDÜYOR, ŞİRKETLER KAZANIYOR

Elektrikte masalın aslı

Sadece Ocak 2018-Eylül 2020 döneminde YEKDEM kapsamındaki santrallara 100 milyar 685 milyon TL, yerli kömür yakıtlı santrallara 38 milyar 595 milyon TL ödenmiştir. Bu dönemde bazı santrallara ayrıca Kapasite Mekanizması adı altında 4 milyar 998 milyon TL ödeme yapılmıştır. Bunların toplamı 144 milyar 278 milyon TL'dir

Ülkemizde başlangıcı 1980'lere dayanan elektrik enerjisi sektörünün özelleştirilmesi sürecinde yap-işlet, yap-işlet-devret, işletme hakkı devri modelleriyle, özel şirketlere ait santrallardan özel fiyatlarla elektrik alınmıştır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Son dönemlerde, yine özel şirketlerin:

-Yenilenebilir enerji kaynaklarından ürettikleri elektriğe ABD doları bazında,

-Yerli kömürden ürettikleri elektriğin bir bölümüne TL bazında üç ayda bir güncellenen sabit fiyat ile alım garantisi verilmektedir. Böylelikle bazı özel elektrik üreticilerine, elektriği piyasaya satmış olsalar, satacakları piyasa ortalama satış fiyatından (PTF) daha yüksek fiyatlarla elektrik satmaları sağlanmaktadır. Ayrıca bazı santrallara Kapasite Mekanizması adı altında üretimlerinden bağımsız ödeme yapılmaktadır. Piyasa Takas Fiyatı (PTF) Elektrik Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) tarafından işletilen enerji borsasında gün öncesi elektrik piyasalarında (GÖP) arz ve talebin eşleşmesi ile oluşan saatlik referans elektrik enerjisi fiyatı olarak tanımlanmaktadır.

Sözü edilen ilave ödemeler tüketici faturalarına yansıtılmakta veya kamu zararı olarak tanımlanarak genel bütçe üzerinden yine halkın sırtına yüklenmektedir. Tarafımızdan bazı kabullerle yapılan hesaplamalara göre sadece Ocak 2018-Eylül 2020 döneminde YEKDEM kapsamındaki santrallara 100 milyar 685 milyon TL, yerli kömür yakıtlı santrallara 38 milyar 595 milyon TL ödenmiştir. Bu dönemde bazı santrallara ayrıca Kapasite Mekanizması adı altında 4 milyar 998 milyon TL ödeme yapılmıştır. Bunların toplamı 144 milyar 278 milyon TL'dir. Bu bedelin yaklaşık 58 milyar 687 milyon TL'si, dağılımı tabloda görülen, piyasa fiyatlarının üzerindeki ödemelerden oluşmaktadır.

YEKDEM Kapsamında 49 Milyar TL İlave Ödeme

Aralık 2010'da uygulamasına başlanan Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Üretimini Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ile 18 Mayıs 2005 tarihinden sonra işletmeye girmiş ve 2015 yılı sonuna kadar işletmeye girecek olan; hidrolik ve rüzgâr kaynakları için 7,3 dolarcent/kWh, jeotermal kaynağı için 10,5 dolarcent/kWh, güneş (fotovoltaik) ve biyokütle kaynakları için 13,3 dolarcent/kWh fiyat ile satın alma garantisi verilmiştir. Teşviklerden yararlanma süresi 10 yıl ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca lisanslı tesislerde kullanılan yerli üretim aksamı için de, 5 yıl süre ile ek teşvikler tanımlanmıştır. Geçen sürede, kaydedilen teknolojik gelişmelerle, yatırım maliyetlerinin azalmaya başlamasına rağmen, 18 Kasım 2013 tarihli Bakanlar Kurulu Kararıyla, işletmeye girme süresi aynı yüksek alım fiyatlarıyla 2020 yılsonuna uzatılmıştır. 2020 yılında gerçekleştirilen kanun değişikliği ile bu süre küresel salgın gerekçesiyle 30 Haziran 2021'e ertelenmiştir. Bu tarihten sonra işletmeye girecek tesisler için fiyatlar Cumhurbaşkanı tarafından (yukarıdaki fiyatlar üst sınır olmak üzere) saptanacaktır. Uygulama esasları henüz ilan edilmemiştir.

2010 yılından bu yana teknolojiye gelişmelerle yatırım maliyetlerinde büyük düşüşler yaşanmıştır. Yatırım, işletme ve paranın değer kaybını içeren "seviyelendirilmiş elektrik maliyetleri" dünya ortalaması olarak 1 kWh için rüzgâr için 2010 yılında 8,6 dolarcent iken 2019 yılında 5,3 dolarcent'e, güneş için 37,8 iken 6,6'ya, jeotermal için 4,9 iken 7,3'e, biyokütle için 7,6 iken 6,8 dolarcent'e gerilemiştir. Hidroelektrikte ise 3,7'ten 4,7 dolarcent'e çıkmıştır. YEKDEM'den yararlanan santralların toplam gücü 2015'de 5.424 MW iken 2020'de 21.877 MW'a çıkmış, maliyetlerdeki düşüşler ülkemizde elektrik satış fiyatlarına yansıtılmamıştır.

EPIAŞ tarafından işletilen elektrik borsası PTF ortalamaları ise 2018 yılında 4,8; 2019 yılında 4,6; Ocak-Eylül 2020 döneminde 4,0 dolarcent/kWh olmuştur. Bu verilerden hareketle Ocak 2018-Eylül 2020 döneminde YEKDEM kapsamındaki santrallara ödenen elektrik enerjisinin PTF ederinin yaklaşık 51,8 milyar TL olduğu hesaplanmaktadır. Şirketlere ürettikleri elektrik için yaklaşık 100,7 milyar TL ödendiği göz önüne alındığında, PTF ederinin üzerinde (bu değer yüzde 94,4'ü oranında) yaklaşık 48,9 milyar TL ödeme yapıldığı saptanmaktadır. 2019 yılı seviyelendirilmiş elektrik maliyetleri esas alındığında ise, üretilen elektriğin maliyeti yaklaşık 64,6 milyar TL, brüt kar ise yüzde 56 olarak bulunmaktadır.

Kömür Santrallardan Ptf Üzerinde Elektrik Alımı

Özel santral işletmecilerinin istemiyle, yerli kömür kaynaklarından elektrik üretim maliyetlerinin piyasada oluşan elektrik satış bedellerinin üzerinde kaldığı gerekçesiyle, Ağustos 2016'da Bakanlar Kurulu Kararıyla bu santralların üretimlerinin bir kısmının, TETAŞ tarafından piyasa fiyatından daha yüksek bedel ile alınmasını temin edecek düzenlemeler yapılmıştır. Sonraki yıllarda alım garantisi uygulamasının 2024 yılı sonuna kadar sürmesi yönünde Bakanlar Kurulu Kararı oluşturulmuştur. Alım fiyatında üçer aylık dönemlerle, TEFE, TÜFE ve ABD doları kuruna göre artış öngörülmüştür.

Bu düzenlemeden yararlanan santrallardan alınan elektrik miktarının santrallara göre dağılımı ve yapılan ödemeler kamuoyuna açıklanmamaktadır. Bu nedenle Ocak 2018-Eylül 2020 döneminde yerli kömürlü santrallara piyasa fiyatının üzerinde yapılan ödeme miktarı, tarafımızdan bazı kabullerle hesaplanmıştır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kapasite Mekanizması

Kapasite Mekanizması bazı ülkelerde arz eksikliği riski olduğu durumlarda uygulanmaktadır. Ülkemizde ise, yapılan plansız yatırımların nedeniyle arz fazlalığı olmasına karşın yapılan bu gereksiz uygulama, özel şirketlere ek destek sağlamanın yöntemlerinden birisidir. EPDK tarafından aylara dağıtılmış yıllık bütçe esas alınarak sisteme kayıtlı santrallara kurulu güçlerine göre ödeme yapılmaktadır. Ödeme yapılırken, santralların üretim yapıp yapmadıkları, üretim miktarları ve piyasa takas fiyatı dikkate alınmamaktadır. İlan edilen bütçe 2018 için 1,4; 2019 için 2,0 ve 2020 için 2,2 milyar TL'dir.

Desteklerden En Çok Yararlananlar

Yukarıdaki sözü edilen ilave ödemelerin toplamında ilk beşin Sabancı, Güriş, Zorlu, Çelikler ve Limak olduğu görülüyor. Tabloya aşağıdaki adresten ulaşılabilir. Dikkat çeken bir nokta ise enerji dağıtım ve tedarik şirketlerinin bazılarının da, bu tablodaki bazı şirketlere ait olması. Bu şirketler hem dağıtımda hem de üretimde sağlanan ilave desteklerden yararlanıyorlar.

Piyasa takas fiyatının üzerinde elektrik satın alınma garantisi verilen yerli kömür santrallarının çoğu adını medyada sıkça duyduğumuz şirketlere ait. Öte yandan bu santralların birçoğunun yarattıkları hava kirliliğine karşı gerekli önlemleri almadıklarına yönelik haberler de yayımlanıyor. Kapasite Mekanizmasından en çok yararlanan şirketler arasında da aynı gruplar var.

Ödeme çeşitleri 1 Ocak 2018- 30 Eylül 2020	
(toplam tutar)	
■ YEKDEM kapsamında piyasa fiyatı üzerinde ödeme tutarı:	48,9 milyar lira
■ Yerli kömür santrallarından elektrik alımı için ilave ödeme:	4,8 milyar lira
■ Kapasite Mekanizması ödemesi (EPDK - TEİAŞ):	4,9 milyar lira
TOPLAM:	58,6 milyar lira
Özel şirketlerin üretiminin PTF değeri (TL) 174,1 milyar lira	
Tablo 1	*Bazı kabullerle tarafımızdan hesaplanmıştır.

YEKDEM'den 2021 yılında yararlanacak ilk on santral barajlı HES. Bunların ilk üçü Cengiz-Özaltın, dördüncü ve dokuzuncusu Limak, diğerleri sırasıyla Doğu, Sanko, Energo-Pro, Bereket ve Sabancı Gruplarına ait. Güçleri 627 MW ile 245 MW arasında. Birçok ülkede çok daha küçük barajlı santrallar bu tip desteklerden yararlandırılmıyor, bazılarında sadece akarsu santralları destekleniyor. Bizce yüzlerce MW gücündeki barajlı HES, çok büyük sahalar işgal eden rüzgâr çiftlikleri, atık lastik yakan santrallar YEKDEM kapsamında olmamalı, yöre halkının istemediği santrallar ise hiç yapılmamalı.

Şirketler Grubu	Kapasite mekanizması ödemesi (TL)
	(1 Ocak 2018- 30 Eylül 2020)
Konya Şeker	528,9 milyon
Sabancı	521,8 milyon
Limak	511,1 milyon
Çelikler	434,2 milyon
Bereket	354,9 milyon
AKSA	304,2 milyon
İC İÇTAŞ	278,7 milyon
ÜNİT	208,1 milyon
Cengiz	204,8 milyon
ACWA A.Ş.	194,9 milyon
Diğer Şirketler	1,4 milyar
Genel toplam	4 milyar 997 milyon

Yenilenebilir enerjiden yararlanmayı, mühendislik kurallarına uygun ve ahlaklı olarak değerlendirilmesi koşuluyla uzun yıllardır savunuyoruz. Ancak, özel firmalarca üretilen elektrik enerjisine yüksek fiyatla alım garantisi verilmesi ve denetimsizlik, iştah kabartıyor ve bir yandan doğayı-çevreyi olumsuz yönde etkileyen bazı yatırımlara sebep olurken diğer yandan yurttaşların elektrik faturalarını kabartıyor.

ENERJİ TÜKETİMİMİZ DIŞA BAĞIMLI

Elektrik üretimi gerekçesi ile özel şirketlere kamudan değişik mekanizmalarla kaynak aktarılıyor. Son üç yılda YEKDEM, Kapasite Mekanizması ve linyit yakan santrallara tanınan sabit fiyatla alım garantisi mekanizmalarıyla kamu kaynaklarından özel elektrik şirketlerine milyarlarca lira ödendi.

Bugünkü iktidarın işbaşında olduğu 2002-2020 döneminde, birincil enerji talebi yüzde 87,3, enerji girdileri ithalatı yüzde 101,9 oranında artarken, yerli enerji arzı artış oranı, talep ve ithalattaki artışın gerisinde kalmış ve yüzde 83,7 olmuştur. Enerji arzı içinde birinci sırada kömür gelmekte, onu petrol ve doğal gaz izlemektedir. Fosil yakıtların toplamı yüzde 83,5, yenilenebilir kaynakların payı yüzde 16,5'tir. Başka deyişle birincil enerji arzında yenilenebilir enerji kaynakların payı yalnız altıda birdir. Enerji tüketimi en yüksek noktaya 2017'de ulaşmış, 2018'de 2017'ye göre gerilemiştir. Enerji yönetimi, her zaman olduğu gibi abartılı tahminlerle enerji tüketiminin şahlanacağını ve 2018'e göre 2019'da yüzde 6,4, 2020'de yüzde 9,8 artacağını hayal etmiştir.

Oysa tüketim, 2019'da 144,390 bin TEP olmuş ve 2018'e göre yalnız yüzde yarım artmıştır. Enerji yönetimi ise, süregelen ekonomik krizin etkilerinin salgın nedeniyle yoğunlaştığı 2020'de enerji tüketiminin yüzde beşe yakın artacağını ummaktadır.

2019'da Enerjide Dışa Bağımlılık Yüzde 69

Enerji arzı içinde yerli kaynakların payı yüzde 31 olup, tüketimin yüzde 69'u ithalata dayanmaktadır. 2019 enerji hammaddeleri ithalat faturası 41,6 milyar dolar olmuştu. Petrol fiyatlarındaki büyük düşüş, doğalgaz fiyatlarında gerileme, salgından ötürü enerji talebindeki azalma vb. etkenler sonucu, 2020'de gerçekleşen enerji hammaddeleri ithalat faturasının 30 milyar dolar düzeyinde olabileceği söylenebilir.

Rusya Federasyonu, Türkiye'nin doğalgaz temininde birinci, petrol ve taş kömürü temininde de ilk sıralarda yer alan bir kaynak ülkedir. Türkiye'nin enerji ihtiyacının karşılanmasında payı dörtte birdir.

Ulaşım Sektörünün Petrol Tüketimi Gözardı Ediliyor

Toplam enerjinin beşte biri ulaşım sektöründe kullanılmaktadır. Türkiye'nin birincil enerji arzında yüzde 28,70'lik payı olan ve tüketimin yüzde doksanından fazlası ithalatta karşılanan ve her sene ithalatına 25 milyar dolardan fazla para ödediğimiz petrolün; üçte ikisinin ulaşım sektöründe kullanıldığı ve enerjide dışa bağımlılığın en önemli nedenlerinden birinin karayollarındaki milyonlarca aracın yakıt tüketimi olduğu da, akıllardan çıkarılmamalıdır.

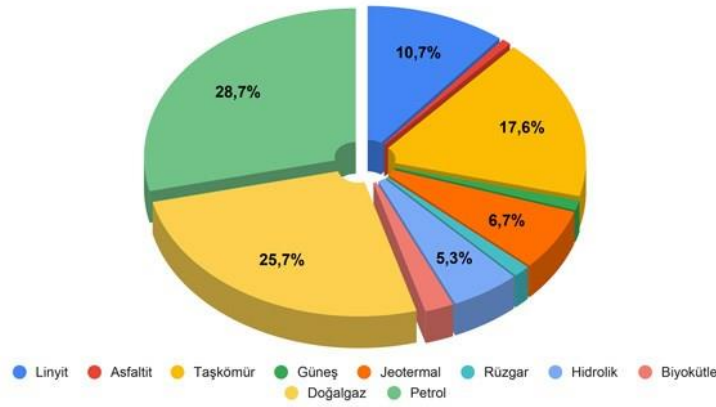
HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İthalat faturasının yüzde altmışı, petrol ithalatı içindir. Trafikte 23 milyondan fazla araç bulunmaktadır. Ulaşımında raylı sistem temeli toplu ulaşım, nakliyede demiryolu ve deniz taşımacılığına geçilmez ise sorun çözülmez daha da büyür.

Elektrikte Ne Durumdayız?

Abartılı talep tahminleri ve plansız bir şekilde yapılan yatırımlarla, ihtiyacın çok üzerinde kurulu güç ve üretim kapasitesi tesis edilmiştir. Türkiye'nin 2018'den bu yana elektrik talebi kayda değer bir artış göstermemekte ve yıllık elektrik tüketimi 300 Gigawatt saat civarında gerçekleşmektedir. Geçici verilere göre 2020 tüketimi, geçen yıla göre yalnız binde üç artmış ve 304,6 GWh olmuştur. Oysa, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tüketimi 327-333 GWh olacağını hayal etmişti. Bakanlık 2021 için 341—348 GWh tüketim öngörürken, bu rakama Cumhurbaşkanlığı'nı dahi ikna edememiş olmalı ki, 2021 Programı 2021 için 319,8 GWh tüketimi hedeflemiştir. 2020 yılı mart ayında başlayıp halen devam eden koronavirüs salgını; tüm yaşamı etkilediği gibi elektrik tüketimini de olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Bu durumda 2021'de de, talebin bu düzeylerde olacağı ve öngörülen artışların gerçekleşmeyeceğini söyleyebiliriz.

Geçen yıl tüketilen elektriğin yüzde 40,5'i yenilenebilir kaynaklardan, yüzde 59,5'i ise fosil kaynaklardan üretildi. Elektrik talebinin yüzde 43'ü ithal yüzde 57'si yerli kaynaklardan karşılandı.

Plansızlık, Arz Fazlası

Elektrik talebinde kayda değer bir artış olmazken, 2020 aralık sonu kurulu güç, geçen seneye göre yüzde beş artmış ve 95. 890,6 MW'a yükselmiştir.

Cumhurbaşkanlığı 2019 Programı, bugünkü kurulu güce yakın bir güçle 467 TWh elektrik üretilebilir diyor. Yani bu yıl tüketilen 304,6 GWh elektriğin yüzde 53 daha fazlasını üretme kapasitesi var. Buna rağmen, halen 23 bin MW'den fazla kurulu güçte santral yatırımı sürüyor.

Elektrik üretimi gerekçesi ile özel şirketlere kamudan değişik mekanizmalarla kaynak aktarılıyor. Son üç yılda Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Üretimini Destekleme Mekanizması (YEKDEM), Kapasite Mekanizması ve linyit yakan santrallara tanınan sabit fiyatla alım garantisi mekanizmalarıyla kamu kaynaklarından özel elektrik şirketlerine milyarlarca lira ödendi.

Elektrik Ve Doğalgaz Fiyat Artışları

Bağımsız Düzenleyici Kuruluş olarak tanıtılarak kurulan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), iktidarın emrinde, enerji piyasasını özel şirketler adına düzenleme kurulu olarak çalışıyor. Alınan tüm kararlarda yurttaşların ve toplumun değil, özel şirketlerin çıkarları gözetiliyor. Tarifeler elektrik ve gaz şirketlerinin çıkarlarını azamileştirmek için değiştiriliyor, 2019 Ocak- 2021 Ocak döneminde tüm abone grupları için elektrik fiyatları yüzde 48,4-51,3 oranında artmıştır. Bu dönemde BOTAŞ doğalgaz satış fiyatları, konutlar ve küçük sanayi için yüzde 42 arttı. Büyük sanayi için fiyat artış oranı yüzde 4,4 olurken elektrik üreticilerine satış fiyatları yüzde 8,8 düşürüldü. Yapılan zamlara karşın, doğal gazda izlenen fiyat politikası ile tüm tüketicilere yönelik fiyat desteği sağlanırken, kamu desteğinden en çok yararlananlar doğal gaz yakıtlı santral sahipleri ve büyük sanayiciler oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2019 Ocak- Ocak 2021 döneminde resmi enflasyon yüzde 26,8. Konutlarda elektrik fiyat artışı resmi enflasyondan yüzde 80,5, Ankara ve İstanbul'da doğal gaz yüzde 43,3-58,9 oranında daha yüksek. Salgından ötürü işten çıkarılan veya çok düşük ödeneklerle yaşamlarını sürdürmeye çalışan milyonlarca emekçinin, işyerleri kapatılan on binlerce esnafın borçlarını ödeyemedikleri için gaz ve elektrikleri kesildi, kesilecek. (Tablo)

İstanbul'da aylık ortalama harcamalar (Ocak 2021 fiyatlarıyla)			
Harcama türü	Aylık tüketim	Birim fiyatı	Tutarı (TL)
Elektrik:	230kWh	07974 TL/kWh	183,40
Doğalgaz:	76 metreküp	1,876 TL/ metreküp	142,80
Su ve atık su:	10 metreküp	6,429 TL/metreküp	64,29
Telefon ve internet:			311,0
TOPLAM:			701,49

Aylık harcamaların, 4 kişilik bir aile için 2 bin 960 lira olan asgari ücrete oranı yüzde 23,70'tir.

Bugün için elektrikte bir arz eksikliği yoktur. Ancak sürekli zamlanarak artan elektrik ve doğalgaz fiyatları, doğalgaz ve elektrik faturalarını ödeyemeyen ve sayıları milyonlarla ölçülen yurttaşlar, kamu kaynaklarından özel elektrik üretim ve dağıtım şirketlerine aktarılan milyarlarca TL, bankalara kredi borçlarını ödemeyen ve ödeyemeyen enerji şirketleri, ülkenin enerjide dışa bağımlılığını artıracak ve çevresel felaketlere neden olabilecek nükleer santral projeleri ve bütün bu gelişmeler karşısında tek görevinin, özel şirketlerin çıkarlarını savunmak ve geliştirmek olduğuna inanan ve toplum lehine tek bir adım atmayan bir enerji yönetimi vardır.

Türkiye gibi, her yedi-sekiz senede bir ciddi ekonomik krizle karşı karşıya kalan kırılgan bir ekonomide:

- ◆ Yeterli hesap yapmadan elektrik fiyatlarının hep yüksek kalacağına, TL'nin yabancı paralar karşısında hiç değer yitirmeyeceğine inanan yatırımcılar,
- ◆ Kredi isteyen yatırımcının yatırım yapacağı santralla ilgili bilgi, denetim ve yönetim kapasitesini araştırmaya, yatırımın fizibilitesini incelemeye ihtiyaç duymadan "biz teminatları sağlam alalım gerisini boş ver" deyip kredi veren bankalar,
- ◆ Planlama disiplini yok sayarak, ihtiyaç olup olmadığına, dışa bağımlılığı artırıp artırmadığına bakmadan bütün yatırım başvurularına lisans veren EPDK,
- ◆ Elektrik talebinin yüksek oranlarla duraklamaksızın sürekli artacağını varsayan ve sürece toplum yararına müdahil olmak gibi bir fikri, akli olmayan ve görev ve işlevini yalnızca özel şirketler lehine kararlar alma ve uygulamalara yönelme olarak algılayan enerji yönetimi, yani bu kesimlerin istisnasız hepsi, kaynak israfından ve ihtiyacın çok üzerinde atıl kapasite yaratılmasından ortak ve zincirleme olarak sorumludur.

Doğalgaz Aramaları, Karadeniz Doğalgaz Keşfi, Doğu Akdeniz

TPAO'nun 17 Ekim 2020 tarihli basın açıklaması şöyle:

"TPAO, 21 Ağustos 2020 tarihinde, Batı Karadeniz'de, Türkiye'nin Münhasır Ekonomik Bölgesinde yer alan Sakarya Gaz Sahasında büyük bir keşif yaptığını duyurmuştur. Sakarya bloğunda açılan ve keşif yapıldığı duyurulan Tuna-1 kuyusu, Ereğli'nin 175 km kuzeyinde yer almaktadır. Kuyu sondaj operasyonu, en son teknoloji ile donatılmış Fatih Derin Deniz Sondaj Gemisi ile gerçekleştirilmiştir. Kuyunun bulunduğu bölgede su derinliği 2117 metre, son derinlik ise 4775 metredir. Kuyu sondajının tamamlanmasını müteakip, rezerv miktarı, eklenen 85 Milyar metreküp ile toplam 405 Milyar metreküp olarak saptanmıştır."

Siyasi iktidarın, gündemi değiştirmek için, keşifle ilgili olarak yaptığı, "Ülkenin kaderini değiştirecek, enerjide dışa bağımlılığı sona erdirecek" vb. abartılı propagandaları bir yana, yapılan gaz keşfi önemlidir. Rezerv olarak bildirilen rakam sadece bir tahmindir. Rezerv rakamı uzun süre alan, yeni sondajlar gerektiren ve yüksek maliyetli yoğun çalışmalar sonucu belirlenebilir. Keşfin yapıldığı bölgede su ve sondaj derinlikleri fazladır. Bölgede, daha önce de diğer ülkelerce gaz keşfi yapılan sahalar çeşitli kısıtlar nedeniyle devreye alınamamıştır. Bu nedenle, bulunan gazın çıkarılması için bölge ülkeleri ve bu tür derin deniz sondajlarında teknolojik bilgi birikimi olan kuruluşlar arasında işbirliği tesis edilmesi gerekir. TPAO ve BOTAŞ Varlık Fonu kapsamından

çıkarılarak güçlü bir kamu kuruluşu olarak birleştirilmeli, Sakarya doğal gaz sahasında üretim için gerekli makina ve ekipmanın azami ölçüde yurt içinde temini öngörülmelidir.

Batmaz bir uçak gemisi hüviyetinde olan Kıbrıs'ın da bulunduğu Doğu Akdeniz; jeostratejik önemin yanı sıra şimdi sahip olduğu hidrokarbon kaynakları ile yalnızca bölge ülkelerinin değil, ABD, İngiltere, Fransa, Almanya vb. emperyalist ülke ve NATO, AB vb. kurumların, uluslararası petrol ve gaz tekellerinin yanı sıra, emperyal amaçlarla hareket eden Rusya Federasyonu ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin de ilgi odağındadır.

2000'li yıllardan başlayarak Mısır, Güney Kıbrıs ve İsrail, tek taraflı kararlarla Doğu Akdeniz'de egemenlik alanları tesis etmeye yöneldiler. Bu dönemde, siyasi iktidar, çeşitli kesimlerin "Tek yanlı girişimlere" net bir şekilde karşı çıkma, kendi "Münhasır Ekonomik Bölge ve Kıta Sahaneliği haklarını beyan ve tescil etme" çağrılarını dikkate almamıştır. Zamanında yapılmayan siyasi ve diplomatik çalışmalar yerine son yıllarda Kuzey Kıbrıs'ın sahaları ile, bazıları ise Güney Kıbrıs'ın da, hak iddia ettiği çıkışan sahalarda TPAO'ya verilen sondaj ruhsatları ve TPAO sismik araştırma gemileri ve sondaj gemilerinin bu bölgelerde savaş gemileri desteğinde yaptığı çalışmalar nedeniyle, Güney Kıbrıs, Yunanistan, Fransa ve bazı AB ülkeleri koro halinde Türkiye'ye yönelik bir salvo ateşine geçtiler.

Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynakları, uluslararası petrol ve gaz tekellerinin kârlarını arttırmak için değil, kıyıdaş olmayan Fransa, İtalya, ABD, İngiltere vb. ülkeler için değil, Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerin, Türkiye, Suriye, Lübnan, İsrail, Filistin, Mısır, Libya, Yunanistan, Kuzey Kıbrıs ve Güney Kıbrıs halklarının ihtiyaç ve çıkarları için değerlendirilmelidir. Savaş gemileri eşliğinde denizlerde arama ve sondaj çalışmaları hiçbir koşulda sürdürülemez. Bu ülkelerle önkoşulsuz görüşme masasına oturmalı ve NATO'nun, AB'nin, ABD'nin, İngiltere'nin, Fransa'nın, İtalya'nın, Rusya Federasyonunun, Çin Halk Cumhuriyetinin müdahalelerine imkân vermeden görüşmeler yoluyla barışçı çözümler bulmalıdır. Türkiye bu alanda uzman kadroları eliyle sözü edilen ülkelere yönelik yoğun bir diplomatik saha çalışmasına yönelmelidir.

Son yıllarda "Mavi Vatan" fikriyatını siyasi iktidarın genişlemeci emellerine alet ederek destekleyen, özünde NATO'cu asker sivil grubun çığırkanlıkları ile yüksekte konuşan iktidar, AB'nin restine karşılık verememiş ve Doğu Akdeniz'deki sondaj faaliyetlerini askıya almıştır.

"Şirketler hangi destek mekanizması ile kamudan ne kadar maddi destek aldıklarını bildirmemektedir. Bu nedenle, ödemelerle ilgili rakamların bazıları, araştırmacılar tarafından belirli kabullerle hesaplanmıştır. Ancak adı geçen şirketlerin kendilerine yapılan ödemelere dair bilgileri ve doğrulayan belgeleri BirGün'e göndermelerini halinde, kamuoyu ile paylaşılacaktır."

NÜKLEER SANTRAL HEM PAHALI HEM RİSKLİ

Enerji ve Alt Yapı Yatırımlarından sorumlu CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; inşaatı sırasında meydana gelen patlamayla gündeme gelen Akkuyu Nükleer Santrali konusunda bilgi notu hazırladı. Santrale yönelik eleştiri ve riskleri sıralayan CHP'li Akın, "Akkuyu Nükleer Santrali olası risklerin yanı sıra verilen alım garantisi nedeniyle elektriğin pahalıya üretilerek vatandaşın faturasını da artıracak. Nasıl denetleneceği de belirsiz" diye konuştu.

Mersin'de yapımı süren Akkuyu Nükleer Santrali'nin inşaatında "yol açma çalışması sırasında" meydana geldiği belirtilen patlama; santral henüz faaliyete geçmeden vatandaşların kaygılarını daha da artırdı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Akkuyu Nükleer Santrali'yle ilgili hazırladığı bilgi notunu CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na sundu. CHP'li Akın'ın hazırladığı bilgi notunda santralin yapım modeli, tercih edilen reaktör ve olası risklerle ilgili şu tespitler yer aldı:

Soğutmada Sıcaklık Ve Nem Eleştirisi: Türkiye'nin ilk nükleer santrali olacak Akkuyu Nükleer Santrali'nin soğutma sistemine ilişkin başta meslek örgütleri olmak üzere bilim insanları çeşitli eleştirileri dile getirmektedir. Soğutma sisteminde kullanılacak deniz suyunun ortalama sıcaklığı; bölgedeki nem oranı ve ortalama sıcaklık değerlerinin santralde kullanılacağı belirtilen tek yönlü soğutma sistemine uygun olmadığı kaydedilmektedir. Ayrıca soğutma amacıyla kullanılacak deniz suyunun buharlaşmasından arta kalan tuz oranının çok yüksek olacağı yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır.

Deniz Canlılığına Zarar Verecek: Doğu Akdeniz'de var olan binlerce deniz canlısının yaşamının zarar göreceği Akkuyu Nükleer Santral konusunda öne çıkan eleştirilerin başında gelmektedir. Soğutma amacıyla denizden çekilecek suyun içinde yer alan canlılığın süreç içerisinde tamamen yok olacağına yönelik görüşler bulunmakla birlikte, bilim insanları dünya örneklerinden hareketle bölgedeki biyolojik çeşitliliğin zarar göreceği görüşünde birleşmektedir.

Yakınından Fay Hattı Geçiyor: Santralin kurulduğu bölgedeki zeminin uygun olmadığı yönündeki eleştirilerin yanı sıra inşaat sürerken temelde çatlaklar oluştuğu kamuoyuna yansımaktadır. Nükleer santralin kurulacağı alanın 30 kilometre yakınından geçen yaklaşık 300 kilometre uzunluğundaki Ecemiş fay hattının çok uzun süredir suskun olmasının; fay hattında enerji birikiminin olduğu ve deprem riskinin bulunduğu değerlendirilmeleri yapılmaktadır.

Elektrik Pahalıya Mal Olacak: Akkuyu Nükleer Santralı'nın faaliyete geçmesiyle birlikte Türkiye santralde üretilen elektriğe alım garantisi verilmektedir. Türkiye, 15 yıl boyunca Akkuyu Nükleer Santralı'ndan satın alacağı elektriğin yüzde 50'sine 12,35 ABD doları senti alım garantisi verecektir. Bu durum elektriğin oldukça pahalı alınacağı eleştirilerini beraberinde getirmektedir. Yüksek maliyetle alınacak elektrik, vatandaşa da yüksek fatura olarak yansıtacaktır.

Yapım Modeli Tercih Edilmiyor: Akkuyu Nükleer Santralı'nda dünya genelinde neredeyse hiç tercih edilmeyen bir yapım modelinin benimsenmesi itirazlara neden olmaktadır. Dünya üzerinde bugüne kadar uygulanan yapım modelinde her ülke yaptırdığı nükleer santralin mülkiyetine doğrudan sahip olurken; Türkiye, Akkuyu'daki santralin mülkiyetine sahip olmayacaktır. Santralin Türkiye sınırları içerisinde yer almasına karşın mülkiyeti ve her türlü yetki yüzde 99 hissesi Rusya'ya ait bir şirkette olacaktır. Bu durum; Rusya'nın santralı adeta bir üs gibi kullanacağı eleştirilerine de neden olmaktadır.

Reaktör Kullanılmayan Bir Model: Santralde kullanılacak reaktörün de dünya genelinde çok kullanılmayan bir model olması eleştirileri beraberinde getirmektedir. Akkuyu Nükleer Santralı'nda kullanılacak reaktöre Avrupa'da lisans verilmediği ve dünya üzerindeki kullanımının da sınırlı olduğu belirtilmektedir. Bu durum pek çok güvenlik riskiyle ilgili kaygıları öne çıkarmaktadır.

Türkiye'nin Nükleere İhtiyacı Yok: Meslek odaları ve sivil toplum örgütlerinin çalışmaları Türkiye'nin nükleer santrale ihtiyacı olmadığını ortaya koymaktadır. AK Parti iktidarı Türkiye'nin elektrik talebinin artacağı iddiasıyla nükleer santralin yapılması gerektiği tezini savunurken; özellikle 2018 yılından bu yana yaşanan ekonomik kriz ve uygulanan yanlış politikalar nedeniyle elektrik talebi artmamaktadır. Elektrik talebi artmadığı gibi Türkiye'nin elektrikte arz fazlası bulunmaktadır. Nükleer santralin devreye girmesiyle arz fazlasının daha da artması kaçınılmaz olacaktır.

'Hem Pahalı, Hem Riskli'

CHP'li Akın; "Akkuyu Nükleer Santralı risklerin yanı sıra verilen alım garantisi nedeniyle elektriğin pahalıya üretilerek vatandaşın faturasını da artıracak. Hem riskli hem pahalı olan nükleer enerji yerine; ülkemizin yüzde 30 oranında enerji verimliliği potansiyeli ve yenilenebilir enerji politikalarıyla güvenli, ucuz ve temiz enerjiyi üretmek mümkün. Santralin denetiminin nasıl ve hangi kurum tarafından yapılacağı da belirsiz. Tüm dünyada yeşil enerji alanında atılımlar yapılırken; dünyanın vazgeçtiği nükleer santralde ısrarcı olmak mantıklı değil" değerlendirmesinde bulundu.

ZEHİR SAÇAN SANTRALLARA BİR YANDAN "VETO" ÖTE YANDAN İZİN

Bazı kömürlü santrallara tanınmış olan çevre mevzuatından muafiyet süresi 21 Kasım 2019'da bir torba yasa ile 30 Haziran 2022'ye uzatılmış ancak yasa Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmişti.

Ardından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ile Çevre ve Şehircilik Bakanı 01 Ocak 2020 günü ortak basın toplantısı düzenlemişti. Çelikler, IC İçtaş-Limak, Konya Şeker, Bereket Enerji, Ciner ve EÜAŞ tarafından işletilen söz konusu 13 santralden 5'inin tamamen, 1'inin kısmi olarak kapatıldığı, diğer 7 santralden 4'üne geçici faaliyet belgesi verildiği, 3 santrala ise çevre izinlerinin verildiği ilan edilmişti. Geçici faaliyet belgelerinin 6 ay için geçerli olduğu, bu sürenin sonunda yeniden değerlendirileceği söylenmişti.

Çevre ve Şehircilik Bakanı, sadece 5 ay sonra, yılbaşında kapatılan 6 termik santralden bazılarını tam bazılarını da kısmi olarak 1 yıllık geçici çalışma ruhsatı verildiğini açıkladı. Bu santralların çevresel yatırımlarını tamamladıklarını ve ünitelerin mevzuata uygun hale getirildiğini söyledi.

Gerçekler Böyle mi?

Ocak 2020'de çevre mevzuatına tamamen uyulduğu anlamına gelen Çevre İzni verilen üç santralda, o tarihte, iyileştirme yatırımları henüz tamamlanmamıştı. Bunlardan baca gazı kükürt arıtma tesisi kurulmasına başlanılmış olan EÜAŞ 18 Mart Çan Santralı Mart ayında yenileme-iyileştirme işleri için üretimini durdurdu. Mevcut baca gazı kükürt arıtma tesisleri geçerli sınır değerleri karşılayamayan IC İçtaş-Limak Kemerköy ve Yeniköy Santrallerinde üretim devam etti. Toplam beş üniteden sadece bir tanesindeki iyileştirmeler geçtiğimiz günlerde tamamlandı. İyileştirme ve çevre mevzuatına uyum çalışmaları ancak 2022'de tamamlanacak.

Ocak 2020’de geçici faaliyet belgesi verildiği söylenen santrallardaki baca gazı kükürt arıtma tesisleri de yeni sınır değerleri karşılayamıyordu. Bunlardan hiç birisi bırakalım 6 ayı, geçen 1 sene zarfında tesislerin iyileştirmesini tamamlamadı.

Yılbaşında tamamen kapatıldığı söylenen ancak Haziran ayında geçici faaliyet belgesi verilen santrallarda ise baca gazı kükürt arıtma tesisi yoktu. Kapatılmalarından sonra kısa sürede gaz kanalına kuru soğurucu püskürtme sistemi kuruldu. Bu ünitelere çalışma izni verildi. Kükürt tutma verimi yüzde 50-80 arasında olan bu sistemin kullanılan kömürün özellikleri açısından amaca uygun olmadığı, esasen Türkiye’deki diğer kömürlü santrallarda (yatırım maliyeti kuru soğurucu sisteminkinden 15-20 kat fazla olmasına rağmen asgari yüzde 95 kükürt tutma verimi hedeflenerek) yaş yıkama sistemi kullanıldığı tarafımızdan dile getirilmişti. Greenpeace Akdeniz tarafından 25 Aralık’ta yayımlanan Raporda, Çelikler Afşin Elbistan A ve EÜAŞ Afşin Elbistan B termik santrallarının tesis etki alanında yaptırılan hava kalitesi ölçümlerinde, toz (partikül madde), kükürt dioksit ve azot oksit değerlerinin mevzuatta izin verilen değerlerin çok üzerinde olduğu göz önüne serildi. Söz konusu santrallara, yeni sistem kurulduktan sonra herhangi ölçüm süreci yaşanmadan doğrudan çalışma izni verildiği anlaşıldı. Rapor daha önceki uyarılarımızın haklılığını ortaya koydu.

Sadece kükürt dioksit değil, toz ve azot oksit salımı ile katı atıklar için de iyileştirmeler yapılmadı. Yürürlükteki çevre mevzuatına uyum için gerekli nitelikte yatırımlar tamamlanmadığı halde ve çevre mevzuatına muafiyet süresini uzatan kanun Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesine rağmen söz konusu santralların çalıştırılmasına Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hangi yasal dayanakla izin verildiği bilinmemektedir.

Aslında, konunun topluma anlatıldığı gibi sadece bir “filtre” ile sınırlı olmadığı, bugüne kadar yapılan ve yapılmak istenilen şeyin, bu tesisleri, çevre mevzuatında yer alan çevreye verilen zararları azaltıcı ve sınırlayıcı yükümlülüklerin tümünden (salım sınırları, katı, sıvı ve gaz atıklar, ölçme izleme ve cezai hükümler gibi) muaf tutma gayreti olduğu açıktır. Bu durum, esasen söz konusu tesislere her açıdan “çevreyi kirletme hakkı” verilmesi anlamına gelmektedir.

UZUN SÜRELİ ELEKTRİK KESİNTİLERİ YURTTAŞI MAĞDUR ETTİ

En az 24 il, 43 ilçede elektrik kesintisi yaşandı, dondurucu soğukta uzun süreli kesinti büyük sorun oluşturdu!

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Türkiye genelinde özellikle son 10 gündür sıcaklık değerlerinin sıfırın altına indiği kış koşullarında ülkenin dört bir yanında dağıtım hatlarından kaynaklı uzun süreli elektrik kesintilerinin vatandaşı mağdur ettiğine işaret etti. Soğuk havada vatandaşları elektriksiz bırakan kesintilerle ilgili bir rapor hazırlayan CHP’li Akın’ın yaptığı tespitler şöyle:

En Az 24 İl, 43 İlçede Kesinti Yaşandı: Türkiye genelinde özellikle 11 Ocak’tan sonra dondurucu soğuk havanın etkisini göstermesiyle birlikte sıcaklık değerleri sıfırın altında eksi derecelere düşmüştür. Ancak dağıtım şirketlerinin alt yapı yatırımlarından kaynaklı sıkıntıları vatandaşları kara kışta elektriksiz bırakmıştır. Bu dönemde en az 23 il ve 43 ilçede uzun süreli elektrik kesintileri yaşandığı belirlenmiştir. Elektrik kesintilerinin Marmara, Ege, Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yoğunlaştığı gözlemlenmektedir.

Sanayi Üretimi de Olumsuz Etkilendi: Gaziantep’de geçen hafta yaşanan elektrik kesintileri kent genelinde vatandaşların sıkıntı yaşamalarının yanı sıra sanayi üretimini de olumsuz etkilemiştir. Küçük ve orta ölçekli pek çok KOBİ’de elektrik kesintileri nedeniyle üretim sağlıklı yapılamamıştır. KOBİ’ler koronavirüs salgını dolayısıyla zaten düşen gelirler nedeniyle zorlanırken; yaşanan elektrik kesintileri dolayısıyla da iş kayıpları yaşamıştır.

Kesintiler Bartın Ve Zonguldak’ı Etkiledi: Bartın’da olumsuz hava koşulları nedeniyle bazı köylerde yaşanan elektrik kesintisi günlerce sürmüştür. Bartın’da 250’nin üzerinde köy ve mahalleye uzun süre elektrik verilemediği belirtilmiştir. Zonguldak’ta yaşanan elektrik kesintisi de bazı bölgelerde 24 saatin üzerinde sürmüştür. Özellikle kırsal bölgedeki köyler günlerce süren kesinti nedeniyle vatandaşlar ciddi sıkıntılarla karşılaşmıştır.

Vatandaş Soğukta Mağdur Oldu: Kent merkezlerinde meydana gelen uzun süreli kesintiler sıcaklık değerlerinin sıfırın altına indiği dondurucu soğuklarda ısınma sorunlarına neden olmuştur. Elektrik kesintisi nedeniyle kombi veya ısıtıcılarını çalıştıramayan vatandaşlar özellikle salgın dolayısıyla evlerinde buldukları sırada mağdur olmuştur.

Öğrenciler Eğitimden Koptu: Uzun süreli yaşanan elektrik kesintileri özellikle pandemi döneminde uzaktan eğitim alan öğrencileri olumsuz etkilemiştir. Pek çok üniversite öğrencisinin sınav dönemine denk gelmesi mağduriyetleri daha da artırmıştır. Eğitimin yanı sıra kronik hastalığı olan ve düzenli olarak bazı tıbbi cihazlardan destek almak zorunda olan vatandaşlar da kesinti nedeniyle ciddi sağlık riskleriyle karşı karşıya kalmıştır.

Ağaç Direkler Kullanıyor: Kesintilerin yaşandığı kırsal bölgelerde elektrik dağıtımının ağaç direkler aracılığıyla yapıldığı gözlemlenmektedir. 1970'li yıllardan kalan söz konusu ağaç direklerin yıkılması nedeniyle kırsal bölgelerde vatandaşlar hem aydınlatma sıkıntısı yaşarken, hem de iletişime erişimde kesintiler yaşamaktadır. Pek çok kent merkezindeki dağıtım hatlarının da yerin üzerinde bulunması; en küçük bir olumsuz havada bile kesintilerin yaşanmasına neden olmaktadır.

Sorumluluk Dağıtım Şirketlerinde: Elektrik kesintilerine neden olan alt yapı arızalarını gidermek ve dağıtım sisteminin nitelikli bir şekilde çalışır durumda olması özelleştirilen dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda bulunmaktadır. Özelleştirmeye Türkiye 21 bölgeye ayrılarak elektrik dağıtımını tamamen özelleştirilirken; özellikle ekonomik sıkıntı yaşayan bazı şirketlerin alt yapı yatırımlarını yeteri kadar yapmadığı ileri sürülmektedir.

Şirketler Borç Batağında: 21 bölgeye ayrılarak işletme hakkı özelleştirilen elektrik dağıtımından elde edilen gelirin 13 milyar dolar olduğu belirtilmektedir. Şirketlerin bankalardan 10 milyar dolar tutarında kredi kullanmasının ardından döviz kurundaki rekor artış nedeniyle zarar ettiği ve bankalara olan borcu ödeyemedikleri kaydedilmektedir. Dağıtım şirketlerinin yaklaşık 7 milyar dolar tutarında borcu bulunduğu belirtilirken; bu durum dağıtım şirketlerinin 13 milyar dolara özelleştirildiği dikkate alındığında neredeyse yarı yarıya borçlu durumda olduklarını göstermektedir.

Yeterli Denetim Yapılmıyor: TEDAŞ'ın işletme hakkı şirketlere devredilen dağıtım tesislerinde malik sıfatıyla yapması gereken yıllık kontrolleri yapmadığı Sayıştay tarafından da tespit edilmiştir. İşletme hakkı devir sözleşmesi kapsamında gerçekleştirilmesi gereken kontrollerin ve devir kapsamına giren malvarlığı değerlerinin denetlenmediği belirtilmektedir. EPDK'nın da dağıtım şirketleri üzerinde yeteri kadar denetim yapmadığı eleştirileri yapılmaktadır. Dağıtım şirketlerinin her yıl yatırım programlarını sunması ve bu kapsamda alt yapı yatırımının yapılıp yapılmadığının EPDK tarafından denetlenmesi gerekmektedir.

'Şirketler Sözünü Tutmuyor, Bakanlık Denetlemiyor'

CHP Genel Başkan Yardımcısı Akın, "Kaliteli hizmet vereceği gerekçesiyle özelleştirilen dağıtım şirketleri sözlerini tutmadı. Vatandaşlarımız ödedikleri her faturada yapılması gereken yatırımların bedelini kuruşuna kadar ödüyor. Ancak dağıtım şirketleri bırakın hizmeti iyileştirmeyi ve ucuzlatmayı, kesintisiz bir hizmet bile sağlayamıyor. Şirketler yapması gereken yatırımları yapmıyor, Enerji Bakanlığı da EPDK da bu olup biteni seyrediyor" değerlendirmesinde bulundu.

Elektrik kesintisi yaşanan iller

Türkiye genelinde yaşanan elektrik kesintilerinde özellikle Bartın, Zonguldak ve Sakarya yoğun olarak etkilenirken; Gaziantep, Adana, Yozgat, Diyarbakır, Şırnak, Muğla, Mardin, Kahramanmaraş, Hatay, Samsun, Aydın, Bilecik, Antalya, Mersin, Kocaeli, Bursa, Hakkari, Tunceli, Van, Giresun, Bingöl'de kesintiler vatandaşları mağdur etti. İstanbul'un Kağıthane, Sarıyer, Beşiktaş, Sultangazi ve Küçükçekmece ilçeleri ile İzmir'in Menemen, Seferihisar, Urla, Bornova, Foça, Konak ve Çeşme ilçelerindeki kesintiler de tepkilere neden oldu.

27 MİLYON TL ZARAR

Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ), santrallara sözleşmeye aykırı kömür satışından iki yılda 26 milyon 708 bin TL kaybetti. Sayıştay denetçileri, TKİ tarafından termik santrallara satışı yapılan kömürlerde baz kalori değeri altında ve prim kalorisi üst değerinin üzerinde kömür sevk edilmesinden dolayı hasılat kaybı oluştuğunu tespit etti.

Denetim raporunda yer alan bilgilere göre, TKİ, Ege Linyit İşletmeleri (ELİ), Garp Linyit İşletmeleri (GLİ) ve Çan Linyit İşletmeleri (ÇLİ) Müdürlükleri bünyesinde üretimi yapılan kömürlerin önemli bir bölümünü aynı bölgede bulunan termik santrallara satıyor.

İşletmecilerle yapılan uzun vadeli sözleşmelerde kömür fiyatları, sevk edilen kömürün ortalama dönemsel kalori değerine göre baz fiyat, taban fiyat ve tavan fiyat arasında oluşturuluyor. Termik santralların satın aldıkları kömürün dönemsel ortalama kalori değerinin belli bir alt sınırına kadar düşmesi durumunda kömür fiyatı düşüyor, alt limitin de altına düşmesi durumunda ise sevk edilen kömüre ücret ödenmiyor. Kömürün baz kalori değerinin üzerine çıkılması durumunda da santrallar ödeme yapmıyor. Yapılan incelemelerde bu nedenle termik santral işletmecisi lehine milyonlarca TL'lik kazanç oluşturduğu belirlendi.

TKİ'nin Tunçbilek, Soma ve Çan termik santrallarına sevk ettiği ve kalori aşımı olan kömür dolayısıyla 2018'de 74 bin 632 ton karşılığı 402 bin 322 TL olan hasılat kaybı 2019'da iki katından fazla artışla 107 bin 876 ton karşılığı 839 bin 26 TL'ye çıktı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kurum ayrıca düşük kalorili kömürlerden tahsilat yapamadığı için de 2018’de 198 bin 619 ton karşılığı 10 milyon 517 bin 297 TL, 2019’da da 224 bin 810 ton kömür karşılığı 14 milyon 949 bin 828 TL kayıp yaşadı.

Termik santraller, ortalama kalori değeri ücret ödeme sınırının altına düşen kömürlere ücret ödemiyor ancak kömür santralde kalıyor. Raporda bu durum, “TKİ tarafından bakıldığında kömür satışında uğranabilecek en yüksek kayıp anlamına gelmektedir” diye ifade edildi.

Sayıştay, kömürlerde belli bir kalite ortalamasının tutturulmasının, hasılat kaybına uğranmaması için önem taşıdığını belirtti. Bunun sağlanabilmesi için termik santrallara sevk edilecek kömürlerin kalite parametrelerinin yakından takip edilmesi ve yeterli şekilde harmanlanarak kalite değişimlerinin en aza indirilmesi gerektiği kaydedildi.

BİR ÜSTÜNE PARA VERMEDİKLERİ KALDI

Holdinglelerin borç taktığı TKİ, kredi için banka kapılarında: Santral kömürü devletin cebinden

Özelleştirilen Tunçbilek ve Soma Santrallerinin işletmecisi Çelikler Holding ve Konya Şeker A.Ş., santralde kullanmak üzere TKİ’den aldıkları kömürün parasını ödemedi. TKİ, 1,3 milyar TL olan borcu tahsil için hukuki yollara başvurmak yerine bankalardan kredi alıyor.

Tartışmalı özelleştirme kararları ile kamunun elinden bir bir özel sektöre geçen kamu varlıkları nedeniyle ortaya çıkan kayıp bununla da sınırlı kalmıyor. Özelleştirilen Tunçbilek ve Soma Termik Santrallerinde kullanılmak üzere Türkiye Kömür İşletmeleri’nden (TKİ) kömür alan Çelikler Holding ve Konya Şeker A.Ş. 1,3 milyar TL’lik borcunu da ödemiyor.

Sayıştay’ın TKİ denetim raporuna göre, Manisa-Soma ve Kütahya-Tunçbilek Termik Santralleri, geçen yıllarda özelleştirildi. Soma Termik Santrali’nin Torku’yu da bünyesinde bulunduran Konya Şeker A.Ş, Tunçbilek Termik Santrali’nin ise Çelikler Holding aldı. Şirketler, linyit kömürü ihtiyacının karşılanması için TKİ ile sözleşme yaptı. Bu sözleşmeler kapsamında satışı yapılan linyit kömürü bedellerinin tahsilinde aksamalar olmasına karşın, alacakların tahsiline ilişkin firmalara karşı sözleşmede düzenlenen yaptırımları uygulanmadı.

Borç Büyüdü Yaptırım Yok

Sonuçta da yıllar içinde TKİ’nin Manisa-Soma ve Kütahya-Tunçbilek Termik Santralleri işletmecilerinden önemli tutarlara varan alacakları birikti. Yapılan incelemelerde, 2019 yılı sonu itibarıyla TKİ’nin 990 MW kurulu güçteki Manisa-Soma Termik Santrali İşletmecisi olan Çelikler Holding’den 1,030 milyar TL ve 365 MW kurulu güçteki Kütahya-Tunçbilek Termik Santrali İşletmecisi Şeker A.Ş.’den ise 301,3 milyon TL alacaklı durumda olduğu tespit edildi.

Bu alacaklar kapsamında TKİ tarafından Kütahya-Tunçbilek Termik Santrali İşletmecisi Çelikler Holding’in TKİ bünyesinde yaptığı dekapaj işleri hakedişlerinden mahsup yoluyla kısmen tahsilat yapıldı. Ancak tahsil edilemeyen tutarların tahsiline ilişkin olarak sözleşme hükümlerinin gereği olan hukuki takibe başvurulmadı.

TKİ Bankalardan Kredi Aldı

2019 yılı sonu itibarıyla termik santral işletmecisi iki şirketten 1,3 milyar TL tutarına ulaşan termik santral kömürü satış alacaklarının sürekli arttığı, bunun TKİ’nin nakit akışının bozulmasına neden olduğu belirtildi. Raporda, bu nedenle kurumun finansman ihtiyacının da banka kredisi yoluyla karşılanmasının zorunlu hale geldiği vurgulandı.

Sayıştay’ın denetim raporunda, TKİ’nin süresi içerisinde tahsil edilemeyen ve önemli miktarlara ulaşan alacak tutarlarının daha fazla artışına meydan verilmeden tahsili için önlem alması istendi.

2020 YILINDA İFLAS EDEN ESNAF SAYISI 100 BİNE DAYANDI

Zamanında darbe girişimini eniştelerinden, ekonomiyi damadından öğrenen Erdoğan’ın esnafın içler acısı halini ‘bazı dostlarından’ öğrenmesi bizi şaşırtmadı. Saray’da lüks ve şatafat içinde yaşayıp ekmek derdini anlatana keyif çayı fırlatan birinden esnafın halini anlamasını da beklemiyorduk zaten. Ancak burada kamuoyunu aydınlatmak adına gerçeklerin sıklıkla dile getirilmesi gerekiyor. Salgın süreci, esnafı entübe hale getirdi. Birçok esnaf borçlarını ödeyemediği için kepenk kapatmak zorunda kaldı. Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi verilerine göre 2020 yılında en az 99 bin 588 esnaf meslekten ve sicilden terkinini gerçekleştirerek kepenk kapattı. Bir başka deyişle 2020 yılında her gün ortalama en az 273 esnaf iflas etmiş oldu. 2020 yılında toplamda 80 bin 166 esnaf sicil terkinini gerçekleştirirken, 19 bin 422 Esnaf ise meslek terkinini gerçekleştirdi. 2019 yılında ise bu

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

oran 114 bindi, yani son iki yılda toplamda en az 213 bin esnaf sicilden ve meslekten terkinini yaparak kepenk kapatmış oldu.

Yıl	Meslek Terkin	Sicil Terkin
2019	24.412	90.565
2020	19.422	80.166

Kaynak: Türkiye Esnaf Ve Sanatkârlar Sicil Gazetesi

2020 Yılında En Çok Esnaf İflası Olan 5 İl

2020 yılından iflas ederek kepenk kapatan esnafın en yoğun olduğu beş il İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya ve Bursa oldu. 2020 yılında; İstanbul'da 9 bin 587 esnaf, İzmir'de 6 bin 537 esnaf, Ankara'da 5 bin 586 esnaf, Antalya'da 4 bin 735 esnaf Bursa'da 3 bin 993 esnaf, sicil ve meslek terkinini yaparak kepenk kapattı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a dostlarına biraz daha kulak vermesini tavsiye ediyoruz. Sadece dostlarına değil, Saray'ından çıkıp biraz da esnafın sorunlarını dinlemesini, kira, fatura, vergiler altında esnafın nasıl can çekiştiğini görmesini tavsiye ediyoruz.

İl	Sicil Terkin	Meslek Terkin	Toplam
İstanbul	8.799	788	9.587
İzmir	4.959	1.578	6.537
Ankara	4.431	1.155	5.586
Antalya	3.503	1.232	4.537
Bursa	3.271	722	3.993

Kaynak: Türkiye Esnaf Ve Sanatkârlar Sicil Gazetesi

2020'DE GÜNDE BEŞ LOKANTA KAPANDI

Corona virüs salgını nedeniyle zor günler geçiren yiyecek - içecek sektöründe pandeminin etkisi ortaya çıktı. 2020 yılında lokanta ve yemek hizmeti veren toplam bin 733 firma kapandı. Perakende gıda ticareti veren 2 bin 858 şirketin de kapısına kilit vuruldu.

Tüm dünyayı etkisini alan ve milyonlarca insanın ölümüne yol açan corona virüsün Türkiye'de yeme içme sektörüne olan etkisi belli oldu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin derlediği şirket istatistiklerine göre 2020 yılında "lokantalar ve seyyar yemek hizmeti" alanında faaliyet gösteren bin 733 firmanın kapısına kilit vuruldu.

Bu kuruluşların bin 170'i şahıs, 495'i limited ve 68'i anonim şirketti. Verilere göre 2020 yılında günde 5 firma faaliyetini sonlandırdı.

"Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda gıda, içecek veya tütün ağırlıklı perakende ticaret" yapan 2 bin 858 şirket de 2020 yılında kapandı. Bu firmaların 2 bin 687'si şahıs, 171'i ise limited şirketti.

Yardım Paketi Gündemde

Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan dün partisinin grup toplantısında corona virüsü nedeniyle faaliyetleri kısıtlanan lokanta, restoran ve kafelere yeni bir yardım paketi uygulayacaklarını söyledi.

"Esnafı bugüne kadar yalnız bırakmadık bundan sonra da bırakmıyoruz" diyen Erdoğan, "Restoran, lokanta ve kafe gibi sektörlerde alınan tedbirlerle faaliyetleri kısıtlanan 2019 cirosu 3 milyon TL ve altı olan ticari işletmelere destek ödemesi yapacağız.irosu 2020 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 50 ve daha fazla azalan işletmelere 2 bin liradan az 40 bin liradan fazla olmamak kaydıyla ciro kaybının yüzde 3'ü oranında destek ödemesi yapacağız" dedi.

SATIŞ YOK, BORÇ GIRTSLAKTA

Okullar kapalı, kırtasiyeciler aylardır çözüm bekliyor

Neredeyse bir yıldır tüm ekonomik göstergeler alt üst oldu. Şirketler salgın nedeniyle evden çalışma modelleri geliştirdi, okullar Mart ayından bu yana kapalı. Pek çok işletme, alınan tedbirler kapsamında kapandı. Pandeminin başından beri destek çözümlerini iktidara ulaştırmaya çalışan esnaf 10 ayı aşkın süredir bekliyor.

Kuşkusuz en çok etkilenenlerin başında eğitimle ilgili sektörler geliyor. Servisçisinden kırtasiyecisine, okul kıyafetleri satanından çantacısına sektör derin bir bunalım içerisinde.

Tüm Kırtasiyeciler Derneği (TÜKİD) Başkanı Mehmet Helvacıoğlu ile sektörde yaşanan krizi ve en çok hangi ürün gruplarının satışında daralma yaşandığını konuştuk. Helvacıoğlu, "Sektörümüz tarihinin en sıkıntılı zamanlarını yaşıyor" diyor.

Helvacıoğlu, "Kırtasiye sektörü 2020'de ne kadar küçüldü" sorusunu şöyle yanıtladı: "Pandemi nedeniyle 2020 yılının Mart ayında okulların kapanması, 2020 yılının Nisan ayında ithal ürün ve ham maddelere getirilen ek vergiler, 2020-2021 eğitim öğretim yılı için yüz yüze eğitimin yine pandemiden kaynaklı ertelenmek zorunda kalınması gibi nedenlerden dolayı sektörümüz tarihinin en sıkıntılı zamanlarını yaşıyor. Pandemi sürecinde kepenk kapatan birçok meslektaşımız oldu elbette. Geçen yıl sektörümüzün okul kırtasiyesi noktasındaki küçülme oranı yüzde 50'nin üzerinde. Ofis ürünlerinde ise yüzde 30'dan fazla bir küçülmeden söz edebiliriz."

Öğrencinin Kırtasiye İle İlişkisi Kalmadı

Helvacıoğlu, satışı en çok düşen ürünlerle ilgili şöyle konuştu: "Bu dönemde öğrencilerin okul işi yapan kırtasiye ile ilişkisi kalmadı. En temel kırtasiye ürünlerinin bile satışı yapılamadı. Home ofis çalışma anlayışından dolayı da kırtasiye malzemesinin tüketimi azaldı. Yüz yüze eğitim olmadığı sürece dijital eğitim sadece öğrencilerin ekrana bakıp kalemle not tutmasıyla geçiştiriliyor. Milli Eğitim Bakanlığı'na da bu konuda bir rapor hazırladık. Raporda, okulda kullanılan eğitim malzemelerinin ve müfredata uygun eğitimin evlerde neden yapılmadığını yazdık. Beden eğitimi dersi, sanatsal çalışmalar, müzik dersi yapılmıyor. Bunları pratikte kaybedeceğimiz gibi görünüyor. Öncelikle okulların açılmasını bekliyoruz. Yüz yüze eğitimin yüzde 100 eğitim demek olduğu anlayışından hiçbir şekilde vazgeçmiyoruz."

Bu dönemde satış yapamadıklarını belirten Helvacıoğlu, ellerinde kalan ürünleri için şu değerlendirmede bulundu: "Bu dönemde hiçbir ticari satış faaliyeti gerçekleştiremedik. Elimizdeki ürünlerin sadece yüzde 10'u satıldı, bu nedenle perakendecinin toptancıya, toptancının ithalatçıya, ithalatçı ve imalatçının da bankaya olan borçları ne yazık ki ödenemedi. Pazarımızın toplam ciro kaybı ne yazık ki yüzde 50'nin üzerinde."

En Acil 3 Talep

Kırtasiyecilerin talepleri pandemi koşullarını da gözetiyor. En acil 3 talep şu şekilde;

1- 2004'te alınan kararla, kurşunkalem, boya kalemi, suluboya, pastel boya, okul defteri, silgi, kalemıraş, cetvel, pergel, gönye, iletke gibi kırtasiye ürünlerinde KDV yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmişti. Buna karşın mekanik kurşun kalem gibi bazı ürünlerde oran yüzde 18 olarak kalmıştı. Bu oran yüzde 8'e düşmeli.

2- Dar gelirli kişilerin kırtasiye ürünlerine daha kolay ulaşımı ve sektörün önünün açılması için yüzde 8 olan KDV oranının yüzde 1'e düşürülmeli.

3- Perakendeci kırtasiyecilerimiz sokağa çıkma kısıtlamasının olduğu tarihlerde faaliyetlerine devam etmeli.

Bunların dışında kırtasiye esnafı için kredi borçlarına çözüm getirilmezse, gelecek günler onlar için çok daha zorlu geçecek.

ŞİMDİ SUÇLU ESNAF OLDU

İktidardan ikinci kez kriz manipülasyonu: Şimdi suçlu esnaf oldu

Ekonomik kriz, fiyatları yükseltip yurttaşın alım gücünü kırarken, iktidar felaket tablosunun sorumlusu olarak esnafı göstermeye çalışıyor. 2 yıl önce soğan depolarına yapılan baskınlara benzer şekilde, Ticaret Bakanlığı marketlere fahiş fiyat denetimleri yaparak cezalar kesiyor. Uygulama hükümetin kontrolündeki medyada da manşete çıkarılarak, 'marketlerin sebepsiz yere fiyat yükseltip yurttaşın fazla para aldığı' iddia ediliyor.

Türkiye'de ekonomik kriz, gıdadan teknolojik aletlere kadar ürünlerin fiyatını artırıp yurttaşın alım gücüne büyük darbe vururken, sorunların üstesinden gelemeyen iktidar çareyi algı oyunlarında arıyor. Toplum, "Ekonomik kriz yok, her şey yolunda" söylemine ikna edilemeyince, 2 yıl önceki soğan depolarına yapılan baskınlara benzer şekilde bugün de fahiş fiyat denetimleriyle ekonomideki felaket tablosunun faturası esnafa ve işletmelere çıkarılmaya çalışılıyor.

Ticaret Bakanlığı dün Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu'nun 120 firmaya 3 milyon 595 bin lira idari para cezası uygulanmasına karar verdiğini açıkladı. "Fahiş fiyat artışları ile stokçuluk eylemlerinin yakından takibi amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda denetimler aralıksız devam edecektir" duyurusu yapan Ticaret Bakanlığı, işlem yapılan firmaların sayısının toplamda 495'i bulduğunu belirtti. Bakanlığın açıklamasında şu ifadeler yer verildi:

'Ayçiçek Yağı, Tavuk, Yumurta Ve Unda Fahiş Artış Tespit Edildi'

"Kurul, bugüne kadar 3 bin 386 dosyayı karara bağlayarak gıda, temizlik, hijyen ürünleri gibi temel ihtiyaç maddelerinde fahiş fiyat artışı yaptığı değerlendirilen 495 firmaya toplam 15 milyon 480 bin lira idari para cezası uygulanmasına karar verdi. Yapılan denetimler sonucunda en çok sebze meyve ile ayçiçek yağı, tavuk, yumurta ve un gibi temel gıda ürünlerinde fahiş fiyat artışı yapıldığı tespit edilmiştir."

'22 Bin 535 Ürün Denetlendi'

Açıklamada, "Sadece son bir haftada bin 674 işletme bazında 22 bin 535 ürün, Bakanlığımızca denetlenmiştir. Denetleme sonucu elde edilen tespitler Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu tarafından değerlendirilecek ve firmaların savunmalarının alınmasının ardından haksız fiyat artışında bulunduğu tespit edilenler hakkında 10 bin 911 liradan 100 bin 910 liraya; stokçuluk faaliyetinde bulunduğu tespit edilenlere ise 54 bin 555 liradan 545 bin 550 liraya varan idari para cezası yaptırımını uygulanacaktır" görüşüne de yer verildi.

Yurttaşa 'İhbar Edin' Çağrısı

Ticaret Bakanlığı yetkilileri, yurttaşa 'fahiş fiyat uygulayan işletmeleri ihbar etmeleri' yönünde çağrıda da bulundu. Yapılan açıklamada, "Şikayetler Alo 175'e veya Haksız Fiyat Artışı- HFA mobil uygulaması üzerinden yapılabilir. Vatandaş, markette fiyatını yüksek bulduğu ürünün fotoğrafını çekip gönderdiğinde, bakanlık ekipleri şikayet edilen marketten, mağazadan savunma isteyip konuyu Haksız Fiyat Kurulu'na getiriyor. Şikayet haklı bulunursa firmaya ceza uygulanıyor" ifadelerine yer verildi.

Güdümlü Medya Manşete Çıkardı

Bakanlık tarafından yapılan fahiş fiyat incelemeleri, hükümetin kontrolündeki gazeteler tarafından da manşetlere çıkarıldı. "Maliyet aynı bu zam niye?" manşetiyle çıkan Hürriyet gazetesi, Ticaret Bakanlığı'nın denetimine övgüler dizerek, "'Alış fiyatı değişmediyse bu zammı neden yaptınız?' sorusuna yanıt veremeyen işletmelere 101 biner lira ceza kesti" ifadelerini kullandı. Hürriyet, 'denetimlerin astronomik fiyat artışlarının sırrını ortaya çıkardığını' ve işletmelerin zamları 'keyfi' olarak yaptığını öne sürdü.

Gerçekler Haberin İçinde Gizli

Bakanlığın fahiş fiyat incelemesini manşetine çıkararak ve yüksek fiyatların sorumlusu olarak işletmeleri gösteren Hürriyet, konu hakkındaki gerçeği iç sayfadaki haberde gizledi.

Yem üreticisi olan Matlı Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Özer Matlı ile konuşan gazete, Matlı'nın fiyatların neden yükseldiğiyle ilgili görüşlerini de aktardı. Matlı üretimin azaldığından ve plansızlık nedeniyle köylerin boşaldığından söz etti. Matlı şöyle konuştu:

"Haksız fiyat artışlarıyla tabii ki mücadele edilsin ama kök sebepler de görülsün. Baştan sona tarımsal planlama yapılmalı, köyler boşaldı, üretim azaldı. Üretilen yem girdisinin yüzde 55'i ithalatla sağlanıyor. Soya, mısır, ayçekirdeği, kanola gibi protein kaynaklı ürünlerin fiyatında kuraklık ve bazı fon girişleri nedeniyle dolar bazında yüzde 100'e yakın artış oldu. Öyle ki 370 dolarlık soya Türkiye'de 600 dolara çıktı. Yurt içinde ayçekirdeğinde 2 bin 200 fiyat beklenirken harmanda 3 bin 800, 4 bin lira gerçekleşti. Daha önce 185 dolara alınan mısır, 265 dolara fırladı. Hem döviz hem TL bazında artışlar yaşandı. Yem fiyatları yüzde 40'ın üzerinde arttı."

KANAL İÇİN HALKA SÜRGÜN

Kanal İstanbul güzergâhındaki Arnavutköy'de, çiftçilere ahırlarını tahliye etmeleri söylendi. ZMO açıklamasında "Çiftçilerin sürgün edilmesi, hayvancılıktan vazgeçmeleri anlamını taşır" denildi.

İstanbul Arnavutköy İlçe Umumi Hıfzıssıhha Meclisi'nin Ekim 2020'de çıkardığı 58 numaralı kararda, bölgede hayvancılık ve çiftçilik yapanların en geç Nisan 2021'e kadar tahliye işlemlerini başlatmaları istendi. İlçeye bağlı mahallelere yönelik alınan kararda, tüm hayvan ahırlarının ivedi bir şekilde tahliye edilmesine, tahliye işlemi için ise belli mahallelere Nisan, Mayıs ve Haziran aylarına kadar süre verileceği belirtildi. Bu süre zarfları içinde hayvanların ahırların dışına çıkarılmaması ve tahliyeden sonra da mevcut yapıların kullanılmasına devam edilmesi halinde belediye ekipleri tarafından yıkım işlemlerinin başlatılması ve yasal işlem yapılması kararı alındı.

Ekosistemi Tahrip Edecek

İstanbul Ziraat Mühendisleri Odası konuyla ilgili yayınladığı basın açıklamasında, kararın eşitlik ve bilimsellikten uzak olduğunu savunarak Arnavutköy tarım alanlarının "inşaat rantına" teslim edileceğine dikkat çekti.

Karara tepki gösteren Ziraat Mühendisleri Odası'nın yayınladığı basın bildirisinde, Arnavutköy ilçesinde tarımsal üretimle uğraşan yaklaşık 500 çiftçi ailesi olduğu belirtilerek 72 bin dekar tarım alanında ağırlıklı olarak hububat, ayçiçeği, kanola, fiğ ve silajlık mısır ekimi yapıldığı ifade edildi. Alınan kararın mega projelere rant alanı açmayı amaçladığı belirtilen ZMO açıklamasında "Bern Sözleşmesi'ne göre bulunduğu yerde koruma altına alınması taahhüt edilen nadir ve endemik bir bitki olan Centaurea Hermannii (Çatalca Peygamber Çiçeği) adlı bitkinin korunması için Arnavutköy-Şamlar kara yolunun inşası esnasında güzergâh değişikliği yapılmıştır. Kanal İstanbul Projesi bu kumul ekosistemini tahrip etme tehlikesi barındırmaktadır" denildi.

Arnavutköy'de ailelerin hayvancılık ve çiftçilikten başka geçim kaynağı olmadığı belirtilen açıklamada, "Çiftçilere ait 9 bin büyükbaş, 13 bin küçükbaş, 1000 manda bulunmakta olup, mevcut 4 bin dekar kaba yem ihtiyacını karşılamakta kullanılan mera alanına sahiptir. Arnavutköy'ün bugüne kalan meraları, mevcut hayvan varlığını besleyemeyecek oranda azalmıştır" bilgisi verildi.

Arnavutköy'ün ekolojik, kültürel ve sosyolojik yapısının 3 koldan kırılma uğradığı kaydedilen açıklamada ilçenin, "mega proje"lerin kesişme noktası haline getirildiği "3. Köprü Yolu Kuzey Marmara Otoyolu için Arnavutköy'de Deliklikaya, Hadımköy, Ömerli, Sazlıbosna ve Yeşilbayır mahallelerinde acele kamulaştırma kapsamında Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından kamulaştırmalar yapılmıştır. 45 kilometre uzunluğunda planlanan Kanal İstanbul'un 28,6 kilometresi Arnavutköy sınırlarından geçmektedir" ifadeleriyle anlatıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığı Sessiz

Açıklamada "Bu karar; İlçe belediyesinin inşaat ruhsat pazarını büyütme, imar uygulamalarına alan açmak, yeni yerleşmeyi ve göçü teşvik etmek için İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planını onaylayan Çevre Şehircilik Bakanlığı desteğinde ilgili mahallelerde hayvansal üretim faaliyetlerinin engellenmesi ve hayvancılıktan başka geçim kaynağı olmayan çiftçilerin sürgün edilmesi veya hayvancılıktan vazgeçmeleri anlamını taşımaktadır. Bu kararın bir hükümet kararı olduğu, çiftçilerin bağlı bulunduğu bakanlık olan Tarım ve Orman Bakanlığının sessizliğinden anlaşılmaktadır" ifadelerine yer verdi.

Kararın eşitlik ilkesine de aykırı olduğuna dikkat çekilen açıklamada şu hususa da dikkat çekildi: "Alınan kararda sadece kent yerleşim alanı içerisinde yaşayan, tarım ve hayvancılıkla uğraşmayan halkın sağlık gerekçeleri gözetilmiş, geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan çiftçi aileleri ile hayvanlarının barınma, beslenme ve yaşam alanlarının korunması açısından hiçbir tedbir ve destek oluşturulmadan sürgün edilmelerinin fermanı yazılmıştır. Toplumun besleyen tarım kesimi yok sayılmış, inşaat rantı, bitkisel ve hayvansal tarıma tercih edilmiştir. Köylere yerleşen tarımsal üretim faaliyeti yapmayan yuttaşların, tarımın doğasından kaynaklanan bazı çevresel etkileri şikâyet etmeleri karşısında yerel idarelerin tarımsal üretim aleyhine kararlar almaları kamu çıkarlarına aykırıdır. Çiftçiler arazilerini, varlıklarını ve haklarını koruyabilmek için dünyada olduğu gibi dayanışma içinde olmak ve örgütlenmek zorundadır."

40 YIL VERGİ VEREN ESNAFA DEĞİL, YANDAŞA DESTEK

İktidar esnafın değil, şirketlerin yanında yer aldı. Kur artışı da mücbir sebep sayılmalı, garantiler liraya çevrilmeli. Bütçede kara deliğe dönüşen havalimanlarına kira kıyağı.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; yolcu garantisiyle bütçede kara deliğe dönüşen başta İstanbul Havalimanı olmak üzere havalimanlarını işleten iktidara yakın şirketlere kira ertelemesi ve indirim yapılmasının iktidarın esnafı değil, yandaşları kolladığının göstergesi olduğunu dile getirdi. CHP'li Akın; "Yandaş şirketlerin çıkarı söz konusu olduğunda pandemiye mücbir sebep kabul eden iktidar; kurdaki olağanüstü artışı da mücbir sebep kabul ederek dolar üzerinden verilen garantileri Türk Lirası'na çevirmesi için de siyasi irade göstermelidir" açıklamasında bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; pandemi dolayısıyla yolcu sayısı düşen havalimanlarını işleten şirketlere sağlanan kira ertelemesi, indirimi ve işletme hakkı uzatımıyla ilgili yaptığı açıklamada şunları dile getirdi:

İktidar Esnafın Yanında Yer Almadı

Pandemi nedeniyle aylardır dükkanı kapalı kalan esnafımızın artık dayanacak gücü kalmamıştır. İktidar kendi parti kongreleri lebalep dolu diye övünürken; pek çok dükkanın kepenkleri kısıtlama dolayısıyla kapalı durumdadır. Esnafımız kira, fatura, sigorta primi gibi temel giderlerini karşılamayı bırakın; evine ekmek götüremez hale gelmiştir. Yaklaşık bir yıldır devam eden pandemi koşullarında iktidarın geçen ay hatırladığı esnafa verilen destek de yetersiz kalmıştır. İktidar zor zamanda esnafın yanında yer almamıştır.

Esnafı Değil, Yandaşlara Destek

40 yıldır devlete vergi veren esnafımız adeta ölüm kalım mücadelesi verirken; iktidar esnafın değil, yandaş şirketlerin yanında yer almayı tercih etmiştir. Başta İstanbul Havalimanı'nı olmak üzere pandemi nedeniyle yolcu sayısı düşen havalimanlarını işleten şirketlere kira erteleme, indirim ve sözleşme uzatma gibi desteklerin hayata geçirilmesi yönünde işlemler yapılmaktadır.

Döviz Garantileri Liraya Çevrilmeli

İstanbul Havalimanı zaten kamu bütçesinde verilen yolcu garantisiyle adeta kara deliğe dönüşürken; kira sözleşmesinin şirketler lehine ele alınması için yapılacak her bir işlem kamu yükünü daha da artıracaktır. Yandaş şirketlerin çıkarı söz konusu olduğunda pandemiyi mücbir sebep kabul eden iktidar; kurdaki olağanüstü artışı da mücbir sebep kabul ederek dolar üzerinden verilen garantileri Türk Lirası'na çevirmesi için de siyasi irade göstermelidir.

ÇUKUROVA HAVALİMANI BÖLGESEL HAVALİMANI DEĞİL "BUTİK BİR HAVALİMANI"

Hazine garantili Çukurova Bölgesel Havalimanı 357 milyon Euro yatırım maliyeti ile ihale edilmiş, 3 yılda hizmete açılması sözü verilmiş, yetkililere göre inşaatının yüzde 85 bitmiş, 7 yılda 3 kez temel atılmış, 7 bakan değişikliği görmüş bir Yap İşlet Devret (YİD) projesidir. Proje, bu haliyle bitecek olursa başlangıçta söylenildiği gibi "Bölgesel Havalimanı" değil ilçe havalimanı gibi "Butik Havalimanı" olacaktır.

Çukurova Havalimanı üstyapı tesislerinin yap-işlet-devret (YİD) modeli çerçevesinde yaptırılması, havalimanının işletilmesi ve devri ihalesinin sonucu Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından geçtiğimiz Kasım ayı sonundan onaylanmış durumdadır. Ayrıca, ihaleye ilişkin yer teslimi de 25 Aralık 2020'de resmen yapılarak süreç başlatılmış durumdadır.

Çukurova Havalimanı projesinin altyapı inşaatı DHMİ yatırım programı kapsamında devam etmektedir ve işin fiziki gerçekleşme oranı yaklaşık yüzde 85'dir. ***Kamuoyunda tartışına hususlar havaalanının üstyapı kısmının yapılmasına ve işletilmesine ilişkindir.***

DHMİ tarafından yapılan açıklamalarda şu hususlara yer verilmiştir:

Çukurova Havalimanı Üstyapı Tesislerinin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması, Havalimanının İşletilmesi ve Devrine İlişkin İhaleye Şu Firmalar Katılmıştır

Tav Havalimanları Holding A.Ş. IC İçtaş İnşaat ve Ticaret A.Ş., YDA İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Favori İşletmecilik A.Ş./Yako Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş. Ortak Girişimi, EMT İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş./Ziver İnşaat Taah. Mad. Tur. Paz. San. Tic. A.Ş. Ortak Girişimi, RC Rönesans İnşaat Taahhüt A.Ş. dir.

Bu firmaların teklifleri şu şekilde olmuştur:

EMT İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş./Ziver İnşaat Taah. Mad.Tur. Paz. San. Tic. A.Ş. Ortak Girişiminin Son Teklifi 222.222.000 Euro+ KDV Olup 27. Turda İhaleden çekilmiştir.

IC İçtaş İnşaat ve Ticaret A.Ş.'nin Son Teklifi 226.100.000 Euro+ KDV Olup 28. Turda İhaleden çekilmiştir.

YDA İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Son Teklifi 227.100.000 Euro+ KDV Olup 29. Turda İhaleden çekilmiştir.

RC Rönesans İnşaat Taahhüt A.Ş.'nin Son Teklifi 278.000.000 Euro+ KDV Olup 83. Turda İhaleden çekilmiştir.

TAV Havalimanları Holding A.Ş.'nin son teklifi 297.000.000 Euro+ KDV olup 147. Turda ihaleden çekilmiştir.

Şirketlerle kıran kırana yapılan pazarlık neticesinde 147.turda 297.100.000 Euro+KDV'yi idareye verme taahhüdü karşılığında Favori İşletmecilik A.Ş./Yako Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş ortak girişimi en yüksek teklifi (kira bedeli) vermiştir.

İhaleyi 147'nci turda kazanan Favori İşletmecilik AŞ/Yako Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret AŞ Ortak Girişimi, Devlet Hava Meydanları İşletmesine (DHMİ), 25 yıllık işletme süresi karşılığında 297,1 milyon avro artı KDV ödemeyi ve havalimanına 155 milyon avroluk yatırım yapmayı taahhüt etti.

DHMİ tarafından yapılan açıklamada, "İhaleyi alan şirkete işletme süresinin ilk 12 yılıyla sınırlı olmak kaydıyla, ilk işletme yılında 2 milyon 353 bin 787 iç hat giden yolcu, 347 bin 374 dış hat giden yolcu sayısı garanti edildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Taahhüt edilen yolcu sayısı üzerinden yapılacak garanti ödemeleri, belirtilen yolcu sayılarının altında bir gerçekleşme olduğu takdirde ödenecek tutardır." ifadelerine yer verildi. Yani verilen yolcu garantisi sayısı ilk 12 yıl için yaklaşık 2,7 milyondur.

Diğer yandan, Çukurova Havalimanının yakınında yer almaktan olan Adana Şakirpaşa Havaalanı'nın son 5 yıldaki gerçekleşen yolcu sayıları ise şu şekildedir:

TARİH	YOLCU SAYISI
2019	5 milyon 57 bin 788
2018	5 milyon 630 bin 674
2017	5 milyon 610 bin 176
2016	5 milyon 585 bin 702
2015	5 milyon 309 bin 706

Verilen yolcu sayısı garantisinin görece düşük olmasının nedeni muhtemelen Çukurova Havaalanı'nın uzun yıllar Adana Şakirpaşa Havalimanı ile birlikte işletilecek olmasıdır. Çünkü, havaalanı projesi bir an evvel bitmesi için küçültülmüş durumdadır; terminal binasının büyüklüğü 100 bin metrekareden 60 bin metrekareye indirilmiştir. Yatırım ilk etabı 2,5 yılda tamamlanmak üzere toplam 3 aşamada tamamlanacaktır. **Yani, 2023 yılında Çukurova Bölgesel Havaalanı değil, butik bir havaalanı işletmeye alınacaktır.**

Sürece ilişkin son 7 yıldaki gelişmeler ise şu şekilde gerçekleşmiştir:

Çukurova Uluslararası Havalimanı yapımının Yap-İşlet-Devret sistemi ile yapılmasına ilişkin ihale sürecinde yaşananlar aşağıda özetlenmiştir.

7 yılda 3 kez temel atıldı, 7 bakan değişti, Çukurova Havaalanı projesi hâlâ bitmedi. Havaalanı daha proje aşamasındayken şaibelerle anılmaya başlandı. Havaalanının yapılacağı yerde arsalar dönemin iş adamları tarafından köylüler tarafından satın alındı; sonrasında kamulaştırıldı.

Çukurova Havaalanı'nın üstyapı işleri temeli 10 Haziran 2018'de atıldı. "Bölge havalimanı değil, bölgesel havalimanı olacak tüm bölgeye hitap edecek" denilen Çukurova Havaalanı'nın 2013 yılındaki değerlerle 357 milyon TL'ye mal olacağı açıklandı. Sonrasında bölge havalimanı olarak sunulan Havaalanı, için büyük kısmı tarım arazisi olan 8 milyon metrekare alan kamulaştırıldı. Yolcu kapasitesi 30 milyon denildi, 12 milyona düşürüldü. Kapalı alanı da 160 bin metrekareden 50 bin metrekareye düşürüldü.

Yap-İşlet-Devret ihalesi süresi öncesinde D.H.M.İ. uygulanacak proje teminini EEA şirketine yani Mimar Emre Arolat'a 6.500.000 \$ karşılığında yaptırmış ve projeleri teslim almıştır. Ancak yapılan proje mutlaka D.H.M.İ. nin yanlış öngörüsünden ötürü abartılı büyük kapasiteli, aşırı maliyetli ve tüm terminalin hatta otoparkların dahi yeraltına alındığı bir proje olarak tasarlanmıştır. Böyle bir projenin Yap-İşlet-Devret mantığı ile yapılamayacağı aşikardır.

Projenin temini sonucunda Yap-İşlet-Devret ihalesi yapılmış ve ihaleyi bilindiği üzere Koçoğlu İnşaat kazanmıştır. İhale sonucunda temeller atılmış ve inşaat süreci başlamıştır. Ancak projenin verimli olmaması, Koçoğlu İnşaatın finansal problemleri ile birleşince söz konusu şirket iflas etmiş ve ihale süreci durmuştur. O ana kadar 150.000 m2 yi aşan alanda yaklaşık 12 metre derinliğe inen hafriyatlar yapılmış, temeller dökülmüş, bodrum kat kolonları subasman kotuna kadar çıkarılmıştır. Dolayısıyla idare söz konusu ihaleyi tasfiye etmek zorunda kalmıştır. Bu süreç içinde yapılan imalatlar Çukurova gibi sulak bir alanda korunamamış ve tüm inşaat alanları su altında kalmış ve inşaat alanında yapay bir göl oluşmuştur. Burada yapılan onca imalat teknik açıdan kullanılamaz hale gelmiştir.

Söz konusu proje için seçim dönemlerinde sözler verilmiş olduğundan yeni ihale hazırlıklarına başlanmıştır. D.H.M.İ. ve ilgili bakanlığın ihale öncesi ihaleye katılacak firmalarla yaptıkları ön görüşmelerde tüm firmalar söz konusu proje ile Yap-İşlet-Devret usulü ile bu ihaleye katılmayacaklarını söylemeleri üzerine D.H.M.İ. ihale sürecini başlatmadan önce projenin kapasitesini düşürecek ve daha verimli olabilecek bir proje temini için 3 hafta gibi kısa bir süre içinde yeni bir ihale ile yeni projeleri Arkad Mimarlık şirketine yaptırmıştır. Dolayısıyla EAA Emre Arolat'a yaptırılan projeler tamamen çöpe atılmış ve yeni projeler bizzat bakan tarafından basına lanse edilmiş ve sürecin hızlı bir şekilde devam edeceği bilgisi basınla paylaşılmıştır.

Bu sürecin sonunda 2020 yılında bilinen Yap-İşlet-Devret usulü ile gerçekleşmiştir. İhaleyi bu yılın mart ayında 100 milyon Euro bedelle Terminal Yapı Ortak Girişimi kazanmış, şartlı teklif veren Cengiz-Kalyon-Limak Ortak Girişimi elenmiştir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu ihalenin akabinde Ulaştırma Bakanı bir gece ansızın görevden alınmış ve yeni gelen bakan ilk iş olarak bu ihaleyi iptal etmiştir.

Bu sürecin sonunda yeni Bakan bu ihale ile ilgili yüklenici firmalarla devamlı temas ederek yeni ihale sürecinin hazırlıklarını yapmış ancak olumlu bir sonuca ulaşamamışlardır. Bunun üzerine durum üst makam(a)lara iletilmiştir. Sonuçta üst makamdaki tamamen değiştirilmiş bir şartname ile ihalenin acilen ilan edilmesi istenmiş ve 3.ncü ihale süreci başlamıştır. ihale 26 Ekim’de yapılacaktı, 20 Kasım’a bir kez daha ertelendi.

Son 2 ihale şartnameleri üzerinde kabaca yapılan incelemede ödemeler dengelerinin tamamen yüklenici lehine değiştirildiği, projelerin tamamen yüklenici tarafından temin edilmesi gibi idarenin kontrolünü tamamen devre dışı bırakacak değiştirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca terminal binasının 60.000 m2 düşürülmesi hususu belirlenmiş olmasına rağmen mevcut 150.000 m2 yayılmış enkaz inşaatın nasıl revize edileceği ve projenin bunun üzerine nasıl kurgulanacağı hususları tamamen belirsiz hale getirilmiştir. Söz konusu ihalenin haricinde mevcut enkazla ilgili olarak bu hususların giderilmesi ihale dışına kolaylıkla atılabileceği ve yatırıma ayrı bir yük getirebilme ihtimalleri projenin yüklenici firmanın kendisi tarafından yapılması nedeni ile ucu açık hale getirilmiştir. İhalenin ön proje olmaksızın yapılıyor olması Yüklenicinin sahada mevcut olan her türlü sorunu idareye yıkacağı endişesi doğurmaktadır.

Mevcut kapasite ile bu projenin ne kadar verimsiz olacağı ve kamuya inanılmaz bir yük getireceği ortada iken birde tüm proje kararlarının idare tarafından kontrolünü imkansız kılacak bir şartname ile yükleniciye bırakılması onarılmaz hataları da beraberinde getirecektir.

2020 YILI İŞKUR VERİLERİ GÖRÜNÜMÜ KRİZİN AÇIK İTİRAFIDIR

Günden güne derinleşen ekonomik krizin etkileri artık devletin resmi kurumlarında dahi gizlenemiyor.

İŞKUR Aralık ayı verilerine göre 2020 yılında; işsizler iş aramaktan umudunu keserken, işverenlerde artık işçi aramıyor. İş başvurusunda yüz yüze görüşmeye çağrılmada dahi bir yılda yaşanan azalma yüzde 62,3 oranında.

İŞKUR verilerine göre iş başvurusu yapıp ve buna bağlı olarak iş bulanların sayısı yüzde 41,7 azaldı. İşverenler tarafından verilen açık iş ilanı sayısında son bir yılda yaşanan azalış yüzde 34.

Son bir yılda en az 913 bin işsiz İŞKUR’un kendisine iş bulamayacağına ikna olup iş aramaktan vazgeçti.

* İşverenler 2020’de İşçi Aramayı Bıraktı.

2019 Ocak-Aralık ayları arasında işverenler 2 milyon 152 bin açık iş başvurusunda bulunurken 2020 Ocak-Aralık aylarında bu rakam 746 bin azalarak 1 milyon 406 bine geriledi.

Bu verilere göre ekonomik dar boğazda olan işverenler artık işçi aramadığı sonucu açığa çıkmaktadır. Sonuç olarak işverenlerin işçi aramaması ilerleyen süreçlerde istihdamın daha da azalacağına işaret etmektedir.

* İşe Yerleştirme Oranı %41 Azaldı

Kurum 2019 Ocak –Aralık ayları arasında 1 milyon 490 bin kişiyi işe yerleştirmeye aracılık ederken bu oran 2020 Ocak-Aralık ayları arasında 868 bin 744 kişiye geriledi.

Yani İŞKUR’UN son bir yılda işsizlere iş bulma oranı %41 oranında azaldı. Bu durum ülkede ekonomik krizin etkisini ve yaşanan işsizliği göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

*** İşsizlerin Artık İş Bulma Diye Bir Umudu Kalmadı**

TÜİK verilerinde ümitsiz işsizlerin sayısındaki artış İŞKUR verilerine de yansımış durumdadır.

İŞKUR'un 2020 Aralık ayı verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı geçtiğimiz yıla oranla %23,6 oranında azalarak 3 milyon 872 binden 2 milyon 959 bin kişiye geriledi.

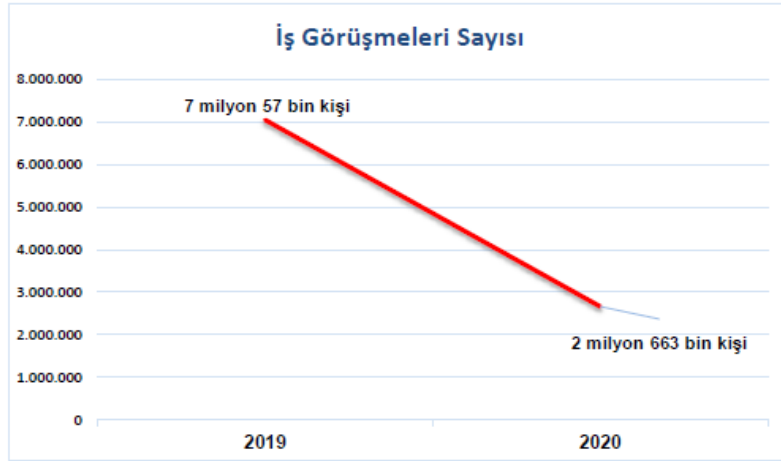
Yani son bir yılda en az 913 bin işsiz İŞKUR'un kendisine iş bulamayacağına ikna olup iş aramaktan vazgeçti.

İş Görüşmeleri Dahi % 62 Oranında Azaldı.

2019 Ocak-Aralık Ayları arasında iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında iş arayanlarla 7 milyon 57 bin bireysel görüşme gerçekleştirildi.

2020 Ocak-Aralık ayları arasında ise göre görüşmeye çağrılan sayısındaki gerileme yüzde 62,3 oranında azalarak 2 milyon 663 bine geriledi.

Bir yılda görüşmeye çağrılan işsiz sayısında azalma ise 4 milyon 388 bin.

DÜNYADA RÜZGAR TÜRKİYE'DE FIRTINA

Küresel gıda enflasyonu açlık riskini büyütüyor

Gıda fiyatlarındaki artış son 3 yılın zirvesinde. Gıda egemenliği için küresel ölçekte yarışan şirketler ve ülkeler fiyat artışlarının temel sorumlusu. İthalatçı Türkiye'de ise TL'nin değer kaybetmesi sorunu derinleştiriyor. Erdoğan ise sorunu çözeceklerini söylerken çözümün ne olacağı hakkında bilgi vermedi.

Covid-19 pandemisi özellikle gıda egemenliğinin ne kadar önemli olduğunu tüm dünyaya hatırlattı. Salgın nedeniyle tüm dünyada iki önemli sorun baş göstermeye başladı. Bunların birincisi artan gıda fiyatları ikincisi ise istihdamın daralması ve gelir kayıplarının artması. Bir yandan gıda fiyatlarının artması diğer yandan azalan gelirler işçi sınıfını açlık tehlikesinin eşiğine getiriyor. Yükselen işsizlikle beraber sıfır gelirli insanlar artıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Tüm dünyada gıda fiyatları yükseliyor. Küresel gıda fiyatları dolar cinsinden ölçüldüğü TL'nin de dolara karşı değer kaybettiği düşünülürse artık bir gıda ithalatçısı olan Türkiye'de artış daha sert hissediliyor. Buna karşılık AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan dün yaptığı açıklamasında "Ama öyle ama böyle bu iş bitecek. Fiyatlar böyle yüksek devam etmeyecek. Bunun önüne geçilecek, vatandaş rahat edecek" dedi. Fakat tüm dünyada artan gıda fiyatlarına karşı Türkiye'nin ne tip önlem alacağı sorusuna Erdoğan'ın cevabı bilinmiyor.

Küresel gıda fiyatları salgın ile geçen 2020 yılında ortalama 97,9 puan ile son 3 yılın zirvesine çıktı. Ancak bu ürünler içinde özellikle yoksul kesimlerin tükettiği zorunlu gıda mallarındaki artış çok daha fazla. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nden (FAO) yapılan açıklamaya göre, Aralık 2020'de dünya gıda fiyatlarındaki yükselişte süt ürünleri ve bitkisel yağlar başı çekti.

2019'a Göre Küresel Fiyatlar Ne Kadar Arttı?

- ▶ Tahıl: Yüzde 6,6
- ▶ Pirinç: Yüzde 8,6
- ▶ Mısır: Yüzde 7,6
- ▶ Buğday: Yüzde 5,6
- ▶ Bitkisel yağ: Yüzde 19,1

Yağ Fiyatları Rekora Koşuyor

Tahıl fiyat endeksi aralıkta yıllık dolar bazında yüzde 6,6 yükseldi. TL ise dolara karşı yüzde 30'a yakın değer kaybetti. Hal böyle olunca özellikle ithalatın yoğun olduğu kalemlerde TL cinsinden fiyat artışı yüzde 50'ye yakın seyrediyor. Peki küresel fiyatlar neden artıyor. Her üründe ayrı bir çok neden sıralanabilse de örnekler sorunun temelinde pandeminin yattığını ortaya koyuyor. İşte örnekler;

SORUN: Yıllık bazda 2020'de pirinç ihracat fiyatları 2019'a göre yüzde 8,6, mısır ve buğday için ise sırasıyla yüzde 7,6 ve yüzde 5,6 yükseliş kaydetti.

NEDEN: Bu ürünlerin küresel ölçekteki üreticilerinin başında Rusya ve Kuzey Amerika geliyor. Bu ülkelerdeki mısır, buğday, pirinç mahsüllerinde büyüme beklentisi düşük. Ürünler stoklanabilir olduğu için fiyatları tıpkı borsadaki gibi beklentiler üzerinden belirleniyor. Beklentiler kötü gittiği için fiyatlar artıyor.

SORUN: Bitkisel yağ fiyat endeksi aralıkta yüzde 4,7 artarak Eylül 2012'den bu yana kaydedilen en yüksek seviyesine çıktı. Endeks, 2020'de bir önceki yıla göre ortalama yüzde 19,1 arttı.

NEDEN: Dünyada en çok tüketilen bitkisel yağ, palm yağı. Bu ürünün yüzde 90'ının üretildiği ülke ise Endonezya. Pandemiyle beraber Endonezya'nın palm yağı ihracatına ilave vergiler getirmesi ürünün fiyatını artırdı. Talep diğer yağlara kaydı. Arjantin'de soya üreticilerinin uzun soluklu grevleri de soya yağı fiyatlarını artırdı. Keza kanola yağında yaşanan benzer sorunlar talebi ayçiçek yağına kaydirdi. Ayçiçek yağında da dünya fiyatları artış gösterdi.

Gıda Enflasyonunda Şampiyonuz

Ülkede artan dışa bağımlılık ve yanlış tarım politikaları nedeniyle gıda fiyatları sert şekilde artıyor. TÜİK'in açıkladığı aralık ayı enflasyon verilerine göre gıda fiyatlarındaki artış yüzde 20,6 oldu. Ancak bu artışın altındaki en önemli neden TL'deki değer kayıpları. Gıda dolara karşı dahi değerli hale gelirken, doların TL karşısında değerlendirilmesi ülkeyi açlık riskiyle karşı karşıya getirmiş durumda.

En Yoksulların Toparlanması 10 Yıldan Fazla Sürecek

Londra merkezli uluslararası insani yardım örgütü Oxfam'ın yayımladığı eşitsizlik raporuna göre pandemi dünya çapındaki ekonomik eşitsizliği büyüttü. Raporda, "Gezegen üzerindeki en zengin 1000 kişi Covid-19 nedeniyle yaşadıkları kayıpları sadece 9 ay içerisinde telafi edebilirken, dünyanın en yoksullarının ekonomik olarak toparlanması on yıldan fazla sürebilir" denildi. Ekonomik eşitsizliğin tüm ülkelerde eş zamanlı olarak şiddetlendiği belirtilen raporda bunun yüz yıl sonra ilk kez gerçekleştiğine dikkat çekildi.

Oxfam raporuna göre dünyadaki milyarderlerin toplam serveti Mart 2020 ile Aralık 2020 arasında 3 trilyon 900 milyar dolarlık artışla 11 trilyon 950 milyar dolara yükseldi.

Rapora göre dünya 90 yıldır gördüğü en büyük istihdam krizini yaşıyor. 100 milyonlarca insanın gelirini ya da işini kaybettiği belirtiliyor. Bu durumdan etkilenen kesimlerin başında da kadınlar geliyor. Pandeminin olumsuz

etkilediği önde gelen ekonomik branşlar arasında otelcilik ve lokantacılık ile büro yönetimi var. Kadınların yüzde 49'u ve erkeklerin yüzde 40'ı bu branşlarda istihdam ediliyor.

Öte yandan sağlık ve sosyal hizmet alanlarında istihdamın yüzde 70'ini oluşturan kadınlar Covid-19 hastalığına yakalanma riskiyle daha fazla karşı karşıya. İngiltere'de yapılan araştırmalara göre Covid-19 hastalığından ölüm oranlarının düşük gelirli bölgelerde varlıklı kesimlerin yaşadığı bölgelerin iki katı olduğu belirtiliyor. Fransa, İspanya ve Hindistan'da yapılan çalışmalardan da benzer sonuçlar elde edildi.

Giderek Kaotik Bir Hal Alacak

Gıda fiyatlarında hem Türkiye'de hem dünyada yaşanan artışa ilişkin Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Murat Kapıkıran değerlendirme yaptı. Kapıkıran şunları söyledi;

"Son bir yılda, dünyada kuraklık, iklim krizi ve pandemi süreci ile birlikte tarım ürünleri fiyatlarında ve arzında sorunlar görülmeye başladı. Tarım ürünleri üretim miktarlarında artış devam ederken kuraklık ve pandemi, stokçuluğun ve tarım ürünleri ticaretinde finansal spekülasyonların artmasına gerekçe olarak kullanıldı.

Ülkemizde yaşanan fiyat artışları dünyadaki artış gerekçelerine ek olarak bir çok farklı nedene bağlı. Plansız üretim, çiftçilerin pazarda örgütsüz oluşu, kur artışı nedeniyle, girdi maliyetlerinin, lojistik giderlerinin artışı, üretime dayalı olmayıp ithalat ile arzı ve fiyatları kontrol etmeye çalışan yaklaşımın hakim olması vs. Tarım sektörü üzerinde korumacı politikalar uygulanmayıp piyasanın kontrolsüz etkileri ile çiftçiler yüz yüze bırakılıyor. Yıllardır uygulanan ithalat ile piyasa regülasyonları uygulaması çiftçilerin zarar etmesine ve üretimden vazgeçmesine neden olmaya devam ediyor. Bu tercih küresel pandemi izolasyonları karşısında iç yeterlilik sorunları yaşanmasına ve ithalat fiyatlarında pazarlık şansının azalmasına neden oluyor.

Uluslararası fiyat artışlarına ek olarak Türk Lirası karşısında da değer kazanan döviz, hem üreticinin girdi maliyetlerinin hem de tüketici fiyatlarının böylece de tarım ürünlerinin gıda enflasyonu etkisinin giderek artmasına neden olmaya devam edecektir. Tarım ürünleri fiyatlarını oluşumu sosyal sorumluluk duymayan neredeyse piyasadaki en büyük alıcı konumunda olan AVM'ler tarafından belirlenir duruma geldi. Bu şartlar altında tarım ve tarım ürünleri piyasaları giderek kaotik bir hal alacaktır."

İŞSİZLİK HÜKÜMETİN GÜNDEMİNDE YOK

Bir kişiyi istihdama dahil etmek için geçen yıl gereken yatırım tutarı 652 bin lira olarak kayıtlara geçti. Buna göre 13 şehir hastanesine kira ödenmeseydi 8 bin 307, Osmangazi ve YSS köprülerine garanti ödemesi yapılmıyaydı 5 bin 368 kişilik ilave istihdam yaratılabilirdi. Sadece eriyen rezervlerle yatırım yapılsa dahi 1,5 milyon kişiye iş imkanı sunulabilirdi.

Ülke ekonomisi istihdam yaratma yeteneğini kaybetmiş durumda. Halk da hükümetten umudunu kesmiş durumda. Son açıklanan ekim ayı TÜİK verilerine göre 1 milyon 511 bin kişi iş bulma umidi olmadığı için iş aramıyor. Geçen senenin aynı ayında bu sayının 668 bin olduğu düşünülürse halkın içine düştüğü derin bunalım daha net ortaya çıkıyor. 1 yılda ümitsiz işsizlerin sayısındaki artış yüzde 126.

Sadece bu değil, ümitsiz işsizlerin dışında 4 milyon 5 bin kişi de henüz umidini kaybetmemiş ve iş aramaya devam ediyor. Bunlara bir de iş olsa çalışırım ama iş aramıyorum diyen ve sayıları 2 milyon 837 bini bulan diğer işsizler de eklendiğinde iş arayan ve aramayan işsizlerin toplamı 9 milyona dayanıyor.

Buna karşılık istihdamda artış yaşanmıyor. Başkanlık sistemine geçildiği 2018 Temmuz ayında hiçbir engeli olmamasına rağmen işgücü dışında kalan nüfus 27 milyon 883 binken, bu sayı artık 31 milyon 483 bine çıkmış durumda. Buna karşılık 2018 Temmuz ayında istihdamda 29 milyon 318 bin kişi bulunurken bu sayı günümüzde artacağı yerde 27 milyon 447 bine düştü.

Ülkede iş talep eden halkın durumu kabaca bu şekilde. Peki ya iş yaratması beklenen sermayedarlar? İstihdamı 1 kişi artırmanın ortalama maliyeti ne kadar? Bunun için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın aylık yayımladığı yatırım teşvik belgelerine mercek taktuk. Verilere göre 2020 yılının ilk 11 ayında toplam 183,8 milyar lira değerinde yatırım teşvik belgesi almış durumda. Bu büyüklükte yatırımla toplam 282 bin 45 kişiye istihdam sağlanmış. Buradan yapılan hesaplama 1 kişilik istihdam sağlamak için 651 bin 925 lira gerektiği ortaya çıkıyor. Ancak bu sayı 2020 yılının ortalamasını gösteriyor.

Aylar itibariyle değerlendirildiğinde ise tablo daha çarpıcı bir hal alıyor. Buna göre 2020'nin Ocak ayında bir kişilik ilave istihdam yaratmak için gereken yatırım büyüklüğü 506 bin 826 liraydı. Bu tutar yıl içinde giderek arttı. Pandeminin tedarik zincirine verdiği zarar nedeniyle Mayıs ayında 852 bin 635 liraya kadar yükseldi. Son açıklanan kasım ayı verilerine göreyse bir kişilik ilave istihdam yaratmanın bedeli 747 bin 189 lira oldu.

Çok Fazla Yatırım Gerekliyor

CHP İstanbul Milletvekili ve KİT Komisyonu üyesi Aykut Erdoğan, işsizliğin Türkiye'nin kanayan bir yarası olduğunu belirterek, "Türkiye, en önemli sorunu işsizliğin çözümüne odaklanmalı" dedi. Erdoğan açıklamasında şunları kaydetti.

"İstihdam yaratmanın maliyeti giderek artıyor. 2020 yılının 11 aylık yatırım teşvik belgelerini incelediğimizde bir kişiye istihdam yaratmanın maliyeti 651 bin 925 liraya ulaşmış. 1 milyon insanımıza iş yaratmanın bedeli 652 milyar lirayı, 2,5 milyon insanımıza iş yaratmanın maliyeti 1,63 trilyon lirayı, dolar karşılığı olarak ise 1 milyon istihdam için 88, 2,5 milyon insan için 220 milyar doları bulmaktadır. Çalışma çağındaki nüfusun her yıl 1,2 milyon kişi arttığını da unutmamak gerekir. İşsizliği azaltmak için Türkiye, çok daha fazla yatırım yapmak zorundadır."

Rezervler Satılmayıp Yatırım Yapılsaydı...

Merkez Bankası'nın rezervleri bir inat uğruna tasarruf sahiplerine satıldı. Peki ya çarçur edilen bu para ile yatırım yapılsaydı?

◆ 1 milyon 472 bin 562: Bu yıl "Faiz neden enflasyon neticedir" saplantısı yüzünden Merkez'in rezervlerini satmak yerine bu para ile yatırım yapılsaydı yaratılacak istihdam. (Merkezin rezervlerinden piyasaya 128 milyar dolar satıldı. Dolar/TL 7,5 kabul edilirse bu tutar 960 milyar TL'ye karşılık geliyor)

Garanti ödemeleri, milyarlık kiralar, kaymaklı teşvikler olmasaydı...

2020 yılında 1 kişiyi istihdama dahil etmek için 652 bin liralık yatırım gerekiyor. Peki ya garanti ödemeleri adı altında birkaç müteahhide ödenen milyarlar yatırıma harcansaydı kaç kişilik istihdam yaratılabilirdi? İşte KÖİ projelerinin alternatif maliyetleri

◆ 8 bin 307: 13 şehir hastanesine kira ödemeyip yatırım yapılsaydı yaratılacak istihdam. Şehir hastanelerine 11 ayda ödenen kira bedeli 5,41 milyar TL

◆ 5 bin 368: Osmangazi ve Yavuz Sultan Selim Köprüsü'ne bu yılın ilk 6 ayı için garanti ödemesi yapmayıp yatırım yapılsaydı yaratılacak istihdam. Bu iki köprüye yılın ilk 6 ayı için yapılan ödeme 3,5 milyar TL.

◆ 30 bin 126: Yenilenebilir Enerji Destekleme Mekanizması (YEKDEM) adı altında çoğu HES sahibi müteahhitlere dövizli garanti verilmeyip, onlardan piyasa fiyatından elektrik alınsaydı ortaya çıkacak tasarrufla yaratılacak istihdam. Ocak-Eylül arası YEKDEM ile bu şirketlere aktarılan para 19,41 milyar TL.

ENGELLİLERİN EN BÜYÜK TALEBİ İŞ

Engellilerin sıkıntıları pandemi sürecinde daha da arttı. CHP'li Gürer, kamuda engelli kotasının yüzde 3'ten yüzde 6'ya çıkarılmasını ve engelli öğretmen, sağlıkçı, memur atamalarının yapılmasını istedi. Gürer, "Engelliler yaşamlarını idame ettirebilmeleri için iş istiyorlar" dedi.

Pandemi süreci, zaten büyük sıkıntılar yaşayan engelli bireyleri daha da fazla etkiledi. Onların yaşadığı sorunları gündeme getiren CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, "Ülkemizde binlerce engellinin pandemi sürecinde sorunları daha da artmıştır. Ekonomik buhran engelliler için de yaşamı zorlaştırmıştır" dedi.

Hastalık riski nedeniyle engellilerin, önemli ölçüde evlerine kapanmalarına yol açtığını söyleyen Gürer şu noktalara dikkat çekti: "Engelliler için farklı dönemlerde yoğun önerme ve çalışmalara karşın sorunları ne yazık ki devam etmekte. 2005 yılında çıkarılan 5378 sayılı Engelliler Hakkındaki Kanun'da, engellilerin yaşamını kolaylaştıracak düzenlemelerin geçen 15 yılda uygulamaya konulmaması da sorunların devamına neden olmaktadır."

CHP'li Gürer, 2005 yılında çıkan kanunun kamu kurumları ve belediyelere yüklediği sorumluluklar olduğunu hatırlatarak "7 yılda bitmesi gerekirken süre uzatmaları verilen çalışmalar dahi 15 yılda tamamlanmadı. Bazı okullarda engelli giriş çıkışına yönelik düzenlemeler dahi halen bitmedi. Ne yazık ki bu bağlamda da yapılması gereken çok iş var" dedi.

Öğretmen ve Sağlıkçılar Atanmayı Bekliyor

CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer, "Atanamayan engelli sağlıkçılar, öğretmenler ve memurların atama beklediğini belirten Gürer şöyle dedi: Kamuda engelliler için ayrılan yüzde 3'lük kota yüzde 6'ya çıkarılmalı. Bu konuda kanun teklifi verdim. Engelliler yaşamlarını idame ettirebilmeleri için sağlanan kısmi desteklemeler

yerine iş istiyorlar. Çalışmak istiyorlar. Sosyal yaşamın içinde olmak istiyorlar. Engellilerin çalışma ve sosyal yaşamda olma hakları için kamuda yeterli istihdamın sağlanması şarttır.”

İşitme Cihazlarını SGK Ödemeli

CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer, engelliler için acilen uygulanması gerekenleri şöyle özetledi:

- ✓ Tüm kamu kuruluşları engelli erişimine uygun girişlere sahip olmalı.
- ✓ Kaldırımlar tekerlekli sandalye geçişine uygun hale getirilmeli.
- ✓ Görme engelliler için kaldırımlardaki sarı levhalar kalıcı olmalı.
- ✓ Bu levhaların engelli yolu olduğu diğer yurtttaşlar da aktarılmalı.
- ✓ Dini bayramlarda engellilere de ikramiye verilmeli.
- ✓ İlaç ve teknik donanım gibi giderleri için de düzenleme yapılmalı.
- ✓ İşitme engelli bireyler için işitme cihazının ücretini SGK karşılamalı.

TORPİL CUMHURİYETİ

Ayrıcalıklılar aşı olurken torpili olmayanlar sıranın kendilerine gelip gelmeyeceğini bilmez. Torpilli aşı listeleri dolaşır ortalıkta. Bu sistem ülkeyi çürütür.

Yasama, yürütme, yargı ve torpil.

Yeni devlet yönetim modelimiz budur.

Kuvvetler ayrılığı tek adam sisteminin avucunda son bulduğu için torpile ‘Sen kim oluyorsun’ diyecek bir güç yoktur.

Zaten tek adam söz konusu olduğunda torpil, yasamayı da yürütmeyi de yargıyı da yönetir.

Yargı kuvveti

Bu yönetim biçiminde torpilli olanlar yargının cezalarından muaftır. AKP’li, MHP’li ya da Saray’a yakın olan için mahkeme salonlarındaki ‘Adalet Mülkün Temelidir’ yazısı bir duvar süslemesinden ibarettir.

Hatta siyasilere, gazetecilere saldıran eli sopalı torpilliler, soruşturmayı yürüten savcığı tehdit eder, bütün yargı camiası sursus olur.

Cumhurbaşkanı’ndan torpilli başsavcının Anayasa Mahkemesi Üyesi yapılması için 153 yıllık Yargıtay’daki tüm gelenekler ayaklar altına alınır. Ülkenin adalet beklediği Yargıtay üyelerinden 107’si hülleeye yani adaletsizliğe oy verir. Diğer adaylar sürgün tehdidiyle adaylıktan çektilir.

15 Temmuz Darbe Girişimi’ni dilinden düşürmeyenlerin torpilli FETÖ’cülerini de takipsizlik, beraat kararlarıyla aklanır.

Yürütme kuvveti

Bu yönetim biçiminde yürütme adı üstünde yürütmektir. Torpilli 5 müteahhit, tüm dünyada en çok kamu ihalesi alan şirketler olur. Vergi borçları silinir, devlet arazileri altın tepside sunulur.

Et ve Süt Kurumu’ndan vatandaşın ucuza alması için verilen etleri çalan tedarikçiler, market zincirlerinin de arkası sağlamdır. Dava bile açılmaz.

Yolsuzluk torpillilere serbesttir.

Yasama Kuvveti

Bu sistemde torpile giden yolda Saray’dan sonra Meclis en önemli duraktır. İktidar milletvekilleri, yedi sülalesini devlet kadrolarına doldurur. Lise diploması sahte olan güreşçi eski milletvekili, dört işlemi bilmese bile kamu bankası yönetim kurulu üyeliğine böyle oturur. ‘Üç de yetmez beş tane’ ballı maaş alanlar sistemin kurdudur.

Bir dönem vekillik yaptıktan sonra rektörlük koltuğu garantidir. Kendisi olamayan akrabasını rektör yaptırır. Vekil seçilmek bile şart değildir, AKP’den aday adayı olmanın yettiğini Boğaziçi Üniversitesi’ne rektör olarak atanan Melih Bulu kanıtlamıştır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Halk için ise devlet kurumlarında iş bulmanın şartı; AKP ya da MHP üyesi olmak, il başkanlıklarından 'bizdendir' yazılı kağıt getirmektir.

Dördüncü Kuvvet Medya

Bu yönetim biçiminde kuvvetler birliğinin ayrılmaz parçasıdır. Yolsuzlukları, haksızlıkları, zamları, nice skandalları yazmayarak yürütme kuvvetinin gücüne güç katar. Kamu kurumlarından yani halkın parasından reklamlarla beslenir. Cumhurbaşkanı uçağına binenin sırtı yere gelmez, saraylarda ağırlanır.

Radyo Televizyon Gazetecileri Derneği'nin, 28 saat Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın istifasını haber yapmayanları ödüllendirdiği 'Al Gülüm Ver Gülüm Medya Oscarları Töreni'ndeki skandal bu sistemde medyanın rolünü çok iyi ortaya koymuştur. Yandaş medya tarafından FETÖ'cü olmakla suçlanan bir iş insanının kulağına torpil sisteminin sırrı fısıldanmıştır:

"Ödül törenine sponsor olup Cumhurbaşkanı ile fotoğraf çektirirsen kimse sana dokunmaz."

2 milyon TL vererek sponsor olan iş insanı Erdoğan ile fotoğrafı çektirmiştir.

2 milyon TL'yi kimin yürüttüğü ise halen meçhuldür.

Örnekler hiç biter mi?

Kredilerini ödeyemeyen 847 çiftçinin toprağını haczedip satışa çıkartan Ziraat Bankası, Erdoğan övgüleri dilinden düşmeyen Serdar Ortaç'a "Sen Serdar Ortaç'sın seni mahkemeye verir miyiz evlat" der, kredi borcunu 8 ay erteler. Halkın parası çiftçiye değil torpilli şarkıcının kumar borcuna gider.

İktidarı desteklemeyen şarkıcılar ise maliyenin kısıkcındadır.

Rektörler, belediye başkanları, genel müdürler, siyasiler çocuklarını, akrabalarını kadrolara doldururken genç işsizlik tırmanır.

Bu sistemde AKP ilçe başkanlığı, KPSS puanından çok daha etkili olduğu için insanlar artık sınava bile girmez. KPSS A grubu sınavına giren sayısı son 5 yılda yüzde 65 azalmıştır.

Milyonlarca genç torpil karşısındaki çaresizlikle iş aramaktan vazgeçer.

Ve torpil öldürür.

Ayrıcalıklılar aşı olurken torpili olmayanlar sıranın kendilerine gelip gelmeyeceğini bilmez. Torpilli aşı listeleri dolaşır ortalıkta.

İspanya'da sırası gelmeden aşı olan Genelkurmay Başkanı istifa ederken Türkiye'de aşı olan siyasiler ayakta alkışlanır

Ve sonunda...

Hak yiyenlerin ahlaksızlığı, hak edenlerin azabı sıradanlaşır.

Utanma duygusu olmayanlar işgal eder tüm makamları. Yetersizliklerini yüzüne vurur hak yedikleri her gün.

Kendilerine tehdit olarak görürler eğitimlileri, yeteneklileri, çalışanları.

Emek vermek, çalışmak, kendini geliştirmek gereksizdir dürüstlük ise kerizlik.

Devlette liyakat ölür.

Hak yiyenler devleti kemirir.

Bu sistem ülkeyi çürütür.

Türkiye'nin siyasal İslam iktidarında tarihinin en büyük ahlaki çöküşü yaşamasının nedenlerinden biri de budur.

YABANCI YATIRIMCI GELMİYOR, YERLİ YATIRIMCI KAÇIYOR!

Vatandaşlık vaadiyle konut satışı "yatırım" diye pazarlanıyor!

Ekonomik-demokratik-hukuk ve yargı reformu söylemleriyle herkesi aldatabileceğini sanan, ülkemizi geri kalmışlığa, yatırımsızlığa, sermaye kanamasına, gençlerimizi gelecek kaygısına sürükleyen iktidarın, kendi yarattığı acı gerçekle yüzleşmesi gerekmektedir.

En büyük kamu yatırımlarının başında her yıl artan sayıda cezaevi inşaatları geliyor. Ülke böyle yönetilmeyi hak etmiyor ve bu sürdürülemez bir tablo.

Bugün iktidardan ve dağıttığı ihalelerden nemalananlar hariç, yerli sermaye ülkeye yatırımdan yapmaktan kaçıyor, yabancı yatırımcı da gelmiyor. Yerli-Yabancı yatırım yok, doğal olarak işsizlik ve özellikle genç işsizlik patladı. Gençlerimizin yaklaşık yüzde 70'i geleceğini yurt dışında görüyor. Bacası tüten fabrika yerine her yıl artan sayıda cezaevi inşaatları kamu yatırımlarının başında geliyor, bu çok acı bir tablo! Oysa Türkiye'nin AB üyeliği perspektifine güvenerek ülkemize gelen doğrudan yabancı sermaye yatırımları geçmiş yıllarda yıllık 20 milyar dolara ulaşmış, 2007 yılında 22 milyar dolar ile zirveye çıkmıştı. Yurt dışına yapılan yerli sermaye yatırımları ise 2 milyar dolar düzeyindeydi. Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırımların sadece yüzde 10'u dolayında bir yerli sermaye yatırımı yurt dışına gidiyordu. 2016'dan itibaren OHAL ve KHK uygulamaları, artan hukuksuzluklar ve nihayet yeni yönetim sistemine geçişle birlikte doğrudan yabancı sermaye yatırımları 10 milyar doların altına indi, yurt dışına giden yerli sermaye yatırımları ise 7 milyar doların üzerine çıktı.

Kaldı ki 10 milyar doların altına inen yabancı doğrudan yatırımların neredeyse tamamına yakını üretken olmayan, istihdam yaratmayan gayrimenkul yatırımları. Iraklıların, Afganların, Rusların, Suriyelilerin ilk sıralarda yer aldığı 'vatandaşlık' vaadiyle yapılan konut satışları!

TÜİK verileriyle yabancılara konut satışı, 2020'de 40 bin 812 adet. İktidarın 250 bin dolarlık konut alana vatandaşlık verdiğini göz önünde tuttuğumuzda gelen doğrudan yabancı yatırımların nereye aktığı anlaşılıyor. Yabancılara satılan konutların ortalama fiyatının 250 bin dolar olduğunu varsaydığımızda, gelen 10 milyar dolarlık doğrudan yabancı yatırım sermayesinin Türkiye ekonomisine üretim, istihdam, yeni teknoloji vb. olanakları sağlayacak alanlara ya da sektörlerle değil, konut satın alanlara ait olduğu ortaya çıkıyor.

Türkiye'ye gelen doğrudan yatırımlar azalırken, Türkiye'den yurtdışına giden yatırımların artıyor olması, tamamıyla hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, demokrasi noksanlığı, insan haklarının, düşünce ve ifade özgürlüğünün baskılanması, bireylerin, şirketlerin ve sermayedarların kendisini güvende hissetmemesinin sonucudur. Bu gerçekler ortada iken, iktidarın yayınladığı 2021 Yatırım Programında özel sektör yatırımlarında büyüme öngörülmesi, hayal pazarlamaktır!

AKP, 19 YIL SONRA ÜLKEYİ BU HALE GETİRDİ: GENÇLERİN YÜZDE 73'Ü UMUTSUZ

Üçüncüsü yayımlanan 'Türkiye'de Gençlerin İyi Olma Hali Araştırma Raporu'nda ekonomik sıkıntılar dikkat çekti. Gençler için yaşamdan memnuniyetin anahtarı 'iş bulabilmek' olan rapora göre gençlerin yüzde 73'ü kolay iş bulamayacağını düşünüyor.

Türkiye'de gençlerin yaşam kalitesini inceleyen 'Türkiye'de Gençlerin İyi Olma Hali Araştırma Raporu'nun üçüncüsünün sonuçları yayımlandı. İlki 2017 yılında yayımlanan ve literatüre "Ev Genci" kavramını kazandıran Türkiye'de Gençlerin İyi Olma Hali Raporu, gençlerin kültürel alışkanlıklardan girişimcilik eğilimlerine kadar yaşamdan memnuniyeti ve gelecekte ne denli umutlu olduklarına yönelik veriler topluyor. Araştırma için Türkiye'deki kentli genç toplamı temsil eden 16 ilde, 18-30 yaş arası bin 230 genç ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirildi. Çalışma, Habitat Derneği ve Infakto RW ortaklığında yürütüldü.

Raporda sağlık, maddi durum, eğitim gibi birçok farklı pencereden gençlerin yaşam kalitesi, refah durumu ve memnuniyet beklentileri 2017 ve 2019 yılı sonuçlarıyla karşılaştırmalı olarak değerlendirildi.

Gençlerin yaşamdan memnuniyetlerinin istihdam ve çalışma durumları ile paralellik gösterdiğini, sosyal haklar ve özgürlükler gibi konulardaki beklentilerinin hayatını kazanma konusundaki kaygılarının gölgesinde kaldığına dikkat çeken Habitat Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sezai Hazır şunları söyledi: "Gençlerin yüzde 73'ü "Herhangi bir nedenle iş arasanız, kolaylıkla iş bulabilir misiniz?" sorusuna "zor olur" yanıtını veriyor. Zorluğun en önemli nedeni olarak ise şartları uygun bir iş bulmak ya da işe girmek için referans bulmak değil de iş olanaklarının olmadığını belirtiyorlar. Gençler için yeterli iş fırsatı yaratılamamaktadır."

Pandemi Gençleri Vurdu

- ◆ Rapora göre maddi durumundan memnun olan gençlerin oranı önceki araştırmalara göre büyük bir azalmak göstererek 2017'deki yüzde 61 düzeyinden yüzde 47'ye düştü.
- ◆ İş arayan gençlerin oranı 2019'a göre 5 puan yükselerek yüzde 18'e çıktı.
- ◆ Çalışan gençlerin yüzde 69'u işyerinden çalışmayı tercih ediyor. Esnek çalışma ve uzaktan çalışma biçimlerini tercih ettiğini söyleyenlerin oranı ise sırasıyla yüzde 23 ve yüzde 4.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- ◆ Araştırmaya katılan gençlerin yüzde 66'sı ise aldıkları eğitimden memnun olmadıklarını ifade ediyor. Gençlerin yüzde 73'ü yüz yüze eğitimi uzaktan eğitimdenden daha faydalı gördüğünü belirtiyor.
- ◆ Koronavirüs döneminde hane halkı geliri 3 bin TL ve altında olan gençlerin yaklaşık yarısı ödeyemediği kira, elektrik, su gibi masrafları olduğunu ifade ediyor. Yine bu dönemde toplam aylık hane halkı geliri 3 bin TL ve altında olan gençlerin yaklaşık üçte biri bankadan ya da tanıdıklardan borç almış. Ayrıca 3 bin TL ve altı geliri olan gençlerden Koronavirüs döneminde işini kaybetmiş olanların oranı yüzde 26 olarak görünüyor.
- ◆ Başka bir ülkeye yerleşmeyi düşünen gençlerin oranı 2019'da yüzde 25 iken bu çalışmada yüzde 31'e yükselmiş durumda. Bu gençlere sebebi sorulduğunda , birinci sırada yüzde 57 ile yurtdışında daha iyi iş olanaklarının bulunması diyor.

VARLIK DEĞİL BORÇ FONU

İktidar Yasa Tanımıyor

Türkiye Varlık Fonu; kuruluşunu düzenleyen yasal çerçeve, yönetim yapısı ve şeffaflığa aykırı olmasıyla dünya örnekleriyle çelişen bir görünüm sergiliyor.

Artık kanun tanımazlığı olağan hale getiren AK Parti iktidarı; bu yıl da yasal süresinin üzerinden aylar geçtikten sonra varlık fonuna ilişkin denetim raporlarını TBMM'ye sundu.

Fon İyi Yönetilemiyor

2019 yılına ait göstermelik denetim raporu; fon bünyesinde yer alan pek çok şirket ve kamu kurumuyla ilgili ayrıntı içermemesinin yanı sıra aynı zamanda gizlenmeye çalışılsa da ülkemizin en değerli varlıklarının iyi yönetilemediğini ortaya koydu.

Borçlanma Fonu Oldu

Bu yıl ayrıca varlık fonunun artık adeta bir borç fonuna dönüştüğünü de anlaşıldı. Denetim raporuna göre 2019 yılında Türkiye Varlık Fonu'nun borçlanma miktarı 135 milyar 347 milyon lira oldu. Bu fonun neredeyse yaklaşık 198 milyar lira olan öz kaynağına yakın bir miktardır.

Albayrak Hesap Vermeli

Denetimin yapıldığı 2019 yılı itibarıyla Türkiye Varlık Fonu'nun Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığını üstlenen eski Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın bugün nerede olduğu bile bilinmiyor. 2019 yılında fonun zararı ve borçlanmasıyla ilgili Berat Albayrak'ın hesap vermesi gerekiyor.

Fon Bir Ailenin Değil; Milletindir

Türkiye Varlık Fonu bünyesinde yer alan şirketlerin tamamı milletimizin öz be öz varlıkları olduğu halde neden zarar ettiği açıklanmalıdır. Finansal hizmetlerden; enerji sektörüne; ulaştırma ve lojistik sektörden madencilik ve tarıma kadar dev kamu kuruluş ve şirketlerinin bulunduğu fon tek bir kişinin değil, bütün milletimizindir. Fonun neden zarar ettiği gizlenmemeli, denetim tam anlamıyla yapılmalıdır. Varlık Fonu bir aile şirketi değil, milletimizin alınteridir.

Türkiye Varlık Fonu 2019 Yılı Denetim Raporu'na göre, kamunun en önemli kuruluşlarını bünyesinde bulunduran fonun borçlanma rakamlarında rekor seviyelere ulaşıldı. Devlet Denetleme Kurulu'nun hazırladığı denetim raporuna göre, 2019'da Varlık Fonu'nun borçlanma miktarı 135 milyar 347 milyon TL oldu.

Varlık Fonu ile ilgili hazırlanan finansal tablolara göre, 2018'de 177 milyar 282 milyon TL olan özkaynak miktarı, bir yıl sonra 198 milyar 401 TL'ye ulaştı. Özkaynak miktarı artan fonun borçlanma rakamları da aynı şekilde artış gösterdi. 2017 yılında 37 milyar TL, 2018'de ise 75 milyar 404 milyon TL'lik borçlanan Varlık Fonu'nun 2019 borcu ise 135 milyar TL'yi geride bıraktı.

En Yüksek Hasılat Bankalardan

Ziraat Bankası ve Halkbank gibi önemli kamu bankalarını bünyesinde bulunduran Varlık Fonu'nun en yüksek hasılat payı da finans sektöründen oldu. 2019'da finans sektöründen 143 milyar TL hasılat elde eden fon, madencilik sektöründen ise 85 milyar TL'lik hasılatla ulaştı. Lojistik sektöründeki hasılat 78 milyar TL, gıda 2 milyar TL ve teknoloji 1.7 milyar TL oldu.

Varlık Fonu'nun 'gecikmeli' teslim edilen denetim raporlarının TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'ndaki görüşmeleri de başladı. Muhalefetin borçlanma ve zarar eleştirilerini yanıtlayan Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü Zafer Sönmez, "Varlık Fonu, bünyesindeki şirketlerin 2021 değerleri Bağımsız Denetim Kurulu tarafından hesaplanıp açıklanacak. Varlık Fonu bütçe ya da hazineyi fonlamak için kurulmadı" dedi.

'Mahkeme' Uyarısı

Komisyon toplantısı sırasında, üzerinde 'gizli' ibaresi yer alan denetim raporunun kamuoyuna açıklanıp açıklanamayacağı da tartışma konusu oldu.

KAPADOKYA MADEN PROJELERİ İÇİN BİTİRİLMEK İSTENİYOR

Ruhsat sahibi CENTERRA isimli firma, Kanadalı. Kanadalı firmanın ağaçları kesip sondaj yaptığı alan, UNESCO Dünya Mirası listesinde bulunan Kapadokya'nın dibindeki Ziyaret Dağı'nda. Bu topraklar binlerce yıllık tarihe sahip. Kültürel açıdan gözbebeğimizdir. Önemli su kaynaklarını barındırıyor.

CENTERRA Madencilik A.Ş. Kayseri Develi'de Öksüt isimli bir maden tesisi bulunmaktadır. Söz konusu tesis siyanür işlemiyle cevher üretimi yapılmaktadır.

Firma yakın dönemde, 6 adet arama ruhsatının ihalesi almıştır. Avanos'taki ruhsatın yanı sıra 3 adet arama ruhsatı Niğde Altunhisar, 2 adet arama ruhsatı ise Amasya sınırlarında.

Kırgızistan'da siyanürle 5 bin insanın zehirlenmesine yol açtığı iddia edilen bir firmaya, bölgenin önemli su kaynaklarına sahip olan Ziyaret Dağı'nda çalışma yapacak olması yoğun tepkiye neden olmuştur. Kapadokya'ya, Avanos'a yönelik bu ihanete bölge halkı, haklı olarak karşı çıkmaktadır. CHP Doğa Hakları ve Çevreden Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı olarak, 3 Aralık'ta Nevşehir'e gidilerek yurttaşlar ve sivil toplum örgütleri ve Avanos Belediyesi gibi kuruluşlarla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yurttaşların, firma ile ilgili hukuk mücadelesine katkı sunulmaya başlanmıştır.

AVRASYA'NIN GÜNLÜK FATURASI THY'NİN YURTIÇİ BİLET FİYATLARI İLE YARIŞACAK

Avrasya tüneline yüzde 26 zam bekleniyor

Köprü ve otoyolların ardından Avrasya Tüneli'nde, 1 Şubat'ta geçiş ücretlerinin yüzde 26 dolayında artması bekleniyor.

Avrasya Tüneli'nde, devlet ile işletmeci şirket arasında imzalanan sözleşme gereğince 1 Şubat'ta geçiş ücretleri artırılabilecek. Oran üzerinde çalışmalar büyük ölçüde tamamlandı. Geçiş ücretlerinin, yüzde 26 dolayında artması bekleniyor.

Buna göre halen otomobiller için 36 TL 40 kuruş olan ücret, 46 TL'ye yükselecek. 54 TL 70 kuruş olan minibüs geçiş ücretinin de 69 TL'ye çıkacağı hesaplanıyor. (Dolar kuru 7 TL 41 kuruş dikkate alınarak hesaplandı.)

Yeni tarife, 1 Şubat 2021 ile 31 Ocak 2022 tarihleri arasında uygulamada olacak.

Kaynaklar, Avrasya Tüneli'ni işleten şirketin, sözleşmede yer alan formüller ve parametreler uyarınca hesaplamalarını yaptığını ve Ulaştırma Bakanlığı'na sunduğunu kaydetti. Ulaştırma Bakanlığı ile Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü de geçiş ücretine ilişkin nihai gözden geçirmeleri yapıyor.

Eğer hesap edilen zam oranı ile Avrasya bileti adete uçak bileti gibi muamele görecektir. Zira git gel Avrasya Tüneli'nin müşterisine bir günlük maliyet 92 TL'yi bulacak. 100 TL'nin altına fırsat biletleri de olduğu varsayılsa Avrasya'nın günlük faturası neredeyse THY'nin yurtiçi bilet fiyatları ile yarışacak.

AKP'Lİ BELEDİYEDE KAÇAK BİNA ÇELİŞKİSİ

AKP'li Üsküdar Belediyesi, Acıbadem Mahallesi Muhtarlığı için verdiği tahliye kararının iptali üzerine istinafa başvurdu. Kaçak cemaat yurduna ruhsat veren belediye, bu sefer de onlarca yıldır kullanılan muhtarlık binasının 'kaçak' olduğunu iddia etti. Av. Onur Cingil tepki gösterdi.

AKP'li Üsküdar Belediyesi, Acıbadem Mahallesi Muhtarlığı için verdiği tahliye kararının iptal edilmesi üzerine yeniden harekete geçti. Daha önce Muhtarlık binasına komşu Aziz Mahmut Hüdayi Vakfı'na verilen arazideki kaçak yurt inşaatına ruhsat veren Belediye, Acıbadem Mahallesi Muhtarlığı binasının da 'kaçak' olduğunu öne

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

sürerek, Bölge İdare Mahkemesi'ne başvurdu. Belediye, idare mahkemesinin verdiği iptal kararının bozulmasını istedi.

AKP'li Üsküdar Belediyesi, geçen yıl 4 Şubat tarihinde Acıbadem Mahallesi Muhtarlığı'nın tahliyesi istedi. Ancak konu yargıya taşındı. Bunun üzerine de İstanbul 6. İdare Mahkemesi, Acıbadem Mahallesi Muhtarlığı'nı haklı buldu ve tahliyenin iptaline karar verdi.

İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin verdiği kararın 'hukuksuz' olduğunu öne süren Üsküdar Belediyesi, istinaf başvurusu yaptı. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne yapılan başvuruda, Acıbadem Mahallesi Muhtarlığı binasının 'kaçak ve gecekondu' niteliğinde bulunduğu öne sürülerek, kararın bozulması talep edildi: "Tahliyeye ilişkin yazının çıkış tarihinden sadece iki gün sonra dava konusu işlem geri çekilmiştir. Dolayısıyla yerel mahkemece konusuz kalan davada olmayan işlemin iptaline karar verilmiştir. Dava konusu taşınmaz, 'belediye hizmet alanı' ve 'park alanı' lejantında kalmaktadır. Taşınmazın imar planlarındaki durumlarına bakıldığında arsa üzerine herhangi bir inşaat yapmanın mümkün olmadığı, mevcut yapının gecekondu niteliğinde olduğu, ruhsatsız, imar planlarına ve imar kanunu yönetmeliklerine aykırı olduğu her türlü izahattan varestedir."

Amaç Kafa Karışıklığı Yaratmak

Üsküdar Acıbadem Mahalle Muhtarı Semra Aydın'ın avukatı Onur Cingil ise istinaf başvurusunun reddedilmesini istedi. Cingil, "Bu itirazın ne hukuken ne de vicdanen kabulü mümkün. Muhtar'a zorla tebliğ edilemeyince Muhtarlık kapısına bantla asılıp gidilen tebligat, dosyada iptali istenen karardır. Davalı yan ise bu işlemin geri çekildiğinden bahsetse de bu beyan doğru değildir. İstinaf dilekçesine ek yapılan böyle bir karar tarafımıza hiçbir zaman tebliğ olmamıştır. Bu belge, verilen karara ilişkin kafa karışıklığı yaratılmak için şimdi ortaya konulmaktadır."

Ev Değil, Kamu Binası

Acıbadem Mahallesi Muhtarlığı binasının onlarca yıldır kullanılan bir kamu binası olduğunun vurgulandığı dilekçede şu ifadeler yer verildi: "Anılan yapı, müvekkilin yazlık evi değildir. Muhtarlık binaları, devletin ilgili otoriteleri tarafından inşa edilen ya da inşasına izin verilen küçük binalardan teşekkül etmektedir. Burada Muhtar Müvekkilin kamu görevini yaptığı binanın kaçak olduğu iddiası var ise bu hususta neden o zaman tebligat geri çekilmiştir? Muhtarlık binasının olduğu parkta şu an beş katlı bir bina var olmakla, bu bina ile ilgili hukuki süreç de devam etmektedir. Birçok kaçak kısmın olduğu tespit edilen bir binaya izin veren Belediye, bir kamu dairesini zorla tahliye etmek istemesi ne hukuken ne de vicdanen kabul edilebilir değildir."

Karar, İleriki Günlerde Açıklanacak.

Sürece ilişkin konuşan Avukat Onur Cingil, "Burası muhtarın evi değil, kamu görevi verilen devletin bir binasıdır. Kamu görevi verilen bir binaya kaçak demeyi halkın vicdanına bırakıyoruz" dedi.

133 ALTIN MADENİ RUHSATI VERİLMİŞ

CHP'li Ömer Fethi Gürer, başta Kaz Dağları olmak üzere, madencilik ruhsatı verilerek adeta talan edilen ormanları, sit alanlarını, milli parkları ve temiz su kaynaklarını TBMM gündemine getirdi. Bakan Dönmez'in aynı soruya verdiği iki farklı yanıt dikkat çekti.

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, madencilik ruhsatı verilerek talan edilen orman alanları, milli parklar, sit alanları ve temiz su kaynaklarını, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına yönelttiği soru önergesiyle Meclis gündemine taşıdı.

Önergeyi yanıtlayan Bakan Fatih Dönmez, ülkemizde 133 altın madeni ruhsatı bulunduğunu belirterek, 2019 yılında 24 ruhsattan 39 ton altın üretildiğini, altın ruhsatlarından 36 milyon 250 bin TL, altın içeren kompleks madenlerden de 262 milyon 355 bin TL devlet hakkının tahakkuk ettirildiğini açıkladı.

Gürer'in konuyla ilgili daha önce yönelttiği soru önergesine 'ormanlık alanlardan madencilik ruhsatı verilmediğini' açıklayan Bakan Dönmez, aynı soruya bu kez "Söz konusu orman arazilerine ilişkin izinler Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilmektedir" yanıtını verdi.

Bakan Dönmez'in yanıtını değerlendiren önerge sahibi CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer, "Sayın Bakan ruhsatlardan devlete tahakkuk ettirilen paralardan bahsediyor ama, bu ruhsatlar nedeniyle doğanın nasıl katledildiğine değinmiyor" ifadesini kullandı.

Kaz Dağlarındaki Ağaçları Kim Kesti?

Gürer, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından yanıtlanması istemiyle verdiği yazılı soru önergesinde “Soru önergeye verdiğiniz yanıtlarda, ‘ormanlık alanlarda madencilik ruhsatı verilmediğini’ söylüyorsunuz. Oysa 2019 yılı Ağustos ayında Kaz Dağları’nda Kanadalı şirketin 347 bin ağacı kestiği görüntüler Türk halkının belleğinde çok taze. Şayet açıkladığınız gibi ‘ormanlık alanlarda madencilik ruhsatı verilmiyor’ ise Türkiye kamuoyu Kaz Dağları’nda ne olduğunu merak etmektedir. Bu milletin gözü önünde kesilen yüz binlerce ağacı nasıl adlandırmamız gerekiyor?” diye sordu.

Siyanür Kullanılıyor mu?

Gürer ayrıca şu soruları yöneltti:

- ▶ Türkiye’de bugün hangi illerimizde, faaliyet halinde kaç altın madeni bulunmaktadır?
- ▶ Bu madenlerin her birinin ortaklık yapıları nasıldır?
- ▶ Hangi şirketler veya kişiler bu madenlerin ortağıdır?
- ▶ Yıllık dore altın üretimleri ne kadardır?
- ▶ Devletin bu üretimden elde ettiği “devlet hakkı” adı altında aldığı vergi ne kadardır?
- ▶ Devletin, “devlet hakkı” dışında bu madenlerden hangi kalemler altında, ne kadar gelir elde etmektedir?
- ▶ Bu madenlerde bugün itibarıyla istihdam edilen vatandaş sayımız ne kadardır?
- ▶ Bu madenlerin her birinde kullanılan siyanür, sülfürik asit, silika, nitrik asit gibi tehlikeli kimyasalların kullanım oranları nasıldır? Yani bildiğimiz 19 mevcut altın madeninin her birinde günlük, aylık ve yıllık kimyasal kullanımları ne kadardır?
- ▶ Siyanür madenciliğinde siyanür cevherin tesislerde işlenmesi sırasında ayrıştırma aşamasında kullanıldığı söylenmektedir. Ancak çok iyi bilinmektedir ki, bazı zorlu maden yataklarında cevherin yeryüzüne çıkarılmaması durumunda yerinde siyanür ile uygulaması da olabilmektedir. Bu noktada Türkiye’de yerinde siyanür ile uygulanan maden alanı var mıdır? Varsa ne oranlarda ve hangi noktada bu yapılmaktadır?

Açılmayı Bekleyen Daha Kaç Maden Sahası Var?

CHP Milletvekili Gürer, aynı soru önergesinde şu sorulara da açıklık getirilmesini istedi:

- ▶ Türkiye’nin altın- gümüş madeni rezerv durumu nedir?
- ▶ Mevcut 19 altın madenin yanı sıra açılmayı bekleyen kaç tane daha altın-gümüş madeni projesi vardır?
- ▶ Bu projelerin bölgelere göre dağılımı nasıldır?
- ▶ Altın madeni işlenen bölgelerde bugüne kadar kesilen ağaç sayısı ne kadardır? Ne kadar daha kesilmesi planlanmaktadır?
- ▶ Altın madenciliği yapıldığı belirtilen tesislerin çevresinde devletin resmi kurumları ve elemanları tarafından hangi sıklıkla su, toprak ve hava analizleri yapılmaktadır?
- ▶ Bu incelemelerinizi hangi elemanlarınızla yapmakta ve hangi laboratuvarlarda analizlerinizi yapmaktasınız?
- ▶ Bu incelemelerinizde kurallara uymadığı için ceza alan şirket var mıdır?”

Aynı Soruya İki Farklı Yanıt

CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in önergesine yanıt veren Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, madencilik faaliyeti yapılacak sahaların izne tabi olduğunu belirtti.

Gürer’in, konuyla ilgili önceki dönemlerde yönelttiği soru önergelerine “ormanlık alanlardan madencilik ruhsatı verilmediğini” açıklayan Bakan Dönmez’in, aynı soruya bu kez “Söz konusu orman arazilerine ilişkin izinler Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilmektedir” yanıtını verdi, aynı Bakan’ın aynı konu üzerinde iki farklı yanıt vermesiyle ortaya çıkan çelişki de dikkat çekti.

Bakan Dönmez, “Açılacak sahaların ilgili kurumun veri tabanında; mera, orman, tarım, doğal veya arkeolojik sit alanları veya su havzalarına isabet edip etmediğinin kontrolü yapılmakta ve bu alanlara isabet eden sahalar gerekli izinler alınmadan ruhsatlandırılmamakta veya ihaleye çıkarılmamaktadır” yanıtını verdi.

133 Altın İçeren Maden Ruhsatı

Ülkemizde toplam 133 adet altın içeren maden ruhsatı bulunduğuna işaret eden Bakan Dönmez, “ 2019 yılında; 24 ruhsattan 39 ton altın üretimi yapılmış, Altın ruhsatlarından 36,257,570.60 TL, altın içeren kompleks madenlerden ise 262,355,247.61 TL Devlet Hakkı tahakkuk ettirilmiştir, Altın içeren kompleks madenlerde çalışmak üzere toplam 9.489 personel istihdam edilmiştir” açıklamasında bulundu.

Üretilen Altın Türkiye’de Satılıyor

Ülkemizde üretilen altınların yaklaşık %30’unun devlete doğrudan ve dolaylı vergi olarak ödendiğine işaret eden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez şu ifadelerle yer verdi:

Ayrıca, üretilen altınlar ülkemizdeki rafinerilerde %99,5 oranında saflaştırılmakta ve Merkez Bankası’na öncelik tanınarak Borsa İstanbul’da satışa çıkarılmaktadır. Merkez Bankası’nın alıcı olmaması durumunda aracı kurumlar tarafından piyasaya sunulmakta olup, üretilen altınların tamamı Türkiye’de satılmakta, yurt dışına satışı yapılmamaktadır. Altın dahil tüm madenlerin aranması ve çıkarılması süreçlerinin hiçbirinde “siyanür ya da türevleri” bir madde kullanılmamaktadır. Altın madeni işletmelerinde hangi yöntemlerin kullanıldığı konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığından bilgi alınmalıdır. Aktif işletme açısından; altın için 9, altın+gümüş için 12, altın ve/veya gümüş içeren kompleks maden için 13 maden işletme projesi bulunmaktadır.

15 Yılda 124 Bin Hektar Orman Alanı Madenlere Açıldı

Gürer, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Öğretim Üyesi Profesör Doğanay Tolunay’ın hazırladığı “Dünyada ve Türkiye’de Ormansızlaşma” adlı rapora dikkat çekerek, madencilik yapıyoruz diye ormanların nasıl talan edildiğinin rakamlarla ortaya konulduğuna işaret etti.

Gürer, “ Bakanlık verilerine göre son 15 yılda madenlere açılan orman alanı, 124 bin hektardan fazla. Özellikle son yıllarda büyük sıçrama dikkat çekiyor. Rakamlar AKP iktidarları döneminde orman tahsislerinin yüzde 170 ve yüzde 200 artış gösterdiğini ortaya koyuyor. Sadece Ağustos 2020’de çoğu orman arazisi olan 9 milyon dönümlük bir alan madenlere tahsis edildi. 2018 yılının Temmuz ayında 616,2019 yılının Nisan ayında ise 417 sahanın madenlere açıldığını da dikkate alırsak, son üç yılda çoğu orman arazisi ne yazık ki madenlere terkedildi. Sonuçta binlerce ağaç kesiliyor. Bu dengenin doğru tutturulmasını sağlamak gerekir. Ormanların varlığı ve faydası madenler kadar değerli olduğu unutulmamalıdır” dedi.

KAÇAK OCAKLARDA 133 MADENCİ ÖLDÜ

Sayıştay’ın, Türkiye Taşkömürü Kurumu’nu (TTK) denetim raporu açıklandı. Raporda, “Kurumun imtiyaz sahalarında bulunan taşkömürü sahaları ile rödovans suretiyle taşkömürü üretim işletmeciliği yapılan faaliyet alanlarında kayıt dışı kaçak taşkömürü üretim faaliyetlerinin artarak devam ettiği görülmüştür” denildi.

Raporda yer alan tespitlere göre, 2019 yılı sonu itibarıyla 16 küçük, 1 büyük ölçekli olmak üzere toplam 17 taşkömürü sahasında rödovans yoluyla özel sektör işletmeciliği yapıldığı belirtildi.

Rödovans usulüyle işletmecilere verilen küçük ölçekli 16 sahada 50’ye yakın projeli ocak bulunduğu, ancak her bir sözleşme kapsamında çok sayıda ocak girişi bulunduğu bildirildi. Bu nedenle bir ocağın yıl içinde sadece bir veya iki kez denetlenebildiğine dikkat çekildi.

Kaçak Ocak Sayısı Patladı

2015 yılında tespit edilen kaçak ocak sayısının 197, 2016 yılında 293, 2017 yılında 350, 2018 yılında 371, 2019 yılında 556 olduğu, bunların büyük bir kısmının rödovanslı sahaların sınırları içinde bulunduğu ifade edildi. Kurum genelinde her yıl yüzlerce kaçak ocak tespiti yapıldığı, bu ocakların girişlerinin bir kısmının mühürlendiği, bir kısmının da patlatıldığı belirtildi. Raporda, “Rödovanslı saha ocaklarının yanı sıra kaçak ocak işletme faaliyetlerinin de yaygın bir şekilde sürdürülmekte olduğu anlaşılan bölgede pek çok yeni/eski kaçak ocağın, kapatılıp mühürlense, giriş ağızları patlatılsa bile tekrar tekrar faaliyete geçirildiği görülmektedir” denildi.

Taahhütün İki Katı Üretim

Raporda, kaçak üretimi şirketlerin teşvik ettiği, bu şekilde üretime göz yumduğu, üretilen kömürü satın aldığı, sevk fişi sağladığı bildirildi. Şirketler rödovanslı sahalarda 2019 yılında 215 bin 595 ton olan üretim taahhütlerinin iki katından fazla, 472 bin 432 ton kömür üretti. Bundan dolayı 25,5 milyon TL rödovans tutarı tahakkuk ettiği şirketlere 15,2 milyon TL fiyat farkı ödemesi yapıldığı belirlendi. Raporda, geçmişte yurttaşların ihtiyaçlarını karşılamak için yaptıkları kaçak kazıların, rödovans sonrası hesabı tam olarak yapılamayan, kontrol edilemeyen üzerinden maddi çıkar sağlanan bir yapıya dönüştüğü vurgulandı.

Kaza Sayısı Bilinmiyor

Rödovansla işletilen sahalara ile bu sahalardaki kaçak ocaklarda 2018 ve 2019 yılında 20 ölümlü iş kazası olduğu, 1992-2019 yılları arasında rödovanslı sahalarda 148 işçinin, kaçak ocaklarda 133 işçinin öldüğü bilgisi raporda yer aldı. Kaza ve yaralı sayısının ise tam olarak belirlenemediği bildirildi.

TARIM SANTRALA TERK EDİLDİ

Samsun'un Çarşamba ilçesinde kurulmak istenen biyokütle enerji santralına karşı mücadele sürüyor. Biyokütle enerji santralını kapsayan imar planlarının Çarşamba Belediyesi tarafından onaylanmasına tepki gösteren bölge halkı, belediye binasının önüne siyah çelenk bıraktı.

Çelenk bırakma öncesi Çarşamba Çevre ve Çiftliler Derneği'nden yapılan açıklamada, "İzinsiz kümes yapsa vatandaşın başına dikilen belediye, sermaye söz konusu olunca her türlü kolaylığı göstermiştir. Burada üretilen ürünler satın alma gücü giderek düşen halkımızın da ucuz sebze ve meyveye erişebileceği yegane kaynaklardan biridir. Son yıllarda tüm dünyayı etkilemeye başlayan küresel iklim değişikliğinden Yeşilirmak sayesinde belki de en az etkilenecek ovalardandır" denildi.

Samsun Çevre Platformu Sözcüsü ve Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Özdağ, Çarşamba Ovası'nın korunarak gelecek nesillere bırakılmasının gıda güvenliği açısından hayati önemde olduğuna dikkat çekti.

3 Kat Daha Fazla Para Ödenecek

Biyokütle santrallarına Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) kapsamında en üst meblağdan teşvik verildiğini ifade eden Özdağ şöyle konuştu: Şirket, piyasanın tam 3 katına yüzde 100 alım garantisi ile devlete elektrik satacak. Yani bizim vergilerimizi toplayan devlet, piyasanın tam üç katı bedel ödeyerek elektrik satın alarak, ovamızı kirleten şirketi ödüllendirecek. Şirket yılda 28-30 Milyon dolar para kazanacak."

Bölge halkından Kadir Aca ise "Ben burada doğdum. Ailem burada. Çocuklarım burada doğdu. Bizim evimiz Çarşamba Ovası... Biz zehirlenmek istemiyoruz. Temiz yaşamak istiyoruz" diye konuştu.

METRESİ 122 BİN TL'YE DEMİRYOLU

Adapazarı'ndaki Arifiye Karasu Demiryolu Projesi'nin toplam 360 milyon TL'ye ihale edilmesine karşın yalnızca dördte biri tamamlandı. CHP'li Akın, "825 milyon TL ödenen hattın yüzde 23'ü tamamlanmış durumda. Ortalama kura göre hattın bir metresinin bedeli 17 bin 500 doları buluyor" dedi.

11 yıldır yapımı süren Adapazarı'ndaki Arifiye Karasu demiryolu hattıyla ilgili ihale ve sonrasındaki süreci araştıran CHP Enerji Politikaları'ndan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, ödenen tutarın rekor seviyeye ulaştığını tespit etti. 2010 yılının kasım ayında, 25 ayda bitirilmesi koşuluyla 360 milyon TL bedelle ihale edilen hatla ilgili kamu ihale mevzuatına ve sözleşmeye aykırı biçimde pek çok işlem yapıldığını kaydeden CHP'li Akın, metre başı 122 bin TL ödendiğini ortaya koydu.

Hatla ilgili çıkan anlaşmazlıklar üzerine konunun yargıya taşındığını, 2012 ile 2018 tarihi arasında 11 ayrı değişik hakediş kapsamında firmaya toplam 825 milyon 138 bin 153 TL ödendiğini ifade eden CHP'li Akın, çalışmada şu tespitlere yer verdi: "2011, 2018 yılları arasındaki ortalama dolar kuruna göre hesapladığımızda bir kilometrenin maliyeti 17,5 milyon dolar oluyor. Başka bir deyişle hattın bir metresinin maliyeti 17 bin 500 doları buluyor. Yazık, günah. Böyle bir israfın örneği yok. Dünya genelinde çift hatlı demiryolu yapım maliyeti olarak kilometre başına en fazla 3 milyon dolar tutarında bir maliyet kabul ediliyor. Buna göre bu demiryolu hattının maliyeti ortalamanın 6 kat üzerine mal edilmiş durumda."

73 kilometre uzunluğundaki hat için belirlenen tutar 360 milyon lira. Hattın yüzde 23'ü tamamlandığı için ödenmesi gereken tutar 73 milyon lira olmaydı. Ancak bakanlık 8 yılda 825 milyon lira ödemiş. Bu durum, Sayıştay tarafından da tespit edildi. 752 milyon lira fazladan ödenmiş. Ancak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı konuyla ilgili soru önergemize verdiği yanıtta böyle bir ödeme yaptığını kabul etmiyor. Bakanlık Sayıştay'ı yalanlıyor. Biz Sayıştay'a mı inanalım, Bakanlığa mı? Kim doğru söylüyor?"

MİLYARLIK İHALE YİNE YABANCIYA GİTMEDİ

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün son zamanların en büyük ihalelerinden biri olan Erdemli-Silifke-Taşucu Yolu ihalesi yine yabancıya gitmedi. 2,1 milyar TL'lik yol ihalesi, 17-25 Aralık operasyonunda adı geçen Hayrettin Özaltın'ın sahibi olduğu şirketin de içinde yer aldığı ortaklığa verildi.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün düzenlediği Erdemli-Silifke-Taşucu Yolu ihalesi milyarca liraya, kamuoyunun yakından tanıdığı bir isme verildi.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre Karayolları Genel Müdürlüğü, 15 Ocak'ta "Erdemli-Silifke-Taşucu Yolunun Melleç-Kaledran Arası Kesiminin Yapımı" adı altında bir ihale düzenledi. İhalenin 2 milyar 135 milyon TL bedelle Özaltın İnşaat ile Yapı ve Yapı İnşaat İş Ortaklığı'na verildiği ve 2 Şubat tarihinde de sözleşme imzalandığı açıklandı.

Pazarlık Usulü

Milyonlarca liralık ihale, Kamu İhale Kanunu'nun "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların" ortaya çıkması durumunda kullanılması gereken tartışmalı maddesinde düzenlenen pazarlık usulüyle yapıldı.

Özaltın İnşaat'ın başlıca projeleri yol ve baraj inşaatlarından oluşuyor. Bingöl'de Kiğı Yedisu barajı ve HES projesinin yanı sıra Cengiz İnşaat ortaklığıyla Kalehan Enerji adı altında ikinci inşaat şirketi bulunuyor. Kalehan Enerji'nin Bingöl ve Elazığ'da HES projeleri var. Bunlar Beyhan 1, Beyhan 2, Aşağı Kaleköy ve Yukarı Kaleköy Barajı ve HES projesi.

Öte yandan, Özaltın İnşaat'ın Yönetim Kurulu Başkanı Hayrettin Özaltın'ın ismi 17-25 Aralık operasyonunda da geçiyor. Özaltın, 25 Aralık operasyonunda hazırlanan 41 kişilik gözaltı listesinde yer alıyordu.

Milyarca liralık ihalenin verildiği iş ortaklığı içerisinde yer alan Yapı ve Yapı İnşaat ise 2019 yılında "Ankara Atatürk Kültür Merkezi" ihalesini almıştı. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın düzenlediği millet bahçesi ihalesinin tam 398 milyon 500 bin TL'ye Yapı ve Yapı İnşaat'a verilmesi dikkat çekmişti.

Bilal Erdoğan'ın kayınpederiyle ilgili haberlere engel

Bilal Erdoğan'ın kayınpederi Orhan Uzuner'le ilgili haberlere erişim engeli getirildi. "Temel atma töreninden iki ay sonra açıklandı: Dünüre milyonluk ihale" başlığıyla 7 Şubat'ta yayımlanan haberine 'kişilik haklarının ihlal edildiği' gerekçesiyle erişim engeli getirildiği açıklandı. İstanbul Anadolu 5. Sulh Ceza Hâkimliği'nin 10 Şubat'ta aldığı öğrenildi. Haberde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 13 Ağustos 2020'de düzenlediği "Kayseri, Anafartalar-Şehir Hastanesi-YHT Garı Tramvay Hattı İnşaatı Projesi" ihalesinin 376 milyon 493 bin TL'ye Kolin İnşaat ve Uzka İnşaat İş Ortaklığı'na verildiği belirtilmişti. Daha önce de Bilal Erdoğan'ın arkadaşıyla ilgili haberlere erişim engeli getirilmişti.

KIZILAY'A KARDEŞ PAYI

Kızılay şirketleştirdi akrabalar koltuk sahibi oldu: Liyakat yerine kardeş payı!

YÖNETİM Kurulu kararı ile 2019'da holdingleşen ve çok sayıda şirket kuran Kızılay'da dikkat çeken bir atama gerçekleşti. AKP'nin eski Beykoz Belediye Meclis üyesi de olan Kızılay Genel Başkan Yardımcısı Murat Ellialtı'nın kardeşi Hurşit Ellialtı, Kızılay'ın Gayrimenkul Bakım A.Ş isimli şirketine genel müdür yapıldı.

Kızılay'dan yapılan açıklamada ise Hurşit Ellialtı'nın "fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri işletmeciliği konusunda yetişmiş önemli bir isim" olduğu öne sürüldü. Açıklamada, şu ifadeler yer verildi: "Kızılay Bakım Grubu ihtiyaç duyulan uzmanlık dallarında istihdam gerçekleştirmektedir. Grup bünyesinde Genel Müdürlük yapan Hurşit Ellialtı, Kızılay'ın 2030 stratejisinin önemli bir hedefi olan 'Sağlıklı yaş alan ve yaşayan toplum' başlığında Kurum'a büyük katkıları olacak bir isimdir."

Eski Vekil De Başhekim Yapılmıştı

Eski AKP Milletvekili Muhammed Murtaza Yetiş'in de geçen günlerde Kızılay'ın İstanbul Kartal'daki hastanesine başhekim yapıldığı ortaya çıkmıştı. AKP'li Yetiş'in eşi Sema Yetiş Kopuz ise Kızılay'da Ankara Şube Başkanlığı, denetim kurulu üyeliği ve aynı zamanda da Kızılay iştiraki Gayrimenkul Bakım A. Ş.'nin yönetim kurulu üyeliği gibi üç farklı görevi yürütüyor.

KIZILAY AİLE ÇİFTLİĞİ OLDU

Eski AKP Milletvekili Muhammed Murtaza Yetiş'in Kızılay'ın İstanbul Kartal'daki hastanesine başhekim yapıldığı ortaya çıktı. AKP'li Yetiş'in eşi Sema Yetiş Kopuz ise Kızılay'da Ankara Şube Başkanlığı, denetim kurulu üyeliği ve aynı zamanda da Kızılay İştiraki Bakım A. Ş.'nin yönetim kurulu üyeliği gibi üç farklı görevi yürütüyor.

Kızılay AKP iktidarları döneminin alışıldık atamalarından birine sahne oldu. 24'üncü Dönem AKP Adıyaman Milletvekili Muhammed Murtaza Yetiş'in Kızılay'ın Kartal'daki hastanesine başhekim yapıldığı ortaya çıktı. Yetiş'in eşi Sema Yetiş Kopuz'un da Kızılay'da çok sayıda görevi bulunuyor.

AKP'li Muhammed Murtaza Yetiş, yaklaşık iki ay önce Kızılay Kartal Hastanesi'nde başhekim olarak göreve başladı. Yetiş'in göreve geldikten kısa bir süre sonra, başhekim odasını beğenmeyerek hastanenin beşinci katına yeni bir oda yaptırdığı da iddia edildi.

Eşinin de Üç Koltuğu Var

AKP'li Muhammed Murtaza Yetiş'in eşi Sema Kopuz Yetiş'in de Kızılay'da tam üç farklı görevi bulunuyor. Sema Kopuz Yetiş, Kızılay Ankara Şube Başkanlığı, Kızılay Denetim Kurulu Üyeliği ve Kızılay İştiraki Kızılay Bakım Anonim Şirketi'nin de yönetim kurulu üyeliğini yürütüyor.

Ayrıca, Sema Kopuz Yetiş AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kızı Sümeyye Erdoğan Bayraktar'ın Başkan Yardımcısı olduğu Kadın ve Demokrasi Vakfı'nın (KADEM) da üyesi.

Tecrübeleri Dikkate Alınmış

Kızılay'dan yapılan açıklamada ise AKP'li Muhammed Murtaza Yetiş'in başhekim yapılmasına ilişkin "Tıp doktoru olarak mesleki yeterlilikleri ve daha önce başhekimlik yapmak gibi iş tecrübeleri de dikkate alınarak Kızılay Kartal Hastanesi başhekimliği/mesul müdürlüğü görevine getirilmiştir" denildi.

Şirketteki Görevine Değişilmedi

Açıklamada Sema Kopuz Yetiş'in Kızılay'daki görevlerine ilişkin de şu ifadeler yer verildi: "Ankara Şube Başkanı Sema Yetiş de tıpkı diğer şube başkanlarımızda olduğu gibi bu görevi gönüllü olarak yerine getirmekte, herhangi bir ücret almamaktadır. Ayrıca kendisi Kızılay Genel Merkez Denetim Kurulu üyeliği görevini de gönüllü olarak yerine getirmektedir."

Yapılan açıklamada, Sema Kopuz Yetiş'in Kızılay Bakım Anonim Şirketi'nin de yönetim kurulu üyeliği görevi ile buradan ücret alıp almadığına değinilmedi.

AKP'Lİ ENSARIOĞLU'NUN AKRABALARINA BALLI İHALE

İller Bankası'nın "Artvin (Merkez) Kanalizasyon ve İçme Suyu İnşaatı" ihalesinde tam 40 şirket teklif verdi ancak 38 şirketin teklifi geçersiz sayıldı. İhale, 20 milyon 566 bin TL'ye eski AKP Milletvekili Galip Ensarioğlu'nun yeğenlerinin sahibi olduğu Ensar İnşaat'a verildi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı İller Bankası'nın (İLBANK) milyonlarca liralık ihalesi, eski AKP Milletvekili Mehmet Galip Ensarioğlu'nun akrabalarına gitti. İhalede onlarca şirketin verdiği teklifin geçersiz sayılması dikkatleri çekti.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, İller Bankası 24 Eylül 2020 tarihinde "Artvin (Merkez) Kanalizasyon ve İçme suyu İnşaatı" adı altında bir ihale düzenledi. İhaleye tam 40 şirketin teklif verdiği ancak "Sadece iki şirketin verdiği teklifin geçerli sayıldığı" açıklandı. Ardından da 3 Aralık 2020 tarihinde merkezi Diyarbakır'da bulunan Ensar İnşaat ile 20 milyon 566 bin TL'lik sözleşme imzalandı. Ayrıca, ihale kapsamındaki işlerin 500 gün içerisinde tamamlanması istendi.

AKP'li Ensarioğlu'nun Akrabaları

Tam 40 şirketin teklif verdiği ve 38'inin teklifinin geçersiz sayıldığı Ensar İnşaat'ın ise dikkat çeken bir bağlantısı ortaya çıktı. Şirketin 24'üncü ve 26'ncı dönem AKP Diyarbakır Milletvekili Mehmet Galip Ensarioğlu'nun yeğenlerine ait olduğu ortaya çıktı.

Sözleşme İmzalamaya Davet Edildik

Ensar İnşaat'ın Genel Müdürü Mustafa Ensarioğlu, yaptığı açıklamada, "Eski AKP Milletvekili Mehmet Galip Ensarioğlu akrabamız. Galip Ensarioğlu amcam ve ben de yeğeniyim. Kendisinin şirketimizle bir ortaklığı yok. İhalede de sözleşme imzalamaya davet edildik gerisini bilmiyorum" ifadelerini kullandı.

SAYIŞTAY'IN ZARAR NEDENİYLE ARADIĞI MEMUR AKP'DEN ADAY ADAYI ÇIKTI

Sayıştay'ın 6 milyon 842 bin 889 lira 67 kuruş zarar nedeniyle aradığı Hasan Basri Ulucan'ın başka bir olaydan daha ifadeye çağırıldığı ve AKP'den aday adaylığı olduğu ortaya çıktı.

Sayıştay'ın 2014 yılı denetim raporunda tespit ettiği Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 6 milyon 842 bin 889 lira 67 kuruş zarar nedeniyle Resmi Gazete ilanı ile aradığı memur Hasan Basri Ulucan'ın 2014 yerel seçimleri öncesinde Çorum'un İskilip ilçesinde AKP'den belediye başkanı adaylığı olduğu ortaya çıktı. 2014 seçimleri öncesinde yerel haber sitelerinde yer alan bilgiye göre "AKP'den aday adaylığı olmak bile benim için bir şereftir. Görev verilmesi halinde marka olan İskilip'i uluslararası arenaya taşımayı hedefliyorum" dedi.

Ayrıca Ulucan'ın Akdeniz Üniversitesi'ndeki görevinin ardından Gazi Üniversitesi'nde görev aldığı ve Sayıştay'ın bu üniversitesi soruşturması kapsamında da ifadeye çağırıldığı belirlendi. Sayıştay'ın 28 Eylül 2019 tarihli Resmi Gazete ilanında ifadeye çağırılan 30 kişi arasında Ulucan'ın ismi de yer alıyor ve 2017 yılında yaşanan bir olaya ilişkin açılan soruşturmada 15 günde ifade vermesi isteniyor.

VALİ YARDIMCISININ SUÇ DOSYASI KABARIK!

Mersin Valisi Ali İhsan Su, yardımcısı Mustafa Atsız için soruşturma izni verdi. Atsız'a yönelik soruşturma, "kamu otoritesini kullanarak ticari ve maddi menfaat sağlamak, nitelikli dolandırıcılık, örgüt kurmak, rüşvet, gözüaltına alınan iş insanlarını para karşılığı serbest bıraktırmak" gibi suçlamalardan gerçekleştirilecek.

Mersin Valisi Ali İhsan Su, İçişleri Bakanlığı müfettişlerince düzenlenen rapor doğrultusunda, yardımcısı Mustafa Atsız hakkında soruşturma izni verdi.

Atsız'a yönelik suçlamalar arasında, "Suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, nitelikli dolandırıcılık, nüfuz kullanmak, rüşvet vermek, kamu otoritesini kullanarak ticari ve maddi menfaat sağlamak, bazı savcılarla iyi ilişkiler kurarak gözüaltına alınan iş adamlarını para karşılığı serbest bıraktırmak" bulunuyor.

İl İdare Kurulu'nun 9 Aralık 2020 tarihli kararında şu iddialar yer aldı:

- Görevi olmadığı halde şirket anlaşmazlıklarında arabuluculuk yaptı. Anlaşmazlığa düşen taraflardan birisinden sağladığı maddi menfaat üzerine taraflara anlaşma metni imzalatıldı.
- Adliyeden tanıdığı bazı savcılarla iyi ilişkiler kurarak gözüaltına alınan iş adamlarını serbest bıraktırmak için girişimlerde bulundu.
- FETÖ üyeliğinden dolayı şüpheli olabilecek kişilere -önemli bir kısmını kendi eski arkadaşları olması nedeniyle- gözüaltına alınmaları veya yargılanmaları durumunda, avukat arkadaşı ile yardımcı olabileceğini, bunun bir masrafının olduğunu açıkça dile getirdiği anlaşıldı.

Mal Varlığında Dikkat Çeken Artış

- Kayseri İl Özel İdaresi Genel Sekreteri olarak görev başladığı 2005'ten itibaren mal varlığında dikkat çekici artış gözlemlendi.
- 2010-2013 yılları arasında 600.000.00 TL'den fazla banka maaş promosyon parası, personele dağıtılmadı, Mustafa Atsız tarafından harcandı.

'Taşınmazın Gerçek Değerini Örtülü Bir Şekilde Gizlemeye Çalıştı'

Raporda Mustafa Atsız'ın mal bildirim beyannamelerini usulüne uygun doldurmadığı ve eksik bildirimde bulunduğu dikkat çekildi. Mal beyanına ilişkin şu değerlendirme yapıldı:

"Becen Mahallesi'ndeki taşınmazı bazen ev, bazen bağ şeklinde beyan ederek, taşınmazın gerçek değerini örtülü bir şekilde gizlemeye çalıştı. Taşınmazların değerlerini bazen Euro, bazen TL cinsinden belirterek belgeyi inceleyen kişinin konuyu net anlamasını engellemeye yönelik yöntem izledi. Mal bildirim belgelerinde beyan etmediği ve gizlediği özel tekne ve ticari yata sahiptir. Mal bildirim belgesinde maaşının dışında aylık 8 bin liralık kira geliri bulunduğunu beyan etti. Kayseri Vergi Dairesi'nden alınan bilgiye göre, gayrimenkul irat beyanında bulunmuyor."

FETÖ Savunması

'Memur olduğu için' konuşamayacağını söyleyen Mustafa Atsız'ın, suçlamalara ilişkin yakın çevresine, "Soruşturma izni verilecek ki savcılık takipsizlik kararı versin. 30'a yakın FETÖ davasından devlet adına müşteki ve tanığım. Benim şikayetçi olduklarım şikayetçi olmuş. Bu çok çetrefilli bir konu" dediği öğrenildi.

AYM'YE DE KAYYUM

AYM üyeliğine yapılan son görevlendirme Türkiye'nin en üst yargı organına, iktidar tarafından Kayyum atanmasıdır. Böylesine siyasallaşmış, uzun süredir siyaset gündemine oturmuş bir ismin yüksek yargıç olarak görevlendirilmesi, bağımsız ve tarafsızlığa gölge düşürdüğü gibi, kararları zihinlerde ve vicdanlarda kabul görmeyecek, siyaseten sorgulanacaktır. Bu atamayla iktidar, "reform vaatlerine" son noktayı koymuştur!

İktidarın ekonomik-demokratik-hukuk ve yargı reformu söylemlerinin hem altının hem de içinin 'boş' olduğu, bizzat iktidarın başı tarafından teyit edildi. Öyle ki kabinenin iki bakanı hükümetin böyle bir niyetinin olmadığını bildikleri için adalet ve yargı sistemi üzerinden ve üstelik sosyal medyada kavgaya tutuştu. Biz iktidarın böyle bir niyetinin olmadığını zaten biliyoruz.

İçişleri Bakanı sosyal medya üzerinden yapılan bir hakaret nedeniyle gözaltına alınan şahsın serbest bırakılmasına tepki göstererek 'bakan olduğu, millet ve devlet için çalıştığı halde hakaret edenin serbest bırakılmasına' isyanını dile getiriyor. Bu tavrıyla aslında yargı üzerindeki 'siyasi vesayeti' teyit ederek, kendisiyle ilgili bir olayda yargıdan 'imtiyaz' bekliyor. Bu zihniyet bile bu iktidarın neden hukuk ve yargı reformu yapamayacağını en somut tablosudur.

Başkent'in ortasında bir siyasetçi 2 gazeteci ve avukat saldırıya uğruyor. Failler yakalanıp serbest bırakılıyor. İçişleri Bakanı saldırıları 'tepkisel' diye nitelendirerek yargıya saldırganların üzerine gidilmemesi talimatı veriyor.

Tamamıyla siyasi vesayet altına giren Hakimler Savcılar Kurulu (HSK), başkent saldırılarını soruşturan Cumhuriyet Savcısı'nın apaçık tehdit edilmesine suskun kalmayı, tehdit edenler hakkında herhangi bir suç duyurusunda dahi bulunmamayı tercih ediyor.

Anayasa ve yasa kılıfına uydurularak yazılan senaryo çerçevesinde uygulamaya konulan siyasi organizasyonla, Yargıtay seçimlerinin 'salgın' bahanesiyle ertelenmesi, diğer adayların bir kısmının adaylıklarını geri çekmeye mecbur edilerek henüz 6 günlük Yargıtay üyesi olan bir kişiye yolun açılması ve çok daha kıdemli Yargıtay üyeleri yerine en yüksek oyu alması sağlandı.

Yapılan atamayla aynı gün, iddianamesi Anayasa Mahkemesi üyesi yapılan kişi tarafından hazırlanan Gezi Davası'nda, eski mahkeme heyetince verilen tüm beraat kararlarının İstinaf Mahkemesi tarafından bozulması ve geriye dönük onlarca davanın birleştirilerek, yargılamanın yeniden yapılmasına karar verilmesi de **bu atamanın havai fişek kutlamasıdır!**

SAYIŞTAY DEVRE DIŞI DENETİM YABANCILARA

Sayıştay'ın denetleyemediği Türkiye Varlık Fonu'nu, İngiltere merkezli şirket Pricewaterhouse Cooper denetleyecek. Denetlenecek şirketler arasında kamu bankaları, THY, PTT gibi stratejik kurumlar yer alıyor. 2018'de fonun McKinsey'den danışmanlık hizmeti aldığı ortaya çıkmasının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan, 'Biz bize yeteriz' demişti.

Cumhurbaşkanlığı'na bağlı Devlet Denetleme Kurulu'nun hazırladığı 2019 Yılı Türkiye Varlık Fonu Denetim Raporu'nun TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'ndaki görüşmeleri, muhalefetin borçlanma eleştirileri -eşliğinde tamamlandı. Varlık Fonu Genel Müdürü Zafer Sönmez, milletvekillerine bir yıllık çalışmalarını hakkında bilgi verdi, soruları yanıtladı.

Sayıştay tarafından denetlenemeyen Varlık Fonu'nun aylar süren gecikmenin ardından TBMM'ye sunulan denetim raporları hakkında konuşan Genel Müdür Sönmez, önümüzdeki yıl İngiliz merkezli bir denetim şirketinin fonu denetleyeceğini açıkladı. Mevcut raporlarda net ekonomik verilerin yer almadığı eleştirilerine değinen Sönmez, "Biz Varlık Fonu'nun Yönetimi ve Yönetim Kurulu olarak denetimin yapılmasını özellikle teşvik ediyoruz. Bu sene denetimi başka bir kurum yapacak. PwC yapacak, Pricewaterhouse Coopers yapacak" dedi.

Varlık Fonu'nu denetleyecek yabancı şirket, Ziraat Bankası, HalkBank, Vakıfbank, Borsa İstanbul, Botaş, Türkiye Petrolleri, THY, PTT ve Türksat gibi stratejik kurumların hesaplarına ve kurum işleyişlerine ulaşabilecek.

Biz Bize Yeterdik!

2018 yılında da Varlık Fonu'na yabancı şirketlerin danışman olarak görevlendirilmesi tartışma konusu oldu. O dönemde Hazine ve Maliye Bakanı olan Berat Albayrak, McKinsey isimli danışmanlık şirketi ile anlaşmalarını açıklamış, Cumhurbaşkanı Erdoğan ise gelen yoğun tepkilerin ardından, "Biz bize yeteriz" diyerek anlaşmayı iptal ettiğini duyurmuştu.

Üç Yıldır 'Vitrinsiz'

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda Varlık Fonu'nun kurulduğu 2016'da, 'fonun vitrini' olacağı ifade edilen ancak beş yıldır oluşturulamayan Danışma Kurulu da komisyonda gündeme geldi. Fona yol göstermesi planlanan ve dünyaya açılması sırasında referans olacağı ifade edilen Danışma Kurulu'nun aday isimleri arasında ABD eski başkanları Barack Obama, Bill Clinton ve Coca Cola'nın eski CEO'su Muhtar Kent olduğu açıklanmıştı. Varlık Fonu denetimlerinde de vurgulanan konuya değinen Genel Müdür Zafer Sönmez, "İsimleri belirlemiştik kabaca, arkasından pandemi geldi. Pandemiden dolayı insanlarla yüz yüze görüşemedik. Şimdi, Varlık Fonu'nu anlatmanız için bunu sanal ortamda yapmanız çok zor. Sayın Cumhurbaşkanımızı Yönetim Kuruluyla tanıştırmamız lazım, şirketin stratejisini anlatmanız lazım. Bu insanlar esasında uluslararası herhangi bir karar mekanizmasında olmayacak" dedi.

Hediye İle Kurtaracaklar

Varlık Fonu Genel Müdürü Sönmez, sürekli zarar eden ÇAYKUR için yaptıkları 'ek gelir çalışmaları'nı da anlattı.

Şirketlere yılbaşı hediyesi olarak ÇAYKUR'a gelir kazandırdıklarını anlatan Sönmez, "Ben şahsen özel olarak gittim, Varlık Fonu şirketlerine yılbaşı hediyesi olarak ÇAYKUR'un hediye paketlerinden aldım yani binlerce aldık. Ciddi ilave bir gelir kaynağı yarattık. Bu, yeterli mi? Yeterli değil ama bir bakış değişikliğini yavaş yavaş tetikliyor muyuz? Tetiklediğimizi düşünüyorum" diye konuştu.

Satabilmek İçin Onay

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi Garo Paylan, uluslararası denetim şirketlerinin ülkenin en önemli kamusal varlıklarını denetleyebilecek olmasına tepki gösterdi.

"Erdoğan, ülkenin son değerli varlıklarını satabilmek için uluslararası onay almaya çalışıyor" diyen Paylan, yaptığı açıklamada, "AKP Genel Başkanı Erdoğan, 'Ülkeyi bir şirket gibi yönetmek istiyorum' demişti. Uluslararası finansın da bir kuralı var. Şimdi Erdoğan, Türkiye'nin son değerli şirketlerini satabilmek için utanç verici kararlar fona yabancıların denetimine açtı. Oysa kamusal denetim yapılmalıydı" ifadelerini kullandı.

Sayıştay Denetlemeli

CHP Milletvekili Aykut Erdoğan da Varlık Fonu'nun uluslararası denetimine tepki gösterdi. Yüksek yargı kurumu Sayıştay'ın Varlık Fonu'nun bilgilerine erişemediğini anımsatan Erdoğan, "Daha önce de bağımsız denetim firmalarına bu denetimleri yaptırmak istediler ancak kamuoyuna açıklanmasa da şartlı görüşten ötesi verilemedi. Denetim yapılırsa ve bu bilgilere ulaşılabiliyorsa bu bir ilk olacak. Esas olan Sayıştay'ın denetim yapması ama iktidar da buna müsaade etmiyor" dedi.

MİLYONLARI YUTAN BİR KÜLLİYE DAHA...

Yayımladığı dergide, aile bütçesine katkı için tasarruf yapılmasını tavsiye eden Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Elazığ'da yapımı süren Harput Eğitim Merkezi için 2021 yılında harcayacağı tutar belli oldu. İş başlangıcında 63 milyon 420 bin TL olarak duyurulan proje tutarı, 2020 yılında yapılan harcama ve 2021 yılında yapılması öngörülen harcamalarla aşıldı.

Buna göre, 2018 yılında 63,4 milyon TL harcama öngörülerek başlanan projenin bütçe büyüklüğü 69,2 milyon TL'ye ulaştı. Harput Diyanet Külliyesi için 2020 yılı sonu itibarıyla yapılan toplam harcama ise 59 milyon 249 bin TL olarak kaydedildi. Toplam 60 milyon TL'ye yakın harcamaya rağmen bitirilemeyen proje için 2021 yılı bütçesinden de yüksek pay ayrıldı. 2022 yılı sonuna kadar tamamlanması planlanan külliye için 2021 yılında 22,6 milyon TL harcanacağı bildirildi.

Devasa Alanı Kapsıyor

Harput Diyanet Eğitim Merkezi binasının yerine yapılan Harput Diyanet Külliyesi, "İslam dünyasının en büyük külliyelerinden biri" olarak tanımlanıyor. 2022 yılında açılması planlanan külliye, 19 bin 250 metrekarelik alanı kapsıyor. Projenin içinde araştırma ve kongre merkezi, kursiyerler için konaklama yerleri, eğitim birimleri ve restoran bulunuyor.

İLLİYET DEĞİL EZİYET!

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, özlük hakları için alana inen sağlık çalışanlarının gözaltına alınmasına sert tepki gösterdi.

Kabine üyelerinin pandemi sürecinde sık sık ekranlara çıkarak, “sağlık çalışanları için balkonlardan moral alkışı” istediğini anımsatan Akkuş İlgezdi, “Aradan 10 ay geçti. Sağlıkçılara verilen sözlerin hiçbiri tutulmadı. ‘Ek ödeme verilecek’ denildi, çalışanlar arasında ayrımcılık yapıldı. ‘Covid-19 Meslek Hastalığı sayılacak’ denildi. ‘İllyet bağı’ şart koşuldu. ‘3600 Ek gösterge verilecek’ denildi, ‘6 bin liradan düşük maaş alan sağlıkçı mı var?’ algısı yaratıldı. Oysa bugüne kadar doktorundan, teknisyenine, sağlık işçisinden güvenlik görevlisine tam 356 sağlık emekçisi kovid-19 mücadelesine hayatını kaybetti. Görünen o ki, verilen sözler uçtu, geride kuru bir alkış kaldı” dedi.

7 Yılda Sadece 18 Tanı!

Türkiye’deki çarpık sosyal güvenlik sistemi nedeniyle sağlık sektöründe çalışan bir kişinin meslek hastalığına yakalanmasının neredeyse imkansız olduğuna işaret eden CHP’li Akkuş İlgezdi, “SGK verileri ortada. Geçtiğimiz 7 senede tüm iş kollarında meslek hastalığına yakalanan kişi sayısı **4 bin 775**. Bunlardan sadece **18**’i sağlık çalışanı. İktidara göre 2013 ve 2014’te 1’er, 2015 ve 2017’de 2’şer, 2016’da 3, 2018’de 5 ve 2019’da 4 sağlık çalışanı meslek hastalığına yakalanmış. İktidarın meslek hastalığı bağlamında neden ‘**illiyet bağı aramakta**’ ısrar ettiği açıkça anlaşılıyor. Sağlık çalışanları ölüyor, yaşamları tehlikeye giriyor ama mevzuat ve sistem onları hasta olarak görmüyor, kabul etmiyor” açıklamasını yaptı.

Risk Var, Hastalık Yok!

Hekimlerin ve sağlık çalışanlarının Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde giderek ağırlaşan şartlarda sağlık hizmeti sunduklarına dikkat çeken Gamze Akkuş İlgezdi, “Tüm dünyada meslek hastalıklarının kapsamı genişletiliyor. Hak temelli bir sosyal güvenlik sistemi inşa ediliyor. Pandemi sürecinde risk altında çalışan sağlık çalışanları da güvenlik şemsiyesinin altına alınıyor. Oysa Türkiye’de iktidar pratiği tam tersi istikamette ilerliyor. Detaylı bürokratik işlemler nedeniyle, bir sağlık çalışanının bütün risklere karşın meslek hastalığına yakalanması neredeyse imkansız. İktidar, illiyet bağı ararken açıkçası sağlık çalışanına eziyet ediyor” diye konuştu.

İş Kazaları Patladı

“Sağlık emekçilerinin yaptıkları iş nedeniyle yaralanması veya hastalanması iş kazası veya meslek hastalığı olarak kabul edilmelidir” diyen CHP’li Akkuş İlgezdi, “2013-2019 yılları arasında sağlık sektöründe meydana gelen iş kazalarında **yüzde bin 115** artış yaşandı. Toplam **41 bin 695** sağlık emekçisi iş kazası geçirdi. **44** sağlık çalışanı hayatını kaybetti. Vaka var, ölüm var, yaralanma var ama meslek hastalığına yakalanan yok! Bu düzen çürümüştür” dedi.

Sistem Tüketiyor

Sağlıkta dönüşüm ve performans sisteminin sağlık sektörünü tükettiğini ifade eden Genel Başkan Yardımcısı Akkuş İlgezdi, “Haftada **115** sağlık emekçisinin iş kazası geçirdiği bir ülkede, sistemin sağlıklı işlediğini ve kamu sağlığının eksiksiz biçimde korunduğunu söylemek mümkün değil. Tüm iş kazalarının **yüzde 2**’si sağlık sektöründe yaşanıyor. Bu gelişmiş bir ülke için kabul edilebilir değil” dedi.

İktidar Oyalıyor!

Cumhurbaşkanlığı Kabinesinin pandemi sürecini yönetmekte sınıfta kaldığını ve sağlık çalışanlarını boş vaatlerle oyaladığını kaydeden CHP’li Akkuş İlgezdi, “TBMM’de Kovid-19’un meslek hastalığı sayılmasına ilişkin tüm partiler arasında bir mutabakat sağlanıyor. Sayın Sağlık Bakanı, ‘Elbette bu hak verilecek’ diyor. Sağlıkçılar umutlanıyor. Ancak kabinenin bir diğer üyesi; Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Bakanı, ‘Ancak illiyet bağı olursa, meslek hastalığı sayarız’ diyor. Oysa ifade ettiğim gibi, Türkiye’de bundan önce hangi sağlık çalışanı meslek hastalığına yakalanmış sayılmış ki, pandemi döneminde sayılsın. Şimdi sağlık emekçisi kime inansın?” diye sordu.

NASİP DEĞİL, SİYASAL TERCİH

Gaye USLUER – CHP PM Üyesi- Prof. Dr., Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı

COVID-19 salgınının bir yıllık öyküsünde tıp tarihinde benzeri görülmemiş bir hızda geliştirilen aşılarda ve hâlâ geliştirilmekte olan çok sayıda aşı, şüphesiz salgından çıkışın da en güçlü silahları olacak. Covid-19 aşılması aralık ayında birçok ülkede başladı. Halen 57 ülkede Covid-19 aşılması devam ediyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Gelinen aşamada biliyoruz ki elimizdeki en büyük stratejik silah, mevcut Covid-19 aşuları ile aşılınmak. Burada unutulmaması gereken, hayatları kurtaracak ve enfeksiyonun yayılımını azaltacak olanın aşular değil, doğru aşılama/aşılama stratejisi olduğu...

Doğru Aşılama/Aşılama Stratejisi Nedir?

Elinizde ne kadar çok aşı olursa, ne kadar çok kişiyi aşılayabilirsiniz, ne kadar hızlı aşılama yapabilirsiniz, salgının yayılımını o ölçüde durdurabileceksiniz. Aksi durumda ise virüs toplumsal dolaşımına devam edecek, bu da daha fazla mutasyon olasılığı anlamına gelecektir. Bugünkü bilgilerimiz ışığında mutasyon sonucu gelişen bazı yeni varyantların daha bulaşıcı olduğunu biliyoruz. Zaman içinde ortaya çıkabilecek bir başka tehlike ise mevcut aşuların yeni oluşan/oluşabilecek varyantlara karşı etkisiz olabileme durumudur. İşte tam da bu nedenle aşılama stratejisinin temelini zamana karşı yarışmak yani hızlı aşılamanın oluşturması gerekmektedir.

Arz Az, Talep Fazla

Aşıya ilişkin en büyük sorun arzın az, talebin çok olması. Bu nedenle ülkeler arasında aşılara ulaşımında müthiş bir eşitsizlik var. AB ülkeleri ve dünyanın en zengin 5 ülkesi bu yıl için üretilbileceği öngörülen aşı miktarının yüzde 50'sine el koymuş durumda. Öngörülen üretim miktarları azaldığında, hiç kaybetmeyecek ülkeler bunlar. Olması gereken bağlantıları –koordinasyon ve finansal anlamda- zamanında yaptıkları için daha avantajlı konumdalar.

Türkiye özelinde sorunların ne olduğunu hepimiz biliyoruz. Siyasal iktidar aşılara ulaşım konusunda gerekli stratejik adımları atmadı, atmakta geç kaldı. Neden, sorusuna verilecek cevap çok. Ancak bunu tek bir başlıkta özetlememiz gerekirse mevcut durumu ve çaresizliğimizi “siyasal tercih” olarak adlandırabiliriz.

Tek bir firmanın ürettiği tek bir tipte aşıyla bağlantı yapılması elimizi kolumuzu bağlıyor. Tam bir “muhtaçlık” durumu içindeyiz. Her şey yolunda giderse, planlamalarda hiçbir aksama olmazsa elimize geçebilecek aşı miktarının 50 milyon dozla sınırlı olacağı belli. Bu ne demek? Her şeyin yolunda gitmesi koşuluyla ülke nüfusunun ancak yüzde 30'unu aşılayabilecek kapasitemiz mevcut olacak. Esasen “mevcut” sözcüğü bu aşamada çok da doğru bir kullanım değil. Aralık 2020 ve Ocak 2021 için ülkeye 10'ar milyon yani toplamda 20 milyon doz aşı geleceğini söyleyenlerin dedikleri doğru çıkmadı. Daha şimdiden planlama planlandığı şekilde gitmiyor. Halen Türkiye'ye ulaşılmış aşı miktarı 9,5 milyon doz. Bugün itibarıyla toplumsal aşılama oranımız ise yüzde 1,8. Günlük aşılabildiğimiz kişi sayısı ise 70 bin civarında. Bu aşı miktarı ve bu aşılama hızı ile salgının önümüzdeki birkaç ay içinde kontrol altına alınabilmesi çok güç hatta mümkün değil dersek abartmış olmayız.

COVAX'a Dair...

Dünya Sağlık Örgütü'nün Ağustos 2020'de kurmuş olduğu COVAX örgütlenmesi Covid-19 aşularına ulaşımında eşitsizliğin giderilmesi ya da eşitliğin sağlanması açısından çok önemli bir organizasyon. Bu oluşum içinde 80 zengin ülke 92 düşük/orta gelirli ülke mevcut. G-20 ülkelerinin yüzde 50'si de bu oluşum içinde yer alıyor. COVAX'ın 3 önemli hedefi mevcut:

- 1) Düşük/orta gelirli ülkelerin Covid-19 aşularına erişimini sağlamak.
- 2)Yeni aşuların kullanıma girebilmeleri için AR-GE oluşturmak.
- 3)Tüm ülkeler için aşı havuzu yaratmak ve bu havuzdan eşit paylaşımı sağlayabilmek.

Tüm bunların olabilmesi için COVAX oluşumuna katılan ülkelerin oluşturulan fon hesabına finansal katkıda bulunmaları gerekiyor. Türkiye, COVAX oluşumuna katılacağını bildirmesine karşın, halen katkıda bulunmadığı için bu oluşum içinde yer almıyor. Bu ne demek? COVAX aracılığıyla oluşabilecek bir fırsattan da faydalanamayacağız. Burada da siyaset kurumu bir siyasal tercih yapmıştır ve bunun nedenini açıklamak zorundadır.

Sağlık Bakanlığı günlük yeni vaka/hasta sayılarını, ölüm sayılarını kendi belirledikleri sınırlar çerçevesinde vermeye devam ediyor. Olması gerekenden farklı, sınırlı açma ve kapamalarla giden kısıtlamalara karşın, salgının eylül ayında başlayan ve yükselen yeni dalgasını dikkatle değerlendirdiğimizde, mevcut vaka sayıları ve günlük ölüm hızlarının Nisan 2020 sayılarının çok üzerinde olduğunu görebiliyoruz. Oysa en az 14 günlük bir tam kapanma yapılmış olsaydı, bugünkünden daha iyi bir duruma, üstelik de daha kısa sürede ulaşabileceğimiz belli olduğu halde yapmadılar. Ne yazık ki hâlâ çabuk çabuk, suni bir başarı öyküsü oluşturulmak isteniyor. Ve bu başarı öyküsünü yazmak isteyenlerin acele etmelerinin tek nedeni var: “Erken normalleşebilmek ve ekonomiyi kurtarmak”. Bunu da siyaset kurumunun siyasal tercihi olarak yorumlamalıyız.

Salgın Yönetimi Ciddiyet İster. Salgın Yönetimi Bilimsellik İster.

Salgın yönetiminde nasip ve kısmet kelimeleri ciddiyetle bağdaşmadığı gibi, bilimsellikle de bağdaşmaz. Sürekli yineledik, bir kez daha tekrarlayalım. Salgınlarda siyasal tercihiniz insan sağlığından yana değil ise ne normalleşebiliriz ne de ekonomiyi düzeltebiliriz.

YÜZ YÜZE EĞİTİM BAŞLAMADAN ÖNCE YAPILMASI GEREKENLER

Covid-19 salgını nedeniyle 16 Mart 2020 tarihinde kapatılan okullarımız halen yüz yüze eğitime başlamadı. Salgın dönemimde alternatif planlar yapılması gerekmekte iken bu süreç iyi değerlendirilmedi. Eğitim sistemi sorunları ile baş başa bırakıldı. Pandemi sürecinde “eğitim” ülkemizin en büyük ve çözülmesi gereken önemli sorunu olması gerekirken, sorunlar karşısında eğitimciler ve veliler yalnız bırakıldı.

Milli Eğitim Bakanı “Öğrencilerin yüzde 95’inin evinde televizyon olduğunu, internet erişiminde ise öğrencilerin yüzde 20’sinin sorun yaşadığını” belirtti; ancak Eylül ayına kadar tek bir öğrenciye bile tablet, bilgisayar ya da televizyon verilmedi. Eylül ayından sonra ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından toplamda yalnızca 359 bin tablet dağıtımı yapıldığı belirtildi; tablet bekleyen milyonlarca öğrencinin eli boş kaldı. 3 milyon 37 bin öğrencinin internet, 759 bin 493 öğrencinin televizyon ihtiyacı karşılanmadı.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın aldığı tedbirler maalesef sorunlara çözüm olmadı. 2020-2021 Milli Eğitim Bakanlığı’nın açıklamasına göre 2 milyon 834 bin 632’si EBA TV’ye hiç erişemedi. Milli Eğitim Bakanlığı bu süreçte 2 milyon öğrenciye ulaşmakta zorlandıklarını ve 1 milyon öğrenciye hiç ulaşamadıklarını açıkladı.

Görüldüğü gibi, öğrencilerin uzaktan eğitim için gerekli olan araç ihtiyaçları bile karşılanamadı. Salgın sürecinde yine maddi imkanlardan yoksun ailelerin çocukları eğitim imkanlarına erişemedi. Bu nedenle salgın sürecinde çocuklarımız arasındaki eşitsizlik daha da arttı.

Cumhurbaşkanlığı, koronavirüsle mücadele kapsamında hayata geçirilmesi planlanan "normalleşme planı" takvimini yayımladı. Ve okulların 24 Ağustosta açılacağı belirtildi. Bu süreçte, 2020-2021 eğitim öğretim yılında ilkököl 1 inci sınıfa giden çocuklarımız 21 Eylül’de haftada 2 gün olarak eğitim öğretimlerine başladılar. Sonra zorunlu eğitim kapsamındaki 2,3,4, 8 ve 12 nci sınıf öğrencilerimiz de haftada 2 gün şeklinde okula gitmeye başladı, 5 ve 9 uncu sınıflar ise 2 Kasım’da eğitim öğretimlerine başladılar. 16 Kasım’dan itibaren tüm kademelerde tekrar uzaktan öğretime geçildi.

Yüz yüze eğitim bilmececi devam etti; okullarımız hala tam kapasite ile açılmadı. Yapılan son açıklamada, tüm kademelerin yapılacak planlama doğrultusunda 15 Şubat itibarıyla yüz yüze eğitime geçmesine karar verildi.

Ancak Okullarımız Yüz Yüze Eğitime Hazır Değil.

Sağlık Bakanlığı, Covid-19’a karşı okullarda alınması gereken tedbirler doğrultusunda 4 metrekareye bir kişi düşecek şekilde okulların hazırlanması hususunu ifade etse de okulların kapatıldığı 16 Marttan bu yana, 57 bin dersliğe ihtiyaç olmasına rağmen tek bir derslik yapılmadı. Okullarımız yüz yüze eğitime hazırlanmadı. Temizlik malzemesi ihtiyacı karşılanmadı.

Kısacası okullar kendi kaderine terk edildi. 54 bin 715 okula kadrolu tek bir temizlik görevlisi, sağlık personeli ataması yapılmadı.

Peki 15 Şubat’ta Yüz Yüze Eğitim Başlamadan Okullarda Neler Yapılması Gerekliyor?

- ✓ 15 Şubat’a kadar tüm tedbirler alınarak öğrencilerimizin tamamının okullarına başlamaları sağlanmalı.
- ✓ Eğitim iş görenlerinin tamamına 15 Şubat’a kadar aşı imkanı sağlanmalı.
- ✓ MEB’e acilen ek kaynak aktarılmalı.
- ✓ Öğrenci ve öğretmenlerin interneti ücretsiz sağlanmalı.
- ✓ İhtiyaç sahibi öğrencilerin tablet, bilgisayar ya da televizyon ihtiyacı hızlıca karşılanmalı.
- ✓ Öğretmenlerin tamamına diz üstü bilgisayar verilmeli.
- ✓ 57 bin dersliğin yapımına derhal başlanmalı.
- ✓ En az 100 bin öğretmen ataması yapılmalı.
- ✓ Tüm okullara kadrolu temizlik görevlisi ve sağlık personeli ataması yapılmalı.
- ✓ Okulların ihtiyaç duydukları temizlik malzemeleri eksiksiz karşılanmalı.

EĞİTİM BORÇ BATAĞINDA

Çok sayıda il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü ile okulun SGK'ye olan borçlarının vadesi geçti. Eğitim kurumları, borç yapılandırma başvurusuna davet edildi. Vadesi geçen borç toplamının 50 milyon TL olduğu tahmin ediliyor

Çok sayıda il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü ile okul SGK'ye olan borçlarını ödeyemiyor. Vadesi geçen borç toplamının 50 milyon TL'ye ulaştığı tahmin edilirken yalnızca Şanlıurfa Milli Eğitim Müdürlüğü'nün borcunun 1 milyon TL olduğu öğrenildi.

Eğitim kurumlarında yaşanan ekonomik problemler, SGK verilerine de yansdı. Aralarında milli eğitim müdürlüklerinin de yer aldığı çok sayıda eğitim kurumu, "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" kapsamında, borç yapılandırma başvurusuna davet edildi.

Yapılandırma Daveti

SGK Şanlıurfa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü de milli eğitim müdürlüklerine yapılandırma çağrısı yapan kurumlar arasında yer aldı. SGK Müdürlüğü'nün Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderdiği davet yazısında, milli eğitim müdürlüğünün vadesi geçmiş borçları olduğu ve borçların yapılandırılmasına yönelik herhangi bir başvuru yapılmadığı belirtildi. İl milli eğitim müdürlüğü ve müdürlüğe bağlı kuruluşların kanun ile belirlenen süre içerisinde yapılandırma başvurusu yapması gerektiği kaydedildi.

SGK Borcu 1 Milyon TL

Süresinde ödenmeyen borçların sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, eğitime katkı payı ve özel işlem vergisini kapsadığı ifade edildi. Şanlıurfa Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilen uyarı yazısında borçların miktarına da yer verildi. Şanlıurfa Milli Eğitim Müdürlüğü'nün vadesi geçmiş SGK borcunun toplam 1 milyon TL'ye ulaşması dikkati çekti. Aynı şekilde Siverek İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün de toplam borcunun 1 milyon TL'ye ulaştığı belirlendi. Siverek'in ardından en borçlu ilçe milli eğitim müdürlükleri arasında 757 bin 266 TL ile Suruç İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü geldi. Harran Milli Eğitim Müdürlüğü'nün vadesi geçmiş SGK borcu ise kayıtlara, 328 bin 237 TL olarak geçirildi.

Okullar da Borçlu

İl ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin yanı sıra okulların da vadesi geçmiş borçlarının olduğu belirlendi. Harran ilçesindeki okulöncesi ve ilköğretim okullarının toplam borcu 177 bin 613 TL, mesleki ve teknik liselerin toplam borcu 167 bin 352 TL, imam hatip okullarının toplam borcu ise 40 bin TL olarak hesaplandı.

YÜKSEK LİSANS YAPANLAR AZALİYOR

Üniversitelerde yüksek lisans yapanların sayısı 2017'den beri azalıyor. 2017'de 480 bin kişi yüksek lisans yaparken 2020'de bu sayı 297 bine geriledi. Prof. Yeşildere "Bu sayılar, akademinin durumunu özetliyor" dedi.

Ülkede akademinin durumu Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) istatistiklerine de yansdı. Ülkenin her yerinde YÖK'ün istatistiklerine göre 2017 yılından bu yana yüksek lisans yapanların sayısı her geçen yıl azalıyor. Özellikle 2018 yılında getirilen bedelli askerlik hakkının ardından erkeklerde ciddi bir düşüş yaşanıyor. Bu durum yüksek lisans verilen 'önemi' de gösteriyor. 2017 yılında 480 bin kişi yüksek lisans yaparken 2020'de bu sayı 297 bine düştü. Erkekler ise 2017 yılında 294 binen bu sayı 2020'de 158 bine kadar geriledi. Kadınlarda da gerileme olsa da yüz bini aşan bir gerileme söz konusu değil.

2016-2017 eğitim-öğretim yılından bu yana yüksek lisans yapanların toplamı ve cinsiyete göre dağılımı şöyle:

- ▶ 2016-2017: Toplam, 480 bin 215; erkek, 294 bin 397; kadın, 185 bin 818
- ▶ 2017-2018: Toplam, 454 bin 673; erkek, 275 bin 781; kadın, 178 bin 892
- ▶ 2018-2019: Toplam, 394 bin 174; erkek, 221 bin 112; kadın, 173 bin 62
- ▶ 2019-2020: Toplam, 297 bin 1; erkek, 158 bin 113; kadın, 138 bin 888

Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği'nin eski başkanı Prof. Dr. Tahsin Yeşildere, işsizlik, yoksulluk ve nitelik kaybının çok önemli nedenler olduğunu aktardı.

Yeşildere şöyle konuştu:

"Birinci neden istihdam olabilir. Bu çok önemli bir sorun, maalesef lisans mezunlarında da yüksek lisans mezunlarında da işsizlik oldukça yüksek..."

Bu nedenle yüksek lisans yapmak yerine doğrudan iş hayatına atılmak istiyor olabilir gençler. Dolayısıyla yüksek lisans zaman kaybı olarak görülebilir. Bir diğer önemli sorun da yoksulluk. Son yıllarda ülkede yoksullaşma ciddi oranda arttı. Yüksek lisansa devam etmek ciddi bir maddi kaynak gerektirir. Eğer bu, bulunamadıysa yüksek lisans yapmak çok zor olacaktır. Hem aileye hem de öğrencinin kendisine ciddi bir külfet getirir. Bunu sağlamak kolay değil. Üçüncüsü ve bence en önemli sorun da üniversitelerdeki nitelik kaybı. Yüksek lisans için çalışacağı konular, tezler; onu yönetecek olan hocaların niteliği vs. hep soru işareti. Yani yavaş yavaş sadece doktora yapmak isteyenler için bir ara döneme dönüşüyor yüksek lisans.”

“Son olarak tabii askerlik konusu da var” diyen Yeşildere “Özellikle erkekler için. Askere gitmek istemeyenlerin niteliksiz programlarda ücretiyle yaptığı yüksek lisans yapanlar da vardı. Bedelli askerlik hakkı verildikten sonraki düşüşte bunun ciddi etkisi var. Rakamlar maalesef yüksek lisansın kendini geliştirmekten ziyade bir araç olarak değerlendirildiğini gösteriyor. Bu da ülkedeki akademinin durumunu özetliyor” dedi.

ÖĞRENCİLERİN YÜZDE 75’İ SORUN YAŞIYOR

MEB’in araştırmasına katılan 120 bin öğrenciden 48 bini internet erişiminde sorun yaşarken, 13 bini tableti ya da bilgisayarı olmadığını belirtti. Öğrencilerin sadece yüzde 25’i uzaktan eğitimde sorun yaşamadığını söyledi.

Covid-19 salgını sürecinde Ankara’da gerçekleştirilen uzaktan eğitimin değerlendirilmesi amacıyla yapılan araştırmanın sonuçları açıklandı. Araştırma sonuçları, Ankara’daki 120 bin 524 öğrenci, 127 bin 177 veli, 18 bin 31 öğretmen ve 2 bin 111 okul yöneticisinin cevaplarından elde edilen verilerden oluşturuldu.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın süreli yayını MEB Dergisi’nde yayımlanan araştırma sonuçları, eğitime erişimde yaşanan sorunları yeniden gün yüzüne çıkardı.

Ders Takibi Yapılmıyor

Araştırmaya katılan öğrencilere, uzaktan eğitim sürecinde yararlandıkları kaynakların ve cihazların neler olduğu soruldu. Öğrencilerin yüzde 77’si, TRT EBA TV Kanalları ve EBA Web sitesi ile mobil uygulamaları kullanarak uzaktan eğitim sürecine dahil olduğunu belirtti. Araştırmanın en çarpıcı verisi ise ders takibi yapmadığını belirten öğrencilere yönelik oldu. Buna göre, araştırma kapsamında görüşülen Ankara’daki öğrencilerin 6 bin 890’ı ders takibi yapmadığını söyledi. Cihazı olmadığı için ders takibi yapamayan öğrencilerin sayısı da 507 olarak kayıtlara geçirildi. Ders takibi yapmayan öğrencilerin oranı yüzde 6, uzaktan eğitim kaynaklarından faydalanmadığını belirten öğrencilerin oranı ise yüzde 4 ile ifade edildi.

Cihaz ve Uygun Ortam Yok

Araştırmada, öğrenci ve velilerin uzaktan eğitim derslerinin takibinde yaşadığı zorluklar da belirlendi. Araştırmaya katılan öğrencilerin yalnızca yüzde 25’i süreçte zorlukla karşılaşmadığını belirtirken 48 bin 712 öğrenci internet bağlantısında sorun yaşadığını kaydetti. Evinde telefon ve internet bağlantısı olmadığını ifade eden öğrenci sayısı 7 bin 886 olurken 13 bin 332 öğrenci evinde tablet ya da bilgisayar gibi donanımların olmadığını, 19 bin 12 öğrenci ise evde verimli çalışma ortamı bulunmadığını dile getirdi.

Öğretmen ve okul yöneticileri de “Öğrencilerin teknolojiye erişimi” konusunu uzaktan eğitim sürecinde yaşanan zorluklar arasında öne çıkardı. Öğretmenlerin yüzde 71’i, okul yöneticilerinin ise yüzde 65’i öğrencilerin teknolojiye erişimde yaşadığı sorunu, “Zorlandıkları unsurlar” arasında sıraladı.

SİYASETTE KADIN 2020 HARİTASI: TÜRKİYE 122. SIRADA

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ve Parlamentolar Arası Birlik (IPU) tarafından 2005 yılından bu yana hazırlanan Siyasette Kadın Haritası’nın Mart 2020 yılı verileri yayımlandı.

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ve Parlamentolar Arası Birlik (IPU) tarafından yayınlanan “Siyasette Kadın 2020” haritası verilerine göre, 1 Ocak 2020 itibarıyla;

- Dünya genelinde parlamentolardaki kadın milletvekili oranı küçük bir artış göstererek 24.9’a çıktı.
- Kadın bakan oranı tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşarak %21.3 olarak gerçekleşti.
- 20 ülkenin hükümet ve devlet başkanları kadın. Bu sayı 2019’da 19’du.
- Devlet başkanı kadın olan ülkelerin oranı %6.6.
- Hükümet başkanı kadın olan ülkelerin oranı %6.2.
- Kadın bakan sıralamasında ise Türkiye 190 ülke sıralamasında 138. sırada.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Harita, kadınların güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda en önemli yol haritası olan Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nun 25. yıl dönümüne özel olarak yayınlandı.

20 Ülkenin Devlet ve Hükümet Başkanları Kadın

- 1 Ocak 2020 itibarıyla 20 ülkenin devlet başkanı ve hükümet başkanları kadın. Bu sayı 2019 yılında 19'du. Buna göre, devlet başkanı kadın olan ülkelerin oranı %6.6 (152 ülkeden 10'u) ve hükümet başkanı kadın olan ülkelerin oranı %6.2 (193 ülkeden 12'si).

Kadın Bakan Oranı %21.3

- Haritaya göre, kadın bakan oranı tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşarak %21.3 (4003 bakandan 851'i) olarak gerçekleşti. 2005 yılında bu rakam %14.2 idi.
- Kadınların bulunduğu ilk beş bakanlık sırayla şöyle: "Aile, çocuk, genç, yaşlı, engelli", "Sosyal hizmetler", "Çevre, doğal kaynaklar, enerji", "İstihdam ve mesleki eğitim" ve "Kadın, toplumsal cinsiyet eşitliği."
- Bakanlar kurulunda kadın olan ülkelerin sayısında ise geçen yıldan bu yana artış var. 2019 yılında %50'den fazla kadın bakanı olan ülke sayısı 9 iken, bu sayı bu yıl 14 ülkeye çıktı. Bu ülkeler şöyle:

%66.7: İspanya	%54.5: İsveç
%61.1: Finlandiya	%53.6: Ruanda
%58.8: Nikaragua	%53.3: Arnavutluk
%57.9: Kolombiya	%52.9: Fransa
%57.1: Avusturya	%50.0: Andora, Kanada, Kosta Rika
%55.0: Peru	

Ayrıca 16 ülkede %40'tan fazla bakanlığı kadınlar yönetiyor.

BM Kadın Birimi'nden Çağrı:

UN Women İcra Direktörü Phumzile Mlambo-Ngcuka konuyla ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Karar alma mekanizmalarındaki kadınlar, tüm topluma faydalı politikalar geliştiriyor. Kadınlar ve kız çocukları için değişime ihtiyaç var. Tüm dünyadaki liderlere ve parlamenterlere kadınların sesinin duyulması ve önceliklerinin politikalara yansıtılması için gerekli aksiyonları alma çağrısında bulunuyoruz." (EMK)

PARLAMENTOLARDA KADIN ORANLARI

Parlamentoda kadınlar: 1995–2020

Kadınların siyasi katılımını inceleyen bir diğer kurum ise IPU. Inter-Parliamentary Union (Parlamentolar Arası Birlik). PAB üyeleri arasında demokratik yönetimi, hesap verebilirliği ve iş birliğini teşvik etmenin yanında; yasama organları arasında cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi, gençliğin siyasete katılımının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma alanında çalışmalar yapıyor. IPU (PAB) tarafından derlenen veri tabanı Parline'da ulusal parlamentolar ile ilgili veriler toplanıyor.

Parlamentolar Arası Birlik (PAB), siyasette cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi amacıyla, 1997'den beri parlamentolardaki kadın oranlarının derlendiği bir endeks yayınlıyor. PAB Raporu son 25 yılda meclislerde kadın oranında yetersiz olsa da artış olduğunu belirtiyor. 2020 yılında kadınların ulusal meclislerdeki oranı %25'e yakınken, Türkiye'de bu oran %17'de kalıyor. Rapora göre 1995 ile 2020 yılları arasında tek meclisli parlamentolar ve parlamento alt meclislerinde en büyük ilerlemeyi Ruanda (+57 yüzdelerlik puan), Birleşik Arap Emirlikleri (+50 puan), Andorra (+42,8 puan) ve Bolivya (+42,3 puan) yakalamış.

Türkiye 1945 yılında ulusal meclislerde kadın oranında 11. sıradayken, bugün 126. sıraya gerilemiş olarak görülüyor. Raporun bazı başlıkları şöyle:

- Bölgesel tabloya bakıldığında, tüm parlamentolar çapında Amerika kıtası, %30 eşliğine ulaşan tek bölge olup 1995 ile 2020 arasındaki en büyük artışı kaydetmiştir.
- Günümüzde en yüksek kadın meclis üyesi oranına sahip ilk beş ülkenin üçü Latin Amerika ve Karayipler'de (Bolivya, Küba ve Meksika) bulunmaktadır. Latin Amerika'da kota kanunu çıkaran 16

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ülkeyle birlikte bölge, eşitlik önlemlerinin uygulanması konusunda uzun bir geçmişe sahiptir. Bu önlemler önemli artışlar sağlamıştır.

- Avrupa kritik eşiğe (%33) neredeyse ulaşmış olsa da bölge, liderlik pozisyonunu kaybetmiştir. Bununla birlikte, %40 barajını aşan tek alt bölge İskandinav ülkeleridir.
- 2020 yılında, Pasifik bölgesi, kadın üyesi bulunmayan parlamentoların olduğu tek bölgedir.
- Toplumsal cinsiyet kotaları, çoğu Balkan Devletinde kadınların parlamentoya katılımının desteklenmesine yardımcı olmuştur. Arnavutluk, Bosna Hersek, Hırvatistan, Yunanistan, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Slovenya'da kanunla getirilmiş aday kotaları uygulanmaktadır.
- Sahra altı Afrika'da toplumsal cinsiyet kotaları kültürel değişimi başlatmıştır. 11 Sahra altı Afrika ülkesinde kadınlar alt meclis veya tek meclisli parlamentoların %30'undan fazlasını oluşturmaktadır. Bu oran, beş ülkede %40 kadın oranını aşmaktadır: Ruanda (%61,3), Güney Afrika (%46,4), Senegal (%43,0), Namibya (%42,7) ve Mozambik (%41,2)
- Genel olarak, kadınların meclis üyelerinin %15'inden daha azını oluşturduğu ülkelerde toplumsal cinsiyet kotası uygulanmamaktadır.
- Günümüzde MENA (Orta Doğu ve Kuzey Afrika) bölgesindeki kadınlar erkeklerle aynı siyasi haklara sahiptir. Bu, kuşkusuz bu bölgede son 25 yılda ulaşılan en büyük başarıdır. 2020 yılında parlamentolardaki kadın oranı %16,6'dır; 1995 yılındaki temsil oranının dört katı artış yaşanmıştır. 2019 yılında Birleşik Arap Emirlikleri bölgede eşitliğe ulaşan ilk ülke olmuştur.
- 1995 yılından beri bir bütün olarak Asya parlamentolarındaki kadın oranı %13,2'den %20'ye çıkmıştır. 6,8 yüzdeler puanla Asya, Pekin Bildirgesi ve Eylem Planı'nın kabul edilmesinden sonra diğer tüm bölgelerden daha yavaş bir artış hızı kaydetmiştir. 2020 itibarıyla kadın temsilindeki %30 eşiğini yalnızca üç ülke – Doğu Timor (%38,5), Nepal (%32,7) ve Özbekistan (%32) aşmıştır.

Raporda 'Çıkarılan Dersler' başlığında kota uygulamalarının toplumsal cinsiyet eşitliğine giden yolu açtığı vurgulanıyor. Bu yolu siyasi partilerin açacağı belirtiliyor:

Alt Mecliste veya Tek Meclisteki Kadın Oranları

1) Ruanda %61,3	25) Fransa %39,5	110) Pakistan %20,2
2) Küba %53,2	36) İtalya %35,7	114) Suudi Arabistan %19,9
3) Bolivya %53,1	40) Birleşik Krallık %33,9	124) Azerbaycan %17,4
4) Birleşik Arap Emirlikleri %50	45) Nepal %32,7	125) Moğolistan %17,3
5) Meksika %48,2	46) Özbekistan %32	126) Türkiye %17,3
6) Nikaragua %47,3	48) Almanya %31,2	134) Rusya %15,8
7) İsveç %47	68) Kazakistan %27,1	138) Mısır %15,1
8) Grenada %46,7	69) Afganistan %27	143) Brezilya %14,6
9) Andorra %46,4	70) Bulgaristan %26,7	167) Japonya %9,9
10) Güney Afrika %46,4	72) Irak %26,4	168) Katar %9,8
11) Finlandiya %46	80) Çin %24,9	181) İran %5,6
17) İsviçre %41,5	87) ABD %23,4	185) Nijerya %3,6
18) Norveç %41,4	98) Kenya %21,8	
20) Yeni Zelanda %40,8	99) Yunanistan %21,7	

Raporun tamamı için: <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2020-03/women-in-parliament-1995-2020-25-years-in-review>

SARAY REJİMİ, GAZETECİLERİ “İSTENMEYEN KİŞİ” OLARAK GÖRÜYOR, MEDYA ÇÖLLEŞİYOR

Türkiye, AKP'nin 18 yıllık iktidarı sonucunda bütün özgürlük alanlarında olduğu gibi basın özgürlüğü alanında da büyük bir gerileme yaşamıştır. Otoriterleşen ve keyfileşen AKP'nin uyguladığı baskı ve hukuksuzluğun en fazla gözlendiği alanların başında medya gelmektedir. Türkiye, 2002'de 99. sırada olduğu Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 2020 yılında 154. sıraya kadar gerilemiş ve diplere saplanmıştır. Pek çok özgürlük alanında yaşanan gerileme ve Saray rejiminin neden olduğu demokrasi krizi, Türkiye'de gazeteciliği bitme noktasına getirmiştir. Saray rejimi, gazetecileri adeta persona non grata yani istenmeyen kişi olarak görmektedir.

Geçtiğimiz 17 yılda AKP, medya sektöründe sermaye ve sahiplik ilişkilerini doğrudan müdahalelerde bulunarak çarpık bir biçimde dönüştürmüştür. Nesnel ve bağımsız medya kuruluşları, çeşitli sindirme ve yıldırma yöntemleri ile sektörün tamamen dışına itilirken, yerlerini medya alanında hiçbir deneyimi olmayan, yandaş iş adamlarının sahip olduğu şirketler almaya başlamıştır. AKP'nin baskıcı ve kayırmacı politikaları sonucunda, yurttaşlara doğru haber ulaştırmakla yükümlü medya kuruluşları büyük oranda denetim altına alınmıştır.

AKP'nin medya üzerinde %95' varan kontrolü ve bağımsız medya kuruluşlarına ve bu kurumlarda çalışan gazetecilere uyguladığı baskı sonucunda, Türkiye'de gazeteciler haksız ve hukuksuz yargılama süreçlerine tabi tutulmakta, haberleri nedeniyle tutuklanmakta, işsiz kalmakta ve anayasal haklarından uzak koşullarda çalışmaya mecbur bırakılmaktadır.

Saray rejimi, RTÜK ve BİK üzerinden bağımsız medyayı cezalandırmakta, maddi yaptırım ve karartma cezalarıyla televizyon ve gazeteleri işleyemez bir noktaya sürüklemeyi amaçlamaktadır. Maddi ve hukuki yaptırımların gölgesindeki medya kuruluşlarında çalışan gazeteciler de bu süreçten doğrudan etkilenmektedir.

Sözcü, Cumhuriyet, BirGün, Evrensel, YeniÇağ, Milli Gazete başta olmak üzere hükümete yakın olmayan gazeteler üzerinde ve bağımsız çizgide yayın yapan TV kanalları ve internet medyası üzerindeki baskılar ve erişim engelleri tahammül edilemez noktaya gelmiştir. Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılı'nın arifesinde bu utanç tablosu Türkiye'ye yakışmamaktadır.

Basının gerçek anlamıyla özgür olduğu, gazetecilerin haber yaptıkları için tutuklanmadığı ve baskı görmediği, anayasal hakları olan koşullarda çalıştığı ve özlük haklarının iyileştirildiği 10 Ocak'larda Çalışan Gazeteciler Günü gerçek bir bayram olarak kutlanacaktır.”

- Basın Yayın Gazetecilik İş Kolunda kayıtlı resmi çalışan sayısı son 5 yılda %11 oranında azaldı. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın İşkolu İstatistiklerine göre; Basın, Yayın Gazetecilik İş Kolunda çalışan sayısı 2015 Temmuz'da 97.365 iken, 2020 Temmuz'da 86.505'a düştü. Bu veriler sadece kayıtlı ve bu iş kolunda çalışan gazetecilerden oluşuyor, kayıtdışı çalışan, freelance çalışan ya da farklı kadrolarla çalışanlar düşünülüğünde gazeteciler içinde işsizlik oranı %30 seviyesinde.
- AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından bugüne medyada güvencesizleşme ve kayıt dışılık hızla artmıştır. Meslek örgütlerinin verileri medyada %40 seviyesinde bir kayıtdışı istihdam olduğunu göstermektedir. Medya emekçilerinin kaderleri iktidardan gelen talimatlarla hareket eden patronların iki dudağı arasındadır. Bu durum, gazetecilerin bağımsız biçimde ve özgürce mesleklerini icra etmelerini engellemektedir.
- AKP rejimi, tüm çalışma yaşamında olduğu gibi medya alanında da emekçilerin örgütlenmelerinin önüne engeller koymakta, medya çalışanlarını sendikasızmaktadır. Basın, Yayın Gazetecilik İş Kolunda kayıtlı resmi çalışan sayısı 86.505 olmasına rağmen bu alanda faaliyet gösteren beş farklı sendikada örgütlü çalışan sayısı sadece 6.789'dur. Bu durum; sektörde sendikalaşma oranının %8 seviyesinde olduğunu göstermektedir. Basın-yayın iş kolunda sendikalaşma oranının bu derece düşük olması, iş güvenesi kadar bağımsız haber üretme süreçlerini de doğrudan tehdit etmektedir.
- Basın Kartı Saray Rejiminin İnsiyatifinde: 2018 yılının Aralık ayında Basın Kartı Yönetmeliği'nde yapılan bir değişiklikle, Sarı Basın Kartı Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından vermeye başlandı. Geçmişte, Başbakanlık Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından kurulan Basın Kartı Komisyonu'nda yer alan sendika ve basın örgütleri, yeni uygulama ile Basın Kartı verme sürecinin dışına itildi. Yeni düzenleme sonrası tüm sarı basın kartları iptal edildi ve turkuaz basın kartı için yeniden başvuru zorunluluğu getirildi. Yenileme için başvuru yapan 1000'e yakın gazetecinin ise basın kartı yenilenmedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Tiraj Düşüşleri Önlenemiyor, 10 yılda yarı yarıya azaldı: AKP iktidarında, tektipleştirilen ve tek boyutlu hale getirilen havuz medyasının gazetelerine olan ilgi her geçen gün azalmaktadır. Gazetelere ilgisizliğin en somut göstergesi günlük ortalama baskı sayısıdır. 2010 yılında gazetelerin günlük tirajı 6 milyon 660 bin iken 2019 yılında gazetelerin günlük tirajı 3 milyon 240 bine düştü. Yani son 10 yılda gazete tirajlarında %51'lik bir düşüş yaşandı. Sadece son bir yılda ise gazetelerin günlük tirajında %8'lik bir düşüş yaşandı, yine son bir yılda gazete ve dergi sayısı %8 azaldı.
- Türkiye, Adeta Tutuklu Gazeteciler Ülkesi Oldu: AKP rejiminde, Türkiye utanç verici bir şekilde tutuklu gazeteciler ülkesine dönüştü. Basın meslek örgütleri ve sendikaların verilerine göre Türkiye'de 2021 yılı itibariyle Türkiye'de 70'e yakın gazeteci cezaevinde bulunmaktadır. Basın etiği doğrultusunda hareket eden ve halk için çalışan medya mensupları, AKP yöneticileri tarafından hedef gösterilmekte ve yaptıkları haberlerden ötürü siyasi davalarda yargılanmaktadır. Önemli bir bölümü tutuklu yargılanan gazeteci ve yazarlar, uzun dava süreçlerinde haklarında kesinleşmiş hüküm olmaksızın cezalandırılmaktadır. Temel görevi kamu çıkarlarını gözeterek "soru sormak" olan gazeteciler, partizan savcılar ve hâkimlerin tarafgir sorularına maruz bırakılmaktadır.
- Muhafız Medya Kuruluşları Gazeteciler, Yargı Süreçleriyle Sindirilmek İstiyor: Türkiye'de 232 farklı davada 278 gazeteci yargılanıyor. Gazeteciler, hapis cezalarının yanı sıra astronomik tazminat davalarıyla da karşı karşıyadır. Yasal müeyyidelere ek olarak, pek çok gazeteci ya doğrudan iktidar tarafından ya da havuz medyasınca hedef gösterilmekte, tehdit edilmekte ve türlü hakaretlere maruz kalmaktadır.
- Akreditasyon İktidarın Güdümünde: AKP, gazetelere ve gazetecilere keyfi ve katı bir akreditasyon politikası uygulamaktadır. AKP tarafından muhafız olarak görülen pek çok gazete ve gazetecinin, devlet yöneticilerinin ve kamu kurumlarının programlarını ve basın toplantılarını takip etmesi engellenmiş, gazetecilerin haber yapmalarının ve yetkililere soru sormalarının önüne geçilmiştir. Covid-19 pandemisi sürecinde dahi pandemi yönetiminde şeffaflıktan uzak bir tarz benimsenmiş. Sağlık Bakanlığı basın toplantılarında, halk adına soru soran gazetecilerin soruları cevaplanmamış, bakanlığın bilgilendirme gruplarından çıkartılan gazeteciler olmuştur.
- İnternet medyasının, Basın İş Kanunu'na bağlı olarak çalışmasını sağlayacak düzenlemelerin yapılmaması nedeniyle, internet medyasında çalışan pek çok gazetecinin, gazetecilik pratiklerindeki zorluklar ve özlük ve mesleki hakları konusundaki eşitsizlikler devam ediyor.

YOKSULLUK NAFAKASI

Yoksulluk nafakasını farklı açılardan ele alan bu dosya KONDA Araştırma ve Danışmanlık A.Ş. tarafından 198 bileşenden oluşan Nafaka Hakkı Kadın Platformu için hazırlanmıştır. Araştırmada hükümetin konuyu gündeme getirişi anlatıldıktan sonra toplumun konuya bakışı inceleniyor. Bazı bölümlerden alıntılar şöyle:

Mayıs 2019 'da Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'ün "Süresiz nafaka adil değil, hakkaniyet ve adalet ölçüsü içerisinde düzenlenmesi gerekir." demesi nafaka tartışmalarını yeniden gündeme taşımıştı. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, yine Mayıs 2019 tarihinde MHP 'nin "Nafakada beş yıllık sınır" önerisine "Nafakaya beş yıllık sınır getirilmesi kadını mağdur eder. Sistemin kimseyi mağdur etmemesi gerekiyor. Kimseyi mağdur etmeyen bir sistem arayışıdayız. Bu hassasiyetle yürüttüğümüz çalışma tamamlandıktan sonra teklif olarak TBMM'ye sunulacak" diyerek öneriye karşı çıkmıştı. Bu tartışmalar sırasında özellikle sosyal medyada boşanan erkeklerin nafaka mağduriyetlerini dile getirmesi, bu lüzumsuz tartışmaların sıcak kalmasına sebep olmuştu. Özellikle gelir düzeyi yüksek olan kişilerin ödedikleri nafakaların örnek olarak verilmesi ise asıl meselenin üstünün kapatılmasına neden oldu.

Cumhurbaşkanlığı İlk Yüz Günlük İcraat Programı içerisinde "süresiz nafaka" yasasının düzenleneceği ve bu mağduriyetin giderileceği açıklanmıştı. Lakin bu düzenleme gelmedi. Aralık 2019'da Cumhurbaşkanı tarafından Yargı Reformu 'nun ikinci paketi içerisinde süresiz nafakanın olduğu duyuruldu. **Yoksulluk nafakasına süre sınırının getirilmesi ve ödenmeyen nafakalar için hapis cezasının kaldırılması tartışmaların temelini oluşturuyor.**

KONDA'nın ülke genelinde 15 yaş üstü 3594 kişiyle yüz yüze yaptığı araştırmaya göre:

* Toplumun dörtte üçü eşlerin anlaşamama durumunda boşanmalarını normal buluyor.

* Boşanma sonrasında iştirak nafakasını da, yoksulluk nafakasını da yine toplumun çok büyük kesimi destekliyor ve her 10 kişinin 7'si ikisini birden destekliyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

* Boşanmış kadınların yüzde 94'ü bu durumu normal karşılayacağını ifade ederken, boşanmış erkeklerde bu oran yüzde 68.

* Boşandıktan sonra ortaya çıkan iki türlü nafaka söz konusunu; iştirak nafakası ve yoksulluk nafakası. İştirak nafakasında; "boşandıktan sonra çocuk yetişkin olana kadar babanın nafaka ödemesi yasalarla güvence altına alınmalıdır" ifadesine toplumun yüzde 82'si katılıyor. Yoksulluk nafakasına destek de oldukça yüksek: Yüzde 76 "Boşanmada maddi imkânı olmayan kadına, ihtiyaç duyduğu sürece boşandığı kocası nafaka ödemelidir" ifadesine katıldığını veya kesinlikle katıldığını belirtiyor.

* Yoksulluk nafakasına dair "Boşanmada maddi imkanı olmayan kadına, ihtiyaç duyduğu sürece boşandığı kocası nafaka ödemelidir." önermesine verilen cevaplarda ise bekâr kadınların yüzde 80'i katıldığını veya kesinlikle katıldığını ifade ederken, bekâr erkeklerde bu oran yüzde 74. Boşanmış kadınların yüzde 77'si önermeye kesinlikle katıldığını veya katıldığını ifade ederken, boşanmış erkeklerde bu oran yüzde 43.

Ayrıca Kadın Dayanışma Vakfı'nın gönüllü avukatlarından oluşan bir çalışma grubunun hazırladığı Yoksulluk Nafakası İncelemesi raporu da araştırmaya eklenmiş. 11 ilde 9 Aile/Asliye Hukuk Mahkemelerince görülmüş 140 adet boşanma davası ile beraber ya da boşanma davası sonrası açılan nafaka davası ile yardım nafakası dosyası incelenerek yoksulluk nafakası konusunda güncel verilere ulaşılmaya çalışılmış. Bu verilere göre:

* Boşanmalarda cinsiyete dayalı şiddetin yaygın olduğu görülmektedir.

* Davalara taraf kadınlar, erkeklere göre daha eğitimsiz, daha azı çalışma hayatının içinde ve yüzde 45'inin herhangi bir geliri yoktur.

* İncelenen dava dosyalarında müşterek çocukların velayet haklarını büyük oranda kadınlar talep ediyor. Müşterek çocukların 18 yaşından küçük olduğu 81 boşanma dosyası incelendiğinde, her iki tarafın da velayeti talep oranı yüzde 27 iken kadınlar toplamda yüzde 90 oranında velayet talep etmiş, erkekler ise toplamda yüzde 30 oranında velayet talebinde bulunmuştur.

* Davaların yüzde 86,5'inde kadınların nafaka talebi vardır. Davaların bir kısmında başlangıçta nafaka talepleri olmuşsa da kadınların yüzde 5'i anlaşabilmek için, yüzde 4,3'ü şiddetten kurtulmak amacıyla bir an önce boşanabilmek için, yüzde 3,6'sı ihtiyacı olmadığı için, yüzde 0,7'si ise tekrar şiddet görmekten korktuğu için nafaka talep etmediğini belirtmiştir. Eşinden şiddet gören kadınlardan bazıları 6284 sayılı kanun kapsamında koruma kararı aldirıp uzun süre sığınaklarda kaldıklarından eşleriyle tekrar temas kurmak veya müşterek çocuklar üzerinden eşlerinin psikolojik şiddetine maruz kalmak istemedikleri için kendileri veya çocukları için nafaka ve/veya diğer bir maddi talepte bulunmamışlardır.

* Nafaka meblağlarının asgari ücret, açlık ve yoksulluk sınırı gibi genel ekonomik veriler çerçevesinde ele alındığında sanıldığından çok daha düşüktür. Öyle ki yüzde 66,4'ü 0-500 TL arasında olup ortalaması yalnızca 262 TL'dir, yüzde 10'u 500-1000 TL arasında, yüzde 2,1'i 1000- 2000 TL arasında, yine yüzde 2,2'si 2000 TL'den yukarıdadır. Dosyaların yüzde 0,7'sinde ise toplu nafakaya hükmedilmiştir.

* Yapılan incelemelerde tespit edilen en önemli sorun ise nafaka ödemelerine ilişkindir. Mahkemeler tara ndan hükmedilen nafakaların yüzde 20,7 'sini nafaka yükümlüleri ödenirken, söz konusu nafakaların yüzde 0,7'si kısmen ödenmiş , yüzde 50,7'si ise ödenmemiştir. Nafakaların ödenmemesinin nedeni olarak yüzde 40 oranında nafaka yükümlülerinin nafaka ödemek istememeleri olduğu belirtilmiştir.

* Enflasyon oranına paralel şekilde artan nafaka taleplerine mahkemeler cevap vermemiş ve nafaka meblağlarında bir artışa gitmemiştir. İncelenen dosyaların yüzde 66,4'ünde 0-500 TL arasında nafakaya hükmedilmiştir ve bu aralıktaki nafakaların ortalaması 262 TL 'dir. Tüm aralıklar için mahkemelerce verilen nafaka miktarlarının ortalaması ise sadece 370 TL 'dir. Bu dosyaların büyük çoğunluğunda muhtemel nafaka yükümlülerinin sosyo-ekonomik durumları sadece tarafların beyanlarına dayanan polis tutanakları ile incelenmiştir. Bu beyanların doğruluğu ise mahkemelerce denetlenmemiştir.

Boşanma ve nafaka talepleri ile kadına yönelik şiddet iddiaları arasında da önemli bir ilişki söz konusudur. Dosyaların tamamına yakınında şiddet iddiası bulunmakla birlikte, bazı dosyalarda çocuk yaşta erken ve zorla evlendirme olgularına da rastlanmıştır. Kadınların yüzde 82,9'u şiddet gördükleri için boşanma davası açtıklarını söylemişlerdir ve bazı davalarda eşlerinin yanında eşlerinin ailesinden de şiddet gördüklerini iddia etmişlerdir.

'ANAYASACILIK OYUNU' OYNUYORLAR

İktidarın 'yeni anayasa yapalım' diyerek ortaya attığı gündemin, sahnelenen bir siyasi pandomim olduğu kendi söylemleriyle açığa çıktı.

İktidar sözcülerinin, 'Yeniden Kuruluş Anayasası, yeni devlet kuruyoruz' söylemleri, bir 'Anayasacılık oyunu' sahnelendiğini apaçık gösterdi. CB Erdoğan, tüm partilere 'Yeni anayasayı gelin birlikte yapalım' çağrısından iki satır sonra, çağrı yaptığı kesimlere ağır ithamlarda bulunarak, samimiysizliğini açık etti! Ceza İnfaz Kurumları İstatistikleri, iktidarın neden ülkenin gerçek gündeminden kaçtığıнын en somut tablosunu ortaya koyuyor!

İktidarın 'yeni anayasa yapalım' diyerek ortaya attığı gündemin, sahnelenen bir siyasi pandomim olduğu kendi söylemleriyle açığa çıktı. Cumhurbaşkanı geçen hafta AK Parti grubunda aynı konuşma içinde önce tüm siyasi partilere, üniversitelere, STK'lara, akademisyenlere, medya mensuplarına 'Gelin hep birlikte yeni bir sivil anayasa yapalım. Cumhuriyet'in 100'üncü yılına, 2023'e yeni bir anayasayla gidelim' dedikten iki cümle sonra, başta muhalefet partileri olmak üzere iktidar ittifakı dışındaki tüm partileri faşistlikle, darbecilikle, terör destekçiliğiyle itham etti.

En baştan itibaren iktidarın fiilen uyguladığı icraatlarıyla, demokratik-çağdaş-özgürlükçü-hukuk devletini ve bağımsız yargıyı önceleyen, güçlendiren bir anayasa derdinde olmadığını, böyle bir yaklaşımının söz konusu olamayacağını öngörüydüm.

Yine de böyle bir olasılığı dışlamamak, ortak akılla yeni bir anayasa için bir masa etrafında tüm kesimlerin TBMM çatısı altında bir araya gelmesi çağrısına fırsat ve zemin yaratmak için iyi niyetle yaklaşımı düşündük. Ancak CB Erdoğan'ın herkesi düşman, hain, terörist ilan eden tavrı, samimiysizliğini açığa çıkarttı. O da yetmedi cezaevlerindeki gazetecileri, siyasileri ajan-casus-terör örgütüyle irtibatlı-iltisaklı olmakla suçlayıp, kendisini yargı yerine koyarak hüküm verdi. Adalet Bakanı'nın, AK Parti grup başkanvekilleri ve sözcülerinin yaptıkları açıklamalar, zihinlerdeki bir başka niyeti ve yeni anayasa tartışmaları üzerinden toplumu ayrıştırma, Cumhuriyetle hesaplaşma planlarının kapalı kapılar ardında hazırlandığını sergiledi.

AK Parti sözcüleri hazırlanmasını hedefledikleri anayasanın 'Yeniden Kuruluş Anayasası' olacağını ifade ederken, bir AK Partili vekil ise 'Yeni bir devlet kurulacağını, kurucusunun da CB Erdoğan olacağını' ilan ediyor. Bu ülkenin kurucularını, istiklal savaşıyla, cumhuriyetle elde edilen kazanımları yok sayıp, yüzüncü kuruluş yıldönümüne hazırlanan bir devleti yeniden kurmak üzere anayasa yapma hayalinin ardında yatan gerçek düşünce ve plan nedir? Partisinin sözcüleri, vekilleri 'yeniden kuruluş, yeni devlet kurma' vaatleri sıralıyor.

Anayasanın 'değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemez' denilen maddelerinin de ortadan kaldırılması çağrılarında Cumhurbaşkanı, Adalet Bakanı, Cumhuriyet Savcıları suskun!

O nedenle iktidar **zaten sayısal çoğunluğunun yetmediği** bir tartışmayı başlatarak, bir 'anayasacılık oyunu' sahnelemek, toplumu da seyirci olarak konumlandırıp, 'yeniden kuruluş, yeni devlet, din devleti, İslam devleti, Erdoğan devleti' vb. ile yeni bir kavga, kamplaştırma, ayrıştırma ortamı yaratmaya hazırlanıyor.

Ceza infaz kurumlarındaki tutuklu ve hükümlü sayısı bir önceki yıla göre yüzde 10,1 artarak 291 bin 546 kişiye çıkmış. Nüfusa oranla cezaevindeki tutuklu-hükümlü sayısında dünyanın ilk sıralarındayız.

Nüfusu 83,6 milyon olan Türkiye'de 2019'da her yüz bin kişinin 351'i hapisteye. Yaş tasnifiyle rakamlara göre ise 2019'da 12 yaş ve üzeri her 100 bin kişiden cezaevinde olanlar 430'a çıkıyor. TÜİK on yıl önce bu sayının her 100 bin kişide 163 olduğunu söylüyor.

Yani 2010'dan bu yana her 100 bin kişilik nüfusta tutuklu ve hükümlü olarak cezaevine girenler yüzde 260 artmış! Suçlu-hükümlü sıralamasında dünya birincisi olan, Türkiye'nin yaklaşık 4 katı nüfusa sahip 300 milyonluk ABD'de ise her yüz bin kişinin 754'ü hapisteye.

İlk sırada yüzde 15,2 ile hırsızlıktan hüküm giyenler yer alıyor. Hırsızları, yüzde 12,4'le yaralama, yüzde 7 ile uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, yüzde 5,4'le İcra İflas Kanunu'na muhalefet ve yüzde 3,4'le cinayet suçluları izliyor.

Yani hırsızlık suçları patlamış. Uyuşturucu ticareti üçüncü sıraya yerleşmiş. Borcunu, kredisini, çekini, senedini ödeyemeyen icra-ıflastan cezaevine girenler sıralamada ilk dördte. Yükseköğrenim mezunların en çok işlediği suç ise yaralama!

Gerçek Türkiye tablosu, AK Parti iktidarının 19 yılda Türkiye'yi getirdiği, son 10 yılda ise daha da vahamete sürüklediği ülke gerçeği iktidarın emrindeki TÜİK'in rakamlarıyla böyle. Artık insanlar kuyumcu vitrinindeki sahte-imitasyon bileziği çalmak için hırsızlık yapıyor. Eve giren hırsızlar Ayçiçek yağı çalıyor.

Ülkenin gençleri işsiz, uyuşturucu batağı, ticareti her köşe başında... Esnaf, çiftçi, iş insanları icradan hapiste! Muhtarlıklar da icra tebligatları dağ gibi yığılmış vaziyette. İşte bu yüzden iktidarın Anayasacılık oynama çağrısının ardındaki gerçek niyeti, hesabı, biliyoruz, görüyoruz. Bu oyuna gelmeyeceğiz!

5 GAZETECİDEN BİRİ YARGILANDI

Gazeteciler Cemiyeti'nin 'Demokrasi için Medya/Medya için Demokrasi Projesi'nin raporuna göre her 5 gazeteciden 1'i yargılanırken 72 gazeteci cezaevinde bulunuyor. Bursa'da ise bir gazeteci silahlı saldırıya uğradı.

Gazeteciler Cemiyeti, 'Demokrasi için Medya/Medya için Demokrasi Projesi' kapsamında '2020 Medya Gözlem Raporu'nu yayımladı. Rapora göre 2020'de her 2 gazeteciden 1'i tehdit edildi, her 4 gazeteciden 1'i fiziksel şiddete maruz kaldı. Her 5 gazeteciden 1'i yargılanırken her 6 gazeteciden 1'inin yargılanması devam ediyor.

Raporda, basın 2020'deki durumu şöyle özetlendi:

- ◆ Medyada salgının etkileri ilk etapta ekonomik olarak hissedildi. Gazete tirajları ortalama yüzde 30 oranında düştü. Salgın nedeniyle en az 22 gazeteci yaşamını yitirdi.
- ◆ Ocak ayında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 894 gazetecinin basın kartı iptal edildi.
- ◆ 'Terör' kapsamında cezaevinde bulunan gazeteciler salıverilmedi. Aynı zamanda resmi ilan ve reklam alma yetkisi bulunmayan gazetelerin cezaevlerine girişine engeller getirildi.
- ◆ Evrensel, BirGün, Tele 1, Halk TV, Fox TV vb. iktidarın sözcüsü olmayı reddeden haber mecraları milyonlarca lir tutarında cezalarla baş etmek durumunda kaldı.
- ◆ İktidar yanlısı olmayan yüzlerce gazeteci terör, Cumhurbaşkanı'na hakaret, halkı kin ve nefrete teşvik vb. nedenlerle bu yıl da hâkim karşısındaydı.

FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ DERİNLEŞİYOR

Yüz yüze eğitim köy okullarında başladı ancak aralarında İstanbul'un da bulunduğu kimi yerlerde yoğun kar yağışı nedeniyle henüz başlamadan ertelendi. Muğla'da ise köy okulları kararından özel okullar da faydalandı ve yüz yüze eğitim başladı.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın kararı doğrultusunda, ülke genelindeki köy okullarında yüz yüze eğitim başladı. Ancak yoğun kar yağışı nedeniyle İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ, Bolu, Düzce, Yalova ile Bursa'da iki gün, Edirne, Kastamonu, Kütahya, Sinop, Karabük, Bartın, Uşak ve Balıkesir'de yüz yüze eğitim bir gün ertelendi.

Muğla'nın Bodrum, Köyceğiz ve Milas ilçelerinde ise kimi özel okullar, köy okulları için getirilen yüz yüze eğitimin başlatılması kararından yararlandı. Bodrum'daki Ted Koleji, Köyceğiz'de Doruk Bilim Kültür Okulu, Milas'ta İstanbul Modern İlimler, Milas Özge, Sınav, Akademi Kültür Kolejlere gibi okullarda yüz yüze eğitim başladı. Söz konusu okullarda yüz yüze eğitime başlanması, diğer okulların ise hâlâ uzaktan eğitimi sürdürmesi, fırsat eşitsizliğini bir kez daha gündeme getirdi. Veliler bu duruma tepkili.

Sermayenin Sıkıntı Yaşamalarını İstemiyorlar

Eğitim Sen Muğla Şube Başkanı Birdal Savran, Muğla Valiliği'nin yüz yüze eğitimin başlayacağı okullara dair açıklandığı listede özel okullarında olduğunu dile getirdi. Savran, şöyle konuştu: "Eğitim Sen, çocukların üstün yararını talep ederken, siyasi iktidar ise okullar açılmazsa bunun salgında başarısız görüleceği kaygısını taşıyarak; okulların açılmasını ve sermayenin vakıf üniversiteleri ve özel okullarından ekonomik sıkıntı yaşamamasını istiyor. Bizim açımızdan belirleyici olan toplumsal fayda ve kamusal hizmetin eşit ve ulaşılabilir olmasıdır" dedi.

Özel Okullar Salgından Etkilenmiyor mu?

Savran, sözlerini şöyle sürdürdü: "Eğitimden nitelikli, eşit, ücretsiz, düzenli ve sürekli olması beklenmektedir. Kapsayıcı eğitimden de, öğrencilerin tamamını içeren, kimsenin dışarıda kalmadığı bir eğitim sürecine dikkat çekilmektedir. Özel ve vakıf okullarının kendisini korumasının bir yolu olarak sanki salgından hiç etkilenmiyor. Salgın döneminde eğitim alınacaksa bunun adresi özel okullar mesajı doğrudan veriliyor. Anlaşılan odur ki özel okul sahipleri ve siyasi iktidarın temsilcileri yaptığımız uyarılardan, eleştirilerden veya kamuoyu ile paylaştığımız önerilerden rahatsız olmaktadırlar."

Üniversitelerde yüz yüze eğitim bu hafta netleşecek

YÖK Başkanı Yekta Saraç, üniversitelerde yüz yüze eğitime dair açıklama yaptı. YÖK Başkanı Yekta Saraç, üniversitelerde yüz yüze eğitime ilişkin "Sağlık Bakanlığının görüşünün bu hafta içi netleşeceğini umuyoruz. Bakanlıktan gelecek görüş istikametinde gecikmeksizin gerekli kararlar alınacaktır" dedi.

Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ise yüz yüze eğitime giren öğretmenler ön sırada olmak üzere aşı listelerinin Sağlık Bakanlığı'na iletildiğini belirtti.

İKTİDAR MODEL ARIYOR

S-400 pakette tutulacak, ABD'den patriot alınacak!

ABD ve diğer NATO müttefikleri Türkiye'de konuşlandırılacak S-400 sistemi üzerinden Türkiye'yi zorluyor.

İktidar çatışma siyasetinden, gerginliklerden besleniyor. Dış politikada öngörüsüz şekilde alınan kararlar, günü birlik söylemlerle model üstüne model deneniyor. Birkaç ay önce ABD yaptırımları devreye girmek üzere iken S-400 ve F-35 sorunu için Pakistan Modeli ortaya atılmıştı.

Şimdi de Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Girit modelini ortaya attı. Girit modeli, GKRY ve Yunanistan'ın Rusya'dan satın aldığı S-300 hava savunma sistemini kullanmaksızın Girit adasında depoda tutması, arada bir çürümesin diye aktive edip çalıştırdıktan sonra yine paketleyip, depoya kaldırması. MSB Akar, sistemin sürekli kullanılmasının, aktif olmasının söz konusu olmadığını, olası saldırı durumunda aktive edildiğini dolayısıyla ABD ile S-400 krizi ve yaptırım sorununun çözümü için Girit modelinin uygulanabileceğini ifade ediyor. F-35'lerin alımı ise artık konuşulmuyor bile!

İktidar 2,5 milyar dolara satın alınan S-400'ün depoda tutulabileceğini, buna karşılık da ABD'nin Kuzey Suriye'de YPG-PYD'ye desteği kesmesinin istenebileceğini kaydediyor. ABD ise bu model arayışlarına karşılık 'duruşumuzda bir değişiklik yok ya tümüyle vazgeçersiniz ya da Rusya'ya geri gönderirsiniz' diyor.

Bu gelişmeler yaşanırken MSB Akar, Savunma Sanayi Başkanlığı'nın ABD ile Patriot Füze sistemi alımı için müzakere yürüttüğünü açıkladı. Yani yaptırımlardan kurtulmak için 2,5 milyar dolarlık S-400 paketlenip depoya atılacak, ABD'nin gönlünü almak için de bir 2-3 milyar dolar da ABD'ye ödenip Patriot alınacak!

Rusya parlamentosu Savunma Komisyonundan yapılan açıklamada CB Erdoğan'ın S-400 konusunda geri adım atmayacağına, ABD yaptırımlarına boyun eğmeyeceğine inanıldığı ve güven duyulduğu vurgulandı. Rusya 'şayet ABD'nin dediğini yaparsanız bundan çok rahatsız oluruz, size olan güvenimiz sarsılır' mesajı vererek iktidarı geri adım atmamaya çağırıyor. ABD ise 'taviz verin, sistemi kilitleyin ya da geri gönderin' baskısıyla yaptırımları gündeme getiriyor.

ABD-Rusya arasında ciddi bir sıkışmışlık ve ne yapacağı konusunda kararsızlık içinde kalan iktidar, 'sadece saldırı anında aktive etmek yeterli zaten anahtarı bizde' diyerek S-400'leri depoya kaldırıp, ABD'yi memnun etmeye çalışacak. Rusya'ya da 'rahat olun arada sırada paslanmasın diye çalıştıracamız' diyerek gönlünü almaya çalışacak.

Dış politika bilgi, beceri, liyakat ister. Bir kişinin talimatı ve arzusuyla atılan adımların ülkemize siyasi ve ekonomik faturası her geçen gün ne yazık ki ağırlaşıyor! Pakistan tutmadı, Girit modeliyle çözeriz diye bir dış politika yaklaşımı olur mu?

TÜRKİYE KARŞITI YENİ BİR İTTİFAK DOĞUYOR

Atina'da 'Dostluk Forumu' adıyla, Türkiye Karşiti yeni bir ittifakın temelleri atıldı.

Atina'da 'Dostluk Forumu' adıyla yapılan toplantıyla TÜRKİYE KARŞITI yeni bir ittifakın temelleri atıldı. Yunanistan Başbakanı her ne kadar bu çatı altında bir araya gelen ülkelerin başka ülkeleri hedef almadığını, uluslararası hukuk temelinde buluştuklarını ifade etse de katılımcı ülkelerin profili ve büyük bölümünün Türkiye ile sorunlu, gerilim yaşayan ülkelere oluşması, Türkiye'yi tecrit ve yalnızlaştırma hedefinin somut göstergesi!

Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin (GKRY) girişimleri ve öncülükleriyle çatısı kurulan Akdeniz Dostluk Forumu ülkeleri ilk toplantılarını Yunanistan'ın ev sahipliğinde gerçekleştirdiler. Toplantıda yapılan konuşmalarda ve toplantı sonrasında yapılan açıklamada başka ülkelerin hedef alınmadığı, Akdeniz'de 'dayanışma' içinde olacakları vurgulansa da bu dayanışmanın Türkiye'ye karşı olacağı apaçık ortada!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Nitekim Dışişleri Sözcülüğü tarafından yapılan açıklamada Türkiye ve KKTC'nin yer almadığı hiçbir oluşumun bölgede başarılı olamayacağı, dostluk ve işbirliği sağlayamayacağı belirtilerek Atina'da 'Türkiye'ye karşı husumet forumu' düzenlendiği ifade edildi.

Yunanistan'ın öncülüğünde, BAE, Mısır, GKRY, Bahreyn ve Suudi Arabistan'ın oluşturduğu ve hedefi Akdeniz'de Dayanışma olarak ilan edilen Dostluk Forumu'na, Fransa, Irak ve Ürdün'ün de katılması, İtalya'nın destek ve dayanışma mesajı iletilmesi dikkat çekici! Dostluk Forumu'nda Akdeniz'de kıyası olmayan BAE, Bahreyn, Irak ve Suudi Arabistan'ın da yer alması ise ayrıca sorgulanması gereken ve Türkiye'ye karşı yeni bölgesel ittifakın hazırlandığı izlenimini güçlendiren bir görüntü.

Bu organizasyon ve yeni oluşumla Ortadoğu, Körfez Bölgesi, Balkanlar ve Avrupa'nın geri kalanı arasında Yunanistan'ın köprü olarak hayati bir misyon üstlendiğini savunan Yunan hükümeti, gerçekte tüm bu bölgelerde Türkiye karşıtı ittifak oluşumlarına öncülük ediyor ve etkinliğini artırıyor.

Daha önce de Yunanistan, GKRY, Mısır, İsrail, İtalya ve Ürdün'ün yer aldığı EASTMED (Doğu Akdeniz Enerji Forumu) geçen yılın Ocak ayında Doğu Akdeniz Doğalgaz Forumu adıyla resmileştiğini duyurmuş, geçtiğimiz eylül ayında da bu ülkelerin katılımıyla düzenlenen resmi törenle bölgesel ve uluslararası statü kazanmıştı. Türkiye'yi dışlayan bu yapılanmada ABD, Fransa da gözlemci üye olarak yer aldı. Üye ülkeler arasında enerji alanında işbirliğini öngören oluşumun nihai hedefi 'Doğu Akdeniz doğal gazının Avrupa pazarlarına ulaştırılması için deniz altından boru hattı inşasını hayata geçirmek' olarak açıklandı. Türkiye'nin üyeliğe davet edilmediği bu oluşumun ardından şimdi de Yunanistan'ın bu ülkelere Körfez bölgesinden ülkeleri, Türkiye'nin sınır komşusu Irak'ı da katarak Dostluk Forumu adıyla daha genişletilen bir yapılanmayı hayata geçirmesi kanımca pek de dostluk ve dayanışma ile izah edilemez.

Türkiye'nin daha bir ay önce Ankara'da ağırladığı, yeniden imar ve inşası için 5 milyar dolarlık katkıyla en büyük fon sağlamayı taahhüt ettiği **Irak'ın da bu tabloda yer alması ayrıca düşündürücü ve dikkat çekicidir!**

MUTSUZSUN, MUTSUZUZ, MUTSUZLAR...

TÜİK araştırması: Mutlu insan sayısı azaldı

TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması 2020 sonuçlarını yayımladı. Mutlu olduğunu beyan eden 18 ve üzeri yaştaki bireylerin oranı 2020'de %48,2'ye geriledi.

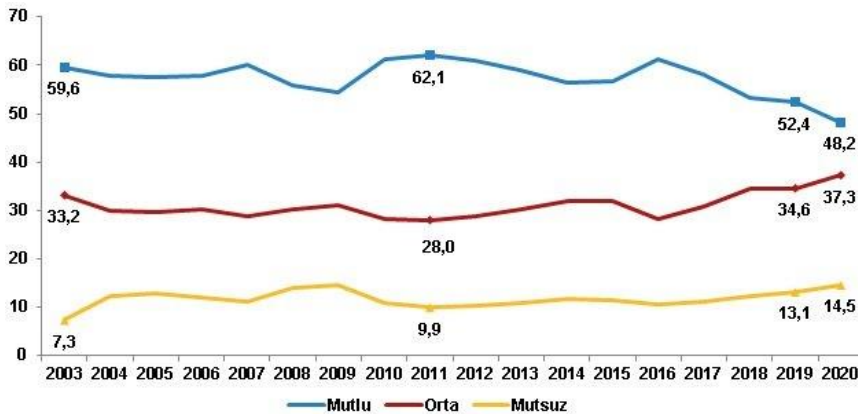
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2020 yılı Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonuçlarını yayımladı.

TÜİK'in verilerine Türkiye'de mutlu olduğunu beyan eden 18 ve üzeri yaştaki bireylerin oranı, 2019 yılında yüzde 52,4 iken 2020 yılında yüzde 48,2 oldu.

Mutlu olduğunu beyan eden erkeklerin oranı, 2019 yılında yüzde 47,6 iken 2020 yılında yüzde 43,2 oldu. Kadınlarda ise bu oran, 2019 yılında yüzde 57,0 iken 2020 yılında yüzde 53,1 oldu.

Evli Evli Olmayanlardan Daha Mutlu

Evli bireylerin, evli olmayan bireylere göre daha mutlu olduğu görüldü. Mutlu olduğunu belirten evli bireylerin oranı, 2020 yılında yüzde 51,7 iken evli olmayanlarda bu oran, yüzde 41,3 olarak gerçekleşti. Evli olanların mutluluk düzeyi cinsiyete göre incelendiğinde; evli erkeklerin yüzde 46,7'sinin, evli kadınların ise yüzde 56,8'inin mutlu olduğu gözlemlendi.

Grafikteki rakamların toplamı, yuvarlamadan dolayı 100'ü vermeyebilir.

En Mutlu Olanlar 65 Ve Üzeri Yaş Grubunda

Yaş gruplarına göre mutluluk düzeyi incelendiğinde; 65 ve üzeri yaş grubu, 2019 yılında yüzde 58,5, 2020 yılında ise yüzde 57,7 ile en yüksek mutluluk oranının görüldüğü yaş grubu oldu. En düşük mutluluk oranı ise 2019 yılında yüzde 48,7 ile 55-64 yaş grubunda görülürken 2020 yılında yüzde 45,4 ile 35-44 yaş grubunda gözlemlendi.

Bir Okul Bitirmeyenler Daha Mutlu

Eğitim durumuna göre mutluluk düzeyi incelendiğinde; 2020 yılında en yüksek mutluluk oranı, yüzde 54,4 ile bir okul bitirmeyenlerde görüldü. Bunu sırasıyla; yüzde 50,3 ile ilkököl mezunu, yüzde 46,8 ile lise ve dengi okul mezunu, yüzde 46,1 ile yükseköğretim mezunu ve yüzde 44,2 ile ilköğretim veya ortaokul mezunu bireyler takip etti.

Bireylerin Mutluluk Kaynağı Aileleri

Bireylerin mutluluk kaynağı olan kişiler incelendiğinde; kendilerini en çok ailelerinin mutlu ettiğini belirtenlerin oranı, 2020 yılında yüzde 69,7 olurken bunu sırasıyla; yüzde 15,0 ile çocuklar, yüzde 4,2 ile kendisi, yüzde 3,6 ile anne/baba, yüzde 3,5 ile eş ve yüzde 2,2 ile torunlar takip etti.

Bireyleri En Çok Sağlıklı Olmak Mutlu Etti

Bireylerin mutluluk kaynağı olan değerler incelendiğinde; kendilerini en çok sağlıklı olmanın mutlu ettiğini ifade edenlerin oranı, 2020 yılında yüzde 70,9 olurken bunu sırasıyla; yüzde 12,8 ile sevgi, yüzde 8,8 ile başarı, yüzde 4,6 ile para ve yüzde 2,3 ile iş takip etti.

En Yüksek Memnuniyet Oranı %77,4 İle Asayiş Hizmetlerinde

Kamu hizmetlerinden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde; 2020 yılında asayiş hizmetlerinden memnun olduğunu beyan edenlerin oranı yüzde 77,4 olurken bunu sırasıyla yüzde 72,1 ile ulaştırma ve sağlık, yüzde 63,9 ile Sosyal Güvenlik Kurumu, yüzde 60,4 ile adli ve yüzde 56,2 ile eğitim hizmetlerinden memnuniyet takip etti.

Her 10 Kişiden 7'si Geleceğinden Umutlu

Kendi geleceklerinden umutlu olduğunu beyan eden bireylerin oranı, 2020 yılında yüzde 69,6 oldu. Kendi geleceklerinden umutlu olan erkeklerin oranı yüzde 68,5 iken kadınlarda bu oran yüzde 70,7 oldu.

SARAY AYBAŞINI GÖREMİYEN MİLLETE 'AY'I GÖR' DİYOR

Ülkemizde salgın, yeniden yükselişe geçti. Ekonomik sıkıntılar her geçen gün artıyor. Yönetimde yaşananlar, devlet krizinin hızla derinleştiğini gösteriyor. Ülke patinaj yapıyor. İnsanlar çaresiz, dertler sahipsiz. Milletimizin yaşadığı buhranın korkunç yüzü, her gün biraz daha belirginleşiyor.

İşsiz İşi Saymayınca Sorun Kalmadı

Bu hafta, 2020'nin son üç ayına ait işsizlik verileri açıklandı. İş gücü sahibi 1 milyon 103 bin yurttaşımız, son bir yılda işini kaybetmiş. Ama TÜİK'e bakarsak, geçtiğimiz Kasım ayında işsizlik oranı da, işsiz sayısı da düşmüş. İş bulmaktan umudunu kesen ve artık iş aramayı bırakanları işsiz saymayınca, "İşsizlik" diye bir sorun da kalmamış. Oysa Kasım'da işsiz yurttaşlarımızın sayısı 4 milyonken iş aramayıp çalışmaya hazır olan yurttaşlarımızın umutlarını kestiği için iş aramayıp çalışmaya hazır olan yurttaşlarımızın sayısı ise, 4 milyon 832 bin.

Görülmemiş İşsizlik Tsunamisi

İş bulma ümidini kaybeden yurttaşlarımızın sayısı, işsiz sayısını geçmiş. İş bulma ümidini kaybedenlerin sayısı, son bir yılda, 2 milyon 606 bin kişi artmış. Böyle bir artış, daha önce yok ülkemizde! Millet iş bulmaktan umudu kesmiş. Eğreti istihdam ve umudunu kaybedenlerle, gerçek işsizlerimizin sayısı toplam 11 milyon 195 bin kişiye sıçramış. Bu görülmemiş bir tsunami... Aslında bu görülmemiş bir buhran... Böyle bir işsizlik tablosuyla daha önce hiç karşılaşmadık.

Çalışma Düşerken Büyüme Arttı

Uluslararası Çalışma Örgütü verilerine göre de, Türkiye çalışılan saat kaybında dünyada en başlarda olan ekonomilerden bir tanesi. Yani fabrikalar, işletmeler kapanmış, kapanmayanlarda daha az çalışmış. Ama TÜİK'e göre salgında her nasılsa az çalışmışız ama çok üretmişiz. Türkiye büyüme hızı olarak baktığımız zaman bu dönemde en yüksek büyüme hızı gösteren ekonomilerden bir tanesi olmuş. Şimdi bu nasıl oluyor?

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu Kristof Kolomb'un yumurtası gibi bu olay nasıl gerçekleşiyor bunun takdirini ekonomistlerimize ve aziz milletimize bırakıyorum.

Gençlerimiz “Ev Genci” Oldu

İşsizlik arşı alaya çıktı. Neredeyse her ailede bir işsiz var. Gençlerimiz işsizlikten kırılıyor. Ülkemizin en önemli stratejik üstünlüğü gençlerimiz, ne bir işte çalışıyor, ne de okula gidiyor. 5 milyon 529 bin gencimiz, “Ev genci” olmuş, anasının babasının eline bakıyor. 18 yıldır bu ülkeyi yönetenlerin beceriksizliği sonucunda, Türkiye gençlerini, ülkemiz, stratejik üstünlüğünü kaybediyor. Önümüzdeki fırsat pencereleri kapanıyor. Türkiye 37 üyeli Kalkınma İçin Ekonomik İşbirliği Teşkilatı içinde, ev genci oranı en yüksek olan ülke. Ama Erdoğan'ın Şahsım Rejiminde, Saray sosyetesini ve beslemeleri “Lale Devri” yaşıyor. Milleti unutanların, milletin gerçek gündemini çalmaya kalkıyor. Milletimiz tüm bu yapılanları değerlendiriyor, kimlerin “siyasi cambaz” olduğunu, kimlerin “siyasi dolandırıcılık, hırsızlık” yaptığını görüyor. Notunu veriyor.

Siyasi Dolandırıcılıkta Kimse Eline Su Dökemez

Geçtiğimiz hafta, Voltaire'e atfedilen bir sözden hareketle, “Siyasi hırsız” ile “sıradan hırsızın” farkına değinmiştim. Son bir haftada yaşadıklarımıza bakınca, milletimizin geleceğini, hayallerini, bilgisini, eğitimi, işini, gülümsemesini çalan, siyasi hırsızlığın, siyasi cambazlığın, siyasi dolandırıcılığın, her geçen gün başka bir zirve yaptığını görüyoruz. Hak edene, hakkını vermek lazım. Bu konularda Erdoğan'ın ucube Şahsım Rejiminin eline, bu dünyada kimse, başka hiçbir rejim su dökemez.

“Sözde” Yerli ve Milli Arabayı Bekliyoruz

2011 seçimlerine giderken, “Yerli Uçağımız Göklerde” dediler. Göremedik. 2015 seçimlerine giderken, “Yerli Yolcu Uçağımızı Yapıyoruz” dediler. Bütün şehirleri pankartlarla, afişlerle doldurdular. Ama o uçağı bulamadık. 2021 yılına geldik... Yerli yolcu uçağı hala ortada yok, arıyoruz bulamıyoruz. 2011'de yüzde 100 yerli otomobil üretecek bir babayiğit aramışlardı o Babayiğit bir türlü çıkmadı. Şimdi o babayiğit çıkmayınca da 2015 yılında Cadillac'a üretilen prototipleri İsveçli SAAB firmasına 40 milyon Avro ödeyerek satın aldılar. Çakma prototipleri “yerli araç” diye, millete yutturmaya kalktılar. Yerli araba, “2019 Cenevre otomobil Fuarında” görücüye çıkacak, “2021'de de seri üretime geçeceğiz” dediler. 2019 gelip, geçti. Cenevre Fuarında görücüye çıkan araba oldu mu? Olmadı. 2021'deyiz. Yüzde yüz yerli arabanın seri üretimi başladı mı? Hayır başlamadı. Bu iş suya düşünce, bu defa, 2018'de Hong Kong'da görücüye çıkmış bir arabayı aldılar. Önüne kocaman harflerle TOGG yazdılar. Şimdi de tasarımı İtalya'dan, motoru Almanya'dan, şasisi İngiltere'den, bataryası Çin'den toparlanacak, bu sözde “yerli ve milli” arabayı, bekliyoruz.

Tank Nerede? Tank Yok... Para Nerede? Para Yok...

Siyasi sermaye “yalan” olursa, gökyüzünde “hayali yerli yolcu uçağı”, yollarımızda “hayali yerli araba” olur da, sınırlarımız da bekleyecek “hayali yerli tank” olmaz mı? Elbette olur... Bu ülkenin en stratejik askeri tesislerinden birini, “Yerli tank” yapacağız diyerek, tek kuruş almadan, allem ettiler, kalem ettiler. Katar ordusuna peşkeş çektiler. Sonrada Savunma Sanayi Başkanı, attığı bu tweet ile ne dedi? “Altay Tankı Seri Üretim Projesi imzalandı. 18 ay sonra ilk tank, Kara Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilecek.” Bakın, “Teslim edilebilir” demiyor. “Teslim edilecek” diyor. Peki bu tweetin atıldığı tarih ne? 9 Kasım 2018. 18 aylık süre, 9 Mayıs 2020'de doldu. Bugün tarih ne? 12 Şubat 2021. Tank nerede? Tank yok. Para nerede? Para yok. Yatırım yapılacak dendi, o da yok. Yani tam bir “Organize İşler” durumu... Altay Tankları sözleşme süresinde teslim edilmediyse, bunun bir müeyyidesi, bir tazminatı olmaz mı? Olmalı tabii... Ama işin içinde Erdoğan'a ilahi aşkla bağlı iş adamı ve Katar emiri olunca, ne ceza, ne de tazminat oluyor... Tank-Palet onlara feda oluyor.

128 Milyar da Damat da Ortada Yok

Erdoğan'ın şahsım rejiminde, millete hayali bir iktisat teorisi anlattılar. “Faizi düşürün, enflasyonda düşer” dediler. Yetmedi bunu gidip bir de Londra'daki bankerlere anlattılar. Onlarda pusuya yattı. Kayınpeder, Damat birlikte Merkez Bankası kasasındaki 128 milyar doları, bir hayal uğruna har vurdular harman savurdular. Enflasyon da, faiz de şahlandı. Yüksek faizle, değersiz Türk lirası arasında milletimiz ezildi. Bu arada Londra bankerleri de artık tefeci faizlerini ceplerine indirmeye başladılar. Şimdi bu 128 milyar lira nerede soruyoruz. Ortada yok. Damat nerede? Damat da yok. Peki bu milletin 128 milyar dolarının hesabını veren var mı? O da yok. Tüyü bitmedik yetimin hakkından ödenen, rekor tefeci faizlerinin hesabını veren var mı? O da yok.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Savcılara Açık İhbarda Bulunuyorum, O Yazı Açık İtiraftır

Şimdi Damadın OECD Temsilciğine atanan bir yakını, yine damadın abisinin yönettiği havuz gazetesinden, “Rezervler buhar olmadı, yer değiştirdi” diye yazı yazıyor. Biz de tam bunu söylüyoruz işte. Bu dövizler, TCMB kasasından çıkıp, kimin kasasına, kaç liradan girdi? Bu yer değiştirme operasyonunu kayıtsız-kuyutsuz, ihale açmadan Merkez Bankası nasıl yapıyor? Bunu yapanlara en azından zimmet çıkar. Buradan Savcılara ihbarda bulunuyorum. Bu yazı bir itiraftır. İlgililer hakkında derhal işlem başlatın. Yetim hakkının hesabını sorun. Milletimizin geleceğini, hayallerini, bilgisini, eğitimini, işini, gülümsemesini çalan, bu yapılanlar, siyasi hırsızlık, siyasi cambazlık, siyasi dolandırıcılık değil de nedir?

Damat Gitti, Fikirleri İktidarda

Damat gitti. Ama öyle görülüyor ki, fikirleri hala iktidarda. Ne demişti Damat: “Cumhurbaşkanımız, Ay’a kadar dört şeritli yol yapacağız dese, vallahi inanırız diyen seçmenlerimiz var” dedi. Damat der de, kayınpederi yapmaz mı? Yapar. Kayınpeder şimdi Ay’a asfalt döşemeye karar verdi. Yapılacak yol kaç şeritli olur onu bilemem. Ama hayırlara vesile olsun. Milletimiz şimdiden telaşlanmaya başladı. “Uzaya kaç araç için geçiş garantisi verilecek?” “Garantiler Dolar mı, Avro mu, Bitcoin mi olacak yoksa”, “Beşli çete bu işten ne kadar götürecektir?” diye soruyor. Ama korkuyorum millet bu soruların cevabını beklerken, Erdoğan’ın şahsım rejimi 21/b’den ihaleleri yapıp, istihkakları ödemeye başlamış bile olabilir.

Aybaşını Göremeyen Millet Ay’ı Nasıl Görecektir

Erdoğan’ın verdiği bilgilere göre, Ay’la ilk temas 2023’de olacakmış. Biraz da sert olacakmış. Bir de slogan bulmuşlar. “Gökyüzüne bak, Ay’ı gör!” Millet aybaşını göremez hale gelmiş, aybaşını getiremez hale gelmiş Ay’ı nasıl görecektir? Açıkça ifade ediyorum, bunlar millettten öyle kopmuşlar ki, “Gökyüzüne bak, Ay’ı gör!” diyerek, milyonlarla alay edebiliyorlar. Boğaziçi Üniversitesi’ne, kayyum atamasını protesto eden öğrencilere, ters kelepçe takıp yere baktırmaya çalışan iktidar, vatandaşa; yaptıklarını görme “Ay’ı gör!” diyor. Ama Millet; beceriksizlerin çıkardığı ekonomik krizde, bırakın Ay’ı, aybaşını görmeye uğraşıyor, göremiyor.

Bunun Adı Siyasi Cambazlık

Türkiye’imiz, Uzay Ajansı kurmalı mıdır? Tamam kurmalıdır kesinlikle. Türkiye’nin, bir Uzay Stratejisi olmalı mıdır? Olmalıdır. Türkiye’nin, Uzay’a gitme hedefi olmalı mıdır? O da olmalıdır. Bunların hepsi tamam. Ama bugün, millet gelecek ayı nasıl çıkarım diye düşünürken, sahipsiz kalmışken ülkeyi yönetenler millete Ay’a çıkma masalı anlatırsa, bunun adı apaçık “Siyasi cambazlıktır”, “Siyasi hırsızlıktır”, “Siyasi dolandırıcılıktır”. Hükümete tavsiyemiz, uzaya çıkmadan önce sokağa çıkın. İnsan içine bir çıkın. Millet halini bir görün.

Ülkedeki Dramlar Saraydan Görünmüyor

Biz Genel Başkanımız başta olmak üzere tüm üyelerimiz Cumhuriyet Halk Partisi olarak sokaklardayız. Bu hafta Cumhuriyet Halk Partisi Ekonomi Masası olarak, milletin dertlerini dinledik. Lokantacılar ve Pastacılar Federasyonunu ziyaret ettik. Türkiye’nin dört bir yanından gelen, esnaflarımızın oda başkanlarıyla, bir araya geldik. Salgın nedeniyle hükümetin işyerlerini kapattığı, krizden en fazla etkilenen esnafların dertlerini dinledik. Bu krizde ülkemizde sadece ekonomik değil, büyük bir sosyal çöküş de yaşanıyor. Ortak olarak sahip oldukları dükkân kirası nedeniyle, birbirini mahkemeye veren abi-kardeş mi istersiniz. Yoksa “Bir çorbacı dükkânı iki evi artık geçindiremiyor” oğlum diyerek, gözyaşları içinde oğlunu işten çıkararak, başka yerde ekmeğini bul diyen baba mı istersiniz. Ülkemizde büyük insani dramlar yaşanıyor. Ama bu dertleri Saray’dan dinleyen, gören yok. Üstüne üstlük, sokaktaki esnafın halini görmeyenler, “Gökyüzüne bak, Ay’ı gör!” Diyerek bir de esnaflarımızla alay ediyorlar.

Şapkayı Önünüze Koyup Millet Halini Görün

Yine Erdoğan Şahsım Rejiminin, görmek istemediği bir başka acı tablo. Yoksulluk, çaresizlik, işsizlik... Ve bunun yarattığı büyük sosyal tahribat. Dün, İstanbul Zeytinburnu’nda, ekonomik sıkıntılar nedeniyle, 25’inde bir anne, baba, 1,5 yaşlarındaki yavrularını komşularına bırakıp, evlerinde yaşamlarına son verdiler. Böyle bir acı karşısında insanın nutku tutuluyor. Yutkunamıyor bile. Yine bizim ailemizden, CHP Kocaeli Kartepe Belediye Meclis üyemiz, 28 yaşındaki Tugay Adak kardeşimiz, işsizlik nedeniyle girdiği bunalımdan çıkamayarak, yaşamına son verdi. Gerçekten ne diyeceğimizi, ne söyleyeceğimizi bilemiyoruz. Her ölüm erken ölümdür. Ama 25’inde gencecik fidanlarımızı, hayatta tutamıyorsak, gökyüzüne bakıp, Ay’ı görmeyi değil. Artık şapkayı önümüze koyup, gençlerimizin halini görmemiz gerekir. Bugün siyasetin en önemli meselesi, en önemli gündemi bu olmalıdır. Ülkeyi yönetenler bu feci işsizlik gündeminden kaçamaz, yoksulluk gündeminden kaçamazlar.

Şimdi de Aşı Sayılarını Saklamaya Başladılar

Yine siyasi hırsızların milletten çaldıkları bir başka şey; milletimizin sağlığıdır. Sağlık Bakanı, günde 1 milyon 100 bin yurttaşımıza aşı yapılacağını söyledi. Yapa yapa günde 105 bin yurttaşımıza aşı yapabildiler. “Üç günde yaparız” dedikleri aşığı, 29 günde bile yapamadılar. Amerika Birleşik Devletleri nüfusunun yüzde 13’ünü, İngiltere yüzde 20’sini, Birleşik Arap Emirlikleri yüzde 47’sini, İsrail yüzde 70’ini aşıladı. Peki biz ne yaptık? Biz el hak Saray sosyetesinin yüzde 100’ünüz aşıladık ama nüfusun sadece yüzde 3’ünü aşılayabildik. Salgında vaka sayılarını milletten saklamışlardı. Şimdi aşı sayılarını milletten saklamaya başladılar. Aşılar geliyormuş, ama Bakan gelen aşı sayılarını artık söylemeyecekmiş. Neden? Nedir bu telaş? Neyi milletten saklıyorsunuz? Yani milletin sağlığıyla oynayanlar, hataları görülmesin diye, “Gökyüzüne bak, Ay’ı gör!” diyerek, siyasi cambazlık yaparak, rakamları açıklamayarak bunları saklayacaklarını mı zannediyorlar.

S-400’leri Ambalajında Hangara Çekmeye Hazırlanıyorlar

Bir başka siyasi cambazlık... Bir başka siyasi dolandırıcılık, S-400 meselesi. Bu millet dışından, tırnağından paraları arttırdı S-400 almak için Rusya’ya 2,5 milyar dolar ödedi. Bu füzeleri alırken F-35 uçakları için verdiğimiz, 1,5 milyar dolar kaporayı da yaktık. Üstüne üstlük F-35’lerin tedarik zincirinden, uçakların bakım onarımından sağlanacak, 12 milyar dolarlık ihracat ve hizmet gelirinden de olduk. Bunları uyardık biz zamanında. “Bu hesabı kitabı iyi yapın” dedik. “Bu füzeler, dünyanın en pahalı soba borusuna dönüşebilir” dedik. Dinlemediler. Ay’a füze göndereceğiz diyenler, şimdi S-400 füzelerini ambalajında hangara çekmeye hazırlanıyorlar. Tatbikattan tatbikata gösteri amaçlı çıkarıp tozunu alacaklarmış. Buna da Girit modeli diyorlar. Ama olan şu, bu yoklukta milletin çarçur edilen milyarlarca doları ortada. Bu yapılanın adı çok açık söylüyorum. Siyasi dolandırıcılıktır. “Gökyüzüne bak, Ay’ı gör!” diyenler, şimdi bu “siyasi dolandırıcılıkla” kabahatlerini gizleyemezler. Bu arada Sarayın küçük ortağı Bahçeli’ye de soruyoruz: Bu S-400’lerin hangara çekilmelerine razı mısınız? Milletin milyarlarca dolarının çarçur edilmesi içinize sınıyor mu? Bu mudur yerli duruş, bu mudur milli duruş?

Uzay Teknolojisiyle Donatılmış Siyasi Cambazlık

2023’e 2 yıl kaldı. 10 yıldır dilden düşmeyen 2023 hedeflerinin artık gerçekleşmeyeceği anlaşıldı. Millete vaat edilen 2 trilyon gelir hedefinin, 875 milyar dolarda kalacağı görülüyor. 25 bin dolarlık kişi başı gelir hedefinin ise 10 bin doları geçmeyeceği anlaşılıyor. Yüzde 5 işsizlik hedefini de, yüzde 11’e çıkacak. Millete taahhüt ettikleri gelirinde, işinde, yarısını bile veremeyecekleri görüldü. “En büyük on ekonomi arasına girme” hedefi çöktü. İlk yirmi ekonomi arasında kalmamız bile tehlikeye girdi. Ama Saray artık “Yalan olan” bu hedeflerden bahsetmekten bir türlü vazgeçmiyor. Şimdi bu başarısızlığı gizlemek için, Ay’a sert iniş yapmaya hazırlanıyorlar. Erdoğan’ın Şahsım Rejimi, Ay’a yolculuk masalıyla uzay teknolojisiyle donatılmış yeni bir siyasi cambazlığın peşinde.

En Büyük Siyasi Sermayeleri Yalan

Hitler’in Propaganda Bakanı Goebbels; “Yeterince büyük bir yalanı söylerseniz ve bu yalanı tekrar ederseniz, insanlar sonunda inanmaya başlayacaktır. Yalan, devletin muhalifleri bastırmak amacıyla, tüm güçlerini kullanması açısından hayati önem taşır. Doğruluk yalanın ölümcül düşmanıdır ve buna bağlı olarak, devletinde en büyük düşmanı doğruluktur” demiş. Yalan, kendini devlet sanan popülist siyasetçilerin, en büyük sermayesidir. Gerçekler de yalanı doğru gibi anlatan popülist siyasetçilerin aslında en büyük rakibidir. Bugün bu ülkeyi idare edenler, “2023’te dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olacağız” “Aya gideceğiz” “Bizden önce Türkiye’de bırakın bardağın içindeki suyu, bardak bile yoktu” diyecek kadar pervasızlar. Ama bu pervasızlığı, milletimiz görüyor. Yalanları not ediyor. Vakti geldiğinde de bu siyasi yalancıları, hak ettiği yere gönderecek.

Maklubeleri Beraber Yiyen Sizensiz

Dün, büyük bir milli irade gaspı ve milletin Meclisini, en kaba şekilde, vesayet altına alma girişimi, çetin bir adalet mücadelesi sonucunda şimdilik durdu. Arkadaşımız Enis Berberoğlu aramıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne, geri döndü. Bunun için Anayasa Mahkemesi iki defa karar almak zorunda kaldı. İlgililere sorumluluğunu hatırlattı. Anayasa Mahkemesinin bu ikinci kararı, vesayet girişiminin kabalığını ve bu girişimin vahametini ortaya koymasına bakımından, dikkat çeken bir metindir, tarihi bir metindir. Dün, bu vesayet girişiminin meclisteki işbirlikçileri, “MİT TIR’ları ihanettir” diyerek, akim kalan Meclis iradesine darbe girişimine, kılıf uydurmaya çalışıyorlardı. Arkadaş, bu MİT TIR’larını yakalayan, durduran, sizin atadığınız savcı, sizin atadığınız kolluk güçleri değil mi? Milletin vekiline neden yükleniyorsunuz?

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Neden illa vekilimizi suçunuza ortak etmeye çalışıyorsunuz? Zamanında yenen maklûbeler varsa, onu beraberce yiyen sizsiniz. Biz değiliz. Vatana ihanet “millet beni affetsin” diyerek geçiştirilemez. Bu arada İstanbul 14. Ağır Ceza Hâkimine de bir soru. Nedir bu telaş ve hiddet? Bu hakimin bundan sonra, adil karar verme melekesinin kalıp kalmadığının tespitini, HSK’dan bekliyoruz.

Sıra, Ülkeye Baharı Getirmekte

Aziz Milletimiz, umutsuzluğa, yılgınlığa kapılmayacağız. Sandık önümüze geldiğinde, hepimiz vatandaşlık görevimizi bihakın yapacağız. Biliyoruz ki, bu ucube rejimin notunu verdiniz. Aşınızı, işinizi, geleceğinizi, hayallerinizi çalanlara, sandıkta en şeddeli cevabı vereceksiniz. Sert iniş neymiş, çakılma neymiş bunlara göstereceksiniz. Bunun örneğini 31 Mart ve 23 Haziran seçimlerinde gösterdiniz. Türkiye’nin pek çok şehrine baharı getirdiniz. Şimdi sıra, Türkiye’ye baharı getirmekte... Şimdi sıra, kucaklaşmakta, yaralarımızı sarmakta, ekmeğimizi kardeşçe bölüşmekte ve güzel yarınları huzurla hep beraber yol almakta.

Kelimelerin Boğazda Dügümlendiği An

Bazı anlar vardır. İnsan yutkunmakta, nefes almakta bile güçlük çeker. Söz biter... İçimizi derin bir keder ve acı kaplar. Kelimeler insanın boğazında düğümlenir. Dün ne yazık ki böyle bir gündü. Irak’ın Gara bölgesinde yürütülen askeri operasyonda, hain bölücü terör örgütü, yıllardır rehin tuttuğu, askerlerimizi, polislerimizi, kamu görevlisi 13 yurttaşımızı, 13 silahsız insanımızı, bir mağarada acımadan vurdu. Alçakça şehit etti. Terör bir insanlık suçudur, nereden ve kimden gelirse gelsin, terörden fayda ummak, ya da terör karşısında suskun kalmak da bir insanlık suçudur. Biz, terörün ve teröristin her türlüünü lanetledik, lanetliyoruz, lanetleyeceğiz. Bu güzel topraklar terörden çok çekti. Gençcik fidanlarımız, vatan toprağına düştü. Analar, aileler perişan oldu. Nice ocaklar söndü. Dün 13 aileye, 13 baba ocağına kor ateşler düştü. Biliyoruz, “Ateş düştüğü yeri yakar” ama bizimde üzüntümüz sonsuz.

Sorulara Yanıt Bile Vermediler

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bölücü terör örgütünün rehin aldığı kamu görevlilerimizin durumunu TBMM gündemine defalarca taşıdık. Arkadaşlarımız bunu defalarca sordu. Aldığımız cevap bu... 5 soru sormuşuz bir tanesine cevap almışız. Cevaba bakın, “Terör örgütleriyle mücadeleye yönelik keşif, gözetleme, operasyon ve faaliyetler azim ve kararlılıkla devam etmektedir. Hulusi Akar, Bakan.” Bu. Şimdi genel görüşme yapacaklarmış.

Olayı Açıklamak Yine Vali’ye Düştü

Genel Başkanımız evlatları kaçırılan bu ailelerle defalarca görüştü. Ailelerin sıkıntı, beklenti ve şikâyetlerini, dönemin başbakanına aktardı. Arkadaşlarımız kaçırılanların aileleriyle beraber, TBMM’de basın toplantıları yaptı. Bu konuda çok sayıda önerge verdi. Terör örgütünün kaçırdığı kamu görevlilerinin akıbetini, yurttaşlarımızı sağ salim evlerine döndürmek için, Erdoğan’ın şahsım hükümetinin neler yaptığını, hep öğrenmeye çalıştık. Biraz önce gösterdim cevap bu. Ve dün, insanı kahreden o acı haberle sarsıldık. Gara’daki operasyonlarda, şehit olan üç Mehmetçiğimizle beraber, şehitlerimizin sayısı 16’ya çıktı. İçimiz yandı, yüreğimiz parçalandı. Ve her acı olayda olduğu gibi bu acı haberin de detaylarını vermek, Valiye, Malatya Valimize düştü. Tıpkı İdlib’de 36 Aslanımızı kaybettiğimizde, 36 Mehmetçiğimiz, Rus uçakları tarafından şehit edildiğinde, acı haberi Hatay Valisi’nden öğrendiğimiz gibi... Geçtiğimiz yıl tam da bu zamanlar yaşanan bu acı olayın, nedenini, niçinini ve sorumlularını hala bilmiyoruz. Bu konuda da kamuoyunun bir an önce aydınlatılmasını bekliyoruz.

Hasbi Olmak Yetmez, Hesabi de Olmak Gerekir

Terörle mücadelenin sizi, bizi yoktur. Terörle mücadele “milli bir meseledir”. Terörle mücadelede; siyasi şovlara, kurusıkı tehditlere, boş naralara, nutuklara yer yoktur. Ve bu mücadele yürek işi olduğu kadar, aynı zamanda akıl işidir. Sadece hasbi olmak yetmez. Hesabi de olmak gerekir. Vali’nin verdiği bilgiler, bu gerçekle bir kez daha yüzleşmemize neden oldu.

Çözüm Sürecinde Kaçırıldılar

Bölücü örgütün rehin aldığı görevlilerin tamamı, 2015 ve 2016 yıllarında kaçırılmış. Yani o ilk düğmesi yanlış iliklenen, milletin meclisinden kaçırılan, kapalı kapılar ardında, gizli saklı işi kotarmaya çalışan, şahsım hükümetinin yürüttüğü sözde “çözüm sürecinde”. Yani Şahsım hükümetinin başının Valilere; “Aman teröristlere dokunmayın” talimatını verdiği, Erdoğan’ın Dolmabahçe’de kimin nereye oturacağını, A-4 kâğıda bizzat kendinin çizdiği ve görevlilere verdiği dönemde. Şimdi o süreçte yapılan hataların bedelini, şehitlerimizin aileleri ve milletimiz ödüyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bölücülerin Değirmenine Su Taşmasınılar

Tekrar ediyorum: Terör bir insanlık suçudur. Mücadele buna göre ve bu ciddiyetle yapılmalıdır. Hatalardan ders çıkarmak bir erdemdir. Yeter ki ifrat ile tefrit arasında savrulma olmasın. Yeter ki yeni hatalara, yeni yanlışlara yelken açılmasın. Yeter ki tam da terörün ve teröristin istediği gibi, “Terörle mücadele ediyorum” deyip, milletimiz “senden, benden” diye bölünmesin. Bölücülük yaparak, bölücü terörle mücadele edilmez. Herkesin ağızdan çıkanı kulakları duyacak. Akılla, ızanla, sağduyuyla herkes hareket edecek. Ülkeyi yönetenler, kendi kusurlarının üstünü örtüyor derken, bölücülerin değirmenine su taşımayacak!

Millet Yasta, Ak Parti Genel Başkanı Espri Yapıyor

13 şehidimizin olduğunu öğrendik. Milletimiz derin bir yasta. Ama bugün AK Parti Genel Başkanı Erdoğan’ı kongrelerinde izledik. Espriler, sloganlar, tezahüratlar... İçimiz sızladı, gerçekten içimiz sızladı. Milletin içi kan ağlarken, bu görüntüleri üzüntüyle karşıladık.

“Başarısız” Operasyonda Şehit Oldular

Ve AK Parti Genel Başkanı Erdoğan’ın bugünkü sözlerinden öğrendik ki 13 kamu görevlisi, başarısız bir kurtarma operasyonu esnasında şehit düşmüş. Başarısız olduğunu kendi söyledi, kendi ağzından çıktı.

Daha Fazla Rezil Olmayın, Edebinizle Susun

Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal ve Sarayın Altun çocuğu iletişim memuru, milletin akıyla alay eden açıklamalar yaptılar. Bu açıklamaları kınıyoruz. Beyefendiler bir kendinize gelin, 13 aslan parçamız mağaralarda rehin tutulurken bölücü terör örgütü tarafından, sizler bölücü elebaşından mektup dilenip, kardeşini devlet televizyonlarına çıkarıyordunuz. Kırmızı bültenle aranan Osman Öcalan’ı, devletin televizyonuna çıkararak, “Gerekirse Karayılanı da TRT’ye çıkarırız” diyerek savunan siz değil miydiniz? Yine çözüm sürecine “Yeni Türkiye’nin Kuruluş Sözleşmesi” diyen, sizler değil miydiniz? Riyakârlığın bu kadarına da pes! Daha fazla rezil olmayın, edebinizle susmayı bilin.

Terörün Üstesinden Geleceğiz

Türkiye Cumhuriyeti büyük bir devlettir. Terörün üstesinden elbette geliriz, geleceğiz. Akılla, yürekle, azimle ve güçlü bir iradeyle, bu terör belasını alt edeceğiz. Bundan kimsenin şüphesi, kuşkusu olmasın. Biz bir kez daha, bölücü terör örgütünün bu hain eylemini lanetliyoruz. Şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyoruz. Ailelerinin acılarını paylaşıyoruz. Milletimize ve şehitlerimizin acılı ailelerine, yüce Allah’tan sabır diliyoruz. Biran önce bunun sorumlularının yakalanmasını istiyoruz.

Vaka Sayısında İlk 10 Arasındayız

Bir hükümetin en öncelikli görevi, yurttaşlarının canını ve sağlığını korumaktır. Erdoğan’ın şahsım hükümeti, milletimizin ne canını ne de sağlığını koruyabiliyor. Salgın da günlük vaka sayıları, kritik seviyelerin üzerinde geziniyor. Buna karşın, geçtiğimiz günlerde, 180 binleri bulan günlük test sayısı, şimdi 104 binlere kadar düşürüldü. Düşük test sayısı eşittir, düşük vaka sayısı. Bu gerçeğe rağmen, hala dünyada toplam vaka sayısında ilk 10 ülke arasındayız. Salgınla mücadele denerek lokantalar kapatılıyor ama ülkeyi yöneten AK Parti Genel Başkanı, sosyal mesafe dinlemeden, çalgılı, türkülü kongreler yapıyor. Hal böyle olunca, salgının artışı geçmesine çok da şaşırılmamak gerekiyor.

Aşıda Patinajın Sorumlusu Şahsım Hükümeti

Uzmanlar salgında yeni pikler olabileceğine, Mutant virüs tehlikesine işaret ediyor. Çünkü aşılama işler yavaş gidiyor. Her gün 1 milyon 100 bin kişiye aşılayacağız diyenler. Bunun onda birini ancak yapabildiler bugüne kadar. Bir ayda yaptıkları toplam aşı 3 milyon 900 bin. Amerika Birleşik Devletleri’nde her 100 kişiden 15’i, İngiltere’de 22’si, Birleşik Arap Emirlikleri’nde 51’i, İsrail’de ise 73’ü aşılandı. Bizde ise her 100 vatandaşımızdan ancak 4’ü aşıya ulaşabildi. Bu hükümet salgını da yönetemedi. Şimdi aşılama sürecinde de patinaj yapıyor. Ülkeyi kim yönetiyor? Bu beceriksizliklerin sorumlusu kim? Elbette Erdoğan’ın şahsım hükümeti...

Vatandaş Üzdü, Tefeciye Sevindirdi

Erdoğan’ın şahsım hükümeti, salgında milletimizi bir başına bıraktı. Canıyla cüzdanı arasına sıkıştırdı. Dünyada tüm hükümetler, vatandaşlarını ve işletmelerini virüsün ekonomik etkilerinden korumak için, salgın bittiğinde güçlü bir başlangıç yapabilmek için, işletmelerinin, vatandaşlarının kaybettikleri geliri, devletin bütçesinden

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

destek olarak onlara verdiler. Erdoğan'ın şahsım hükümeti ise bildiği en iyi işi yaptı. Vatandaşlarımıza destek yerine, faiziyle borç verdi. Vatandaşı üzdü, tefeciye sevindirdi.

Yandaşa Kaynak Var, Millete Yok

Millete beş maskeyi bedava dağıtamadı, 40 yıl vergi veren esnaflarımıza, salgında 40 gün bakamadı. Türkiye, G-20 kulübünün üyesi. 1999'dan beri dünyanın en büyük 20 ekonomisinden biriyiz. Kulübün diğer üyeleri, milli gelirlerinin ortalama yüzde 7'sini, yurttaşlarına bütçelerinden gelir desteği olarak dağıttılar. Bunu bizim gelirimize uyarlarsak, destek tutarının yani geçen yıl verilen destek tutarının 335 milyar lira olması gerekiyor. Peki Erdoğan'ın şahsım hükümeti ne kadar destek verdi? Vere vere bütçeden 6,5 milyar lira verdi. İşçinin kumbarası İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ve milletten toplanan bağışlardan da 45,5 milyar lira. Hepsini toplarsanız 52 milyar lira. 335 milyar nerede? 52 milyar nerede? Bir başka ifadeyle G-20 üyesi ülkelerin hükümetleri yurttaşlarına 100 lira verirken, Erdoğan'ın şahsım hükümeti, bizim yurttaşlarımıza vere vere 15 lira verebildi. Yandaşa gelince kaynak çok, millete desteğe gelince kaynak yok.

Esnaf Nefes Alamıyorsa, Sorumlu Şahsım Hükümeti

Erdoğan'ın Şahsım Hükümetinin yanlış tercihleri nedeniyle, vatandaşlarımız bugün perişan. Esnaf, işçi, işveren, emekli inim inim iniyor... İsyân ediyor. Bakın bu fotoğraf bu hafta sonunda, Ankara'da Tunalı Hilmi Caddesi'nde çekildi. Kafe, Bar ve Restoran çalışanları ve işletmecileri, dükkânlarına afişler asmışlar, hükümete haykırıyorlar: "Dükkânımızı kapatma, kapatacaksan da sahip çık" diyorlar. Bu resim de Kayseri'den. Kayserili esnafımız; "Nefes alamıyoruz. Sesimizi duyan var mı?" diye dükkânına afiş asmış. Bunların sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti.

Çiftçi Canına Kıyıyorsa, Sorumlusu Şahsım Hükümeti

Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti elinde, sadece esnaf değil, çiftçimiz de perişan. Çiftçi mazotçuya borçlu, gübre satana borçlu, yemciye, tohumcuya borçlu, Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlu, Ziraat Bankası'na borçlu... Çiftçinin traktörüne, tarlasına, ineğine haciz yağıyor. Dün, Yozgat Yerköy'den acı bir haber aldık. Bir çiftçimiz, Osman Yılmaz, pancarı tarlada kalınca, 25 bin lira borcunu ödeyememiş, traktörüne haciz konmuş. Osman Yılmaz bunun yükünü taşıyamamış, kalp krizi geçirerek vefat etmiş. Şimdi bu ölümün sorumlusu kim? "Gelin Çiftçinin Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına borçlarını yapılandıralım. Çiftçiye rahat bir nefes aldıralım" diye kaç zamandır söylüyoruz, dinlemiyorlar. Kaç tane teklifimiz komisyonlarda bekliyor. Hadi bizi dinlemiyorsunuz artık bıçak kemiğe dayandı. Küçük ortağınız MHP'nin bazı milletvekilleri dediler ki bu iş böyle gitmez, bu borçları yapılandıralım. Bunların sesine kulak verin. Buradan çağrı yapıyoruz. MHP çiftçi borçlarının yapılandırılması için bir teklif getirsin. Biz, verdiğimiz teklifleri geri çekebiliriz. MHP'nin getireceği teklifi de destekleriz. Yeter ki çiftçinin derdine biran önce derman olalım. Bugün çiftçi inim inim inliyorsa, tarlalar, traktörler hacizliyse, çiftçi girdi maliyetiyle ürün fiyatı arasına sıkışmışsa, kanunların emrettiği desteği alamıyorsa, bunun sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan'ın şahsım hükümeti...

Faiz Ödemesinde Tarihi Rekor

Erdoğan'ın şahsım hükümeti, esnaftan, çiftçiden esirgediğini, faiz lobilerinden, bankerlerden esirgemiyor ama. Bugün, 2021 Ocak ayı bütçe rakamları açıklandı. Bismillah dedik Ocak ayında, bütçeden yapılan faiz ödemesi 21 milyar 943 milyon lira. Bu rekor, Cumhuriyet tarihinin rekoru, tek bir ayda yapılan en yüksek faiz ödemesi. Millete tüm salgın döneminde bütçeden verilen destek 6,5 milyar lira geçen yıl. Faiz baronlarına tek bir ayda bütçeden yapılan ödeme 22 milyar lira. Milletten esirgenen kaynak, faiz lobilerine aktarılıyor.

Merkez Bankası Talanının Sorumlusu Şahsım Hükümeti

Kayınpeder, damat bir olmuşlar, Merkez Bankası kasasındaki 128 milyar doları buhar etmişler. Şimdi millet yüksek faiz, yüksek kur arasına sıkıştırıldı. Merkez Bankasının hini hacette kullanılacak milletin yedek akçeleri bile tüketildi. Merkez Bankasından para gelmeyince, Ocak ayında bütçe açığı da sıçradı gitti. Ocak'ta bütçe açığı 24 milyar lira. Bu da tüm Ocak ayları itibarıyla en yüksek bütçe açığı... Millete verilmeyen destekler, faiz lobilerine verildiyse, millet yüksek faiz, yüksek kur arasında ezildiyse, Merkez Bankasındaki kefen paraları bile talan edildiyse, 128 milyar dolar peşkeş çekildiyse, sorumlu kim? Bu ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti.

Veresiye Defterleri Arşa Ulaştıysa Sorumlusu Şahsım Rejimi

Erdoğan'ın şahsım hükümetinde, postacılar mektup yerine icra tebligatı yetiştirir oldular. Muhtarlarımızın masaları icra tebligatlarıyla doldu. İnsanlar borçları ödeyemiyorlar. Bakkalların veresiye defterlerindeki borçlar Everest seviyesine ulaştı. İstanbul İstatistik Ofisi'ne göre; salgın döneminde; İstanbul'da veresiye alışveriş

yapanların sayısı yüzde 32, veresiye defterlerindeki borç ise yüzde 55 artmış. Yine İstanbul Barometresi araştırmasına göre, kentte yaşayanların yüzde 57'si, geçtiğimiz ay, geçinebilecek kadar para kazanamadım diyor. Millet geçinecek parayı kazanamıyorsa, icra tebligatları çığ gibi büyüdüyse, veresiye defterleri arşı alaya ulaşıyorsa bunun sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti...

Çakma Goebbels

Erdoğan'ın Şahsım Hükümetinde, yoksulluk, işsizlik, açlık korkunç bir tsunami olmuş, milletimizi ezip, geçiyor. Milletın aç olduğunu görmeyen Erdoğan, "Açım, aç" feryatlarını da duymamazlıktan geliyor. Elazığ'da, bir yurttaşımız, "Ben açım, açım" diye Erdoğan'a sesleniyor. Erdoğan duymamazlıktan geliyor. Erdoğan'ın koruması bir gayret vatandaşa tercümanlık yapayım diyor. Ama nafile, Erdoğan duymuyor. Bugünde Vali bu hanımefendiyi oraya çağırılmış oradan konuşturuyor şöyleydik de, böyleydik. Kusura bakmayın ama eğer bu akıllar Saray'ın iletişim direktörünün Altun çocuğun akıllarıysa bu çakma Goebbels'likten başka bir şey değil bunlar hiç işe yaramaz.

Millet Çöpten Rızık Topluyorsa Sorumlusu Şahsım Hükümeti

İnsanlarımız "açım aç" diye feryat ediyorsa, yurttaşlarımız çöpten rızık topluyorsa, Erdoğan'ın yandaş basını, "Markette alışveriş nasıl yapılmalı ki ucuza bu işi kapatalım" diye, manşetler atıyorsa, devletin resmi ajansı kendi esnafını bırakıp, Japonya'da, Japon esnafının halini görüntülemeye gidiyorsa, devlet televizyonuna "çöpten nasıl yemek yapılır" diye, program yaptırılıyorsa, bugün ninelerimiz, analarımız semt pazarlarının döküntülerinden, evinde tencere kaynatmaya çalışıyorsa, bunların sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti...

Vatandaş İşini Kaybettiye Sorumlusu Şahsım Hükümeti

Erdoğan'ın Şahsım Hükümetinin elinde, ülkede işsizlik de arşı alaya çıktı. TÜİK, iş bulma ümidini yitirmişleri işsiz saymıyor. TÜİK'in 4 milyon dediği işsiz sayısı, gerçekte 11 milyonu aştı. TÜİK'in yüzde 12,9 dediği işsizlik oranı gerçekte yüzde 31'i aşıyor. Son 25 ayın 23'ünde millet işini kaybetmiş. Son bir yılda işini kaybedenlerin sayısı 1 milyonun üzerinde. Bıraktık istihdam yaratmayı, olan istihdamı da koruyamıyoruz, olan işleri de koruyamıyoruz. Bir ekonominin başarısı ne kadar iş yarattığı ile ölçülür. Ekonominiz iş yaratamıyorsa, olan işleri dahi kaybediyorsanız, bunun sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan'ın şahsım hükümeti...

Başımıza Ne Geliyorsa, Kimseyi Dinlemekten Geliyor

Erdoğan'ın şahsım hükümetinde, en çok acı çekenlerin başında maalesef gençlerimiz, ülkemizin umudu, stratejik üstünlüğü gençlerimiz geliyor. Üniversitelerde bilimsel özerklik rafa kalkmış durumda. Bilim yuvası olması gereken üniversiteler, Erdoğan yandaşlarına arpalık olmuş. Üniversitelerde liyakat yerine, Saraya sadakat esas olmuş. 68 üniversite rektörünün, hiçbir "uluslararası yayını" yok. 71 rektörün, "uluslararası atıf almış" çalışması yok. 20 üniversite rektörü, doğrudan AK Partili. Ya eski vekil, ya da AK Parti'den aday adayı... Erdoğan az sayıdaki nitelikli üniversitemizi de, siyasi atamalarla diğer okullara benzetmeye çalışıyor. Boğaziçi Üniversitesi'nde olmadık işler yapıyor. Gençlerin sesini dinlemiyor. Zaten başımıza ne geliyorsa bu kimseyi dinlemekten geliyor.

Sarayın Pogrom Medyasının Yaptığı Alçaklık

Saray'ın Pogrom medyası, yani linç makinesi, gencecik yavrularımızı bugün de hedefine koymuş. Uludağ'da sosyal mesafesiz tatile izin verip, bir de oradaki eğlence resimlerini almış "Boğaziçililer eğlendi" diye servis etmiş. Bu düpedüz alçaklıktır. Bugün üniversitelerimiz bilim üretmez hale geldiyse, yandaşlar üniversitelere doldurulduysa, intihal, yani akademik hırsızlık yol olduysa, iyi yetişmiş gençlerimiz linç ediliyorsa, bunun sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Erdoğan'ın şahsım rejimi.

Üniversiteli İşsiz Sayısını Söyleseydiniz "Üf" Değil "Of" Derdi

Erdoğan'ın şahsım rejimi, üniversiteleri en tepede buluşturmak yerine, vasatta buluşturmaya çalışıyor. Böyle üniversitelerden bilim çıkar mı? Nitelikli yetişmiş gençler çıkabilir mi? Çok zor. Ailelerin bin bir emekle büyüttükleri, türlü fedakârlıklarla okuttukları gençlerimiz iş bulamıyor. Üniversite mezunu işsiz sayımız 1 milyon 195 bin olmuş. Tekrar edeyim 1 milyon 195 bin kişi üniversiteyi bitirdiği halde işsiz! Ondan sonra Erdoğan çıkıyor; "Almanya Şansölyesi, üniversitelerdeki gençlerimizin sayısını öğrenince, "Üf" dedi" diyor. Yanında bir de ülkemizdeki üniversiteli işsizlerin sayısını söyleseydiniz... Bakın o zaman Şansölye nasıl "Üf!" değil de, derinden bir "Of!" çekiyordu. Almanya'da üniversite mezunlarında işsizlik oranı yüzde 2. Bizde yüzde 11. Yunanistan'ın ardından, tüm OECD ülkeleri içinde, en yüksek üniversiteli işsizlik oranı bizde... Yine Tüm OECD ülkeleri arasında en çok "ev gencine" sahip ülke de Türkiye. 15-29 yaş arasında olup ne bir işte çalışan, ne de okuyan ailesinin

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

eline bakan ev gençlerimizin oranı, yüzde 30'a dayanmış durumda. İş bulma ümidi kırılanlarla beraber, genç nüfusumuzda gerçek işsizlik yüzde 41'i buluyor.

Üniversiteli İşsiz Sorunu Şahsım Hükümetinin Eseri

Bugün gençlerimiz üniversiteden mezun olunca iş bulamıyorsa, üniversiteli işsizler 1 milyonu aştıysa, gençlerimizin gerçek işsizlik oranı yüzde 41'i bulduysa, 37 üyeli OECD içinde en çok ev genci olan ülke biz isek, bunların sorumlusu kim? Bu ülkeyi kim yönetiyor? Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti.

İnsanlar Yokluktan Canına Kıyorsa Sorumlusu Şahsım Hükümeti

Erdoğan'ın şahsım hükümetinde, yurttaşlarımız yaşamlarıyla, Saraya ihtarname çekmeye başladı. Sadece Kocaeli'nde geçtiğimiz hafta içinde, dört vatandaşımız, ekonomik sıkıntılar nedeniyle canına kıydı. Geçtiğimiz günlerde İstanbul Zeytinburnu'nda gencecik bir çift, 1,5 yaşındaki yavrularını komşularına bırakıp, çaresizlik içinde hayatlarına son verdiler. Bugün bu ülkede, insanlar ekonomik sıkıntılardan canına kıyorsa, vatandaş "açım" diye bağıyorsa, esnaf "Eve ekmek götüremiyorum" diyorsa bunun sorumlusu kim? Bu ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti...

Saldırıların Sorumlusu Şahsım Hükümeti

Erdoğan'ın Şahsım Hükümetinin yönettiği ülkede, sokaklarda gazetecilere, siyasetçilere saldırılıyor. Ülkenin Ana Muhalefet Partisi liderine, mafya, tehdit mektubu gönderiyor. Ülkeyi yönetenlerden çıt çıkmıyor. Çıkarsa da mafyayı sahipleniyor. En son Sayın Selçuk Özdağ'a saldırılar serbest bırakılmış. Erdoğan'ın şahsım rejimi taşları bağıyor ama gerisini sokağa salıyor. Bu ülkede gazetecilere, siyasetçilere güpegündüz saldırılıyorsa, mafya, siyaset kurumuna tehditler savuruyorsa, bunun sorumlusu kim? Bu ülkeyi kim yönetiyor? Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti...

Uzaya Çıkalım Derken, Ege'ye Çıkamaz Hale Gelme Riski Var

Erdoğan'ın Şahsım Hükümetinde, bölgemizde çok az dostumuz kaldı. "Komşularla sıfır sorun" dediler, ülkemizi "sorunsuz sıfır komşu" noktasına getirdiler. Bölgede iyiden iyiye yalnızlaştık. En haklı davalarımızı bile anlatmakta zorlanıyoruz. "S-400'ler konusunda hesabınızı iyi yapın. Yarın milletin sırtına yeni yükler çıkarmayın" demiştik. Sonuç: F-35 programından da çıkarıldık. Bu uçaklar için verdiğimiz 1,5 milyar dolarlık kapora yandı. Yine bu uçakların tedarik zincirinden çıkarıldığımız için, bakım onarımından çıkarıldığımız için 12 milyar dolarlık ihracat ve hizmet gelirinden de olduk. Birde ekonomik yaptırımlara maruz kaldık. Şimdi şahsım hükümeti kıvraniyor. Buldukları son çözüm: "Girit Modeli". S-400'leri ambalajıyla depoya kaldıracaklar. Üstüne de birkaç milyar dolar daha verip, bu sefer Amerika'dan Patriot hava savunma sistemi alacaklarmış. Kaybın mali boyutları bir yana, bir de askeri boyutu var. F-35'lerden olmanın getirdiği stratejik kaybı neyle telafi edeceksiniz? Yunanistan hava kuvvetlerini yeni uçaklarla tahkim ediyor. Ege'de Hava Kuvvetleri üstünlüğünü, Yunanistan'a kaptırma riski giderek büyüyor. "Uzaya gideceğiz" derken, Ege Denizi'ne çıkamaz hale gelme riski var. Peki, tüm bu beceriksizliklerin sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti...

Saray'a Uzay Ajansı Başkanından Yalanlama

Milletin derdine derman olamayan, işsizliğe ve hayat pahalılığına çözüm bulamayan, ülkeyi derin bir buhrana sürükleyen, Şahsım Hükümetinin kibirli başı, vatandaşın gündemini çalmak için şapkadan sürekli bir tavşan çıkarıyor. Erdoğan, aybaşını göremeyen millete, "Ay'ı gör" diyerek, 2023'e randevu verdi. Ama anlaşılan evdeki hesap da çarşıya uymadı. Erdoğan'a, Uzay Ajansı Başkanından yalanlama geldi. Ajans Başkanı; "Çeşitli nedenlerle gecikmeler yaşanabilir, 2023 biraz agresif bir tarih, önemli olan hedef koymak teknik olarak beklemediğimiz problemlerle karşılaşabiliriz, tedarik zincirinde aksamalar olabilir" dedi. Şu devlet krizinin geldiği, ulaştığı noktaya bir bakın... Bürokrati, Cumhurbaşkanını tevill etmek zorunda kalıyor. Anlaşılan "Ay'a sert iniş" hedefi, daha mürekkebi kurumadan yumuşayıverdi.

Milletimiz Her Şeyin En İyisine Layık

Milletin derdini görmeyen, feryadını duymayan, kalbi mühürlenmiş, şahsım hükümetinin temelinde yer alan, sivil darbe ürünü vesayet rejimi, ülkemizdeki tüm kötülüklerin anasıdır. 2,5 yılda bu ucube rejimin çirkin yüzü artık ortaya çıkmıştır. İnsanlar bütün hataları yapacak kadar uzun yaşamazlar. Bu nedenle başkalarının hatalarından ders almalıdırlar. Ünlü Alman devlet insanı Konrad Adenauer, Berlin İkinci Dünya Savaşı'nda yıkılıp yıkılıp harap olduktan sonra, şöyle diyordu: "Hazreti İsa kalkıp gelse, Alman halkı bir daha tüm yetkileri tek bir kişiye asla vermez." Bizim milletimiz de en az Alman milleti kadar zekidir. Feraseti derindir. Ve milletimiz, her şeyin en iyisine layıktır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Millet Metal Yorgunlarını Kibir Kulelerinden İndirecek

Milletimiz “Ay’a bak!”, “Anayasaya bak!” diye siyasi cambazlık yapanlara, sandıkta dersini en ağır şekilde verecektir. Bu ülkeye öncelikle koltuğundan evvel milletini düşünen bir yönetim lazımdır. Öncelik milletimizle birlikte, bu metal yorgunu kadroları kibir kulelerinden indirip, sandıkla evlerine göndermektir. Bu gömleğin iliklenecek ilk düğmesidir.

Yeni Kurumlar, Yeni Kurallar, Yeni Kadrolar

Cumhuriyet Halk Partisi’nin millete vaadi yeni kurallar, yeni kurumlar ve yeni kadrolarla, ülkemizi Cumhuriyetimizin ikinci yüz yılına taşımaktır. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, yeni kurumlarla, yeni kurallarla, Yeni ve Güçlendirilmiş Parlamenter Rejimle, dostlarımızla birlikte ülkemizde adaleti ayağa kaldırmaya kararlıyız. Her yiğidin yoğurt yiyişi farklıdır. Elbet bizimki de farklı: Biz kavgadan değil, kucaklaşmadan yana olacağız. Biz bölücü değil, birleştirici olacağız. Kırıcı değil, yapıcı olacağız. Yaraları kaşımayacağız, yaraları saracağız. Kararları tek başına değil, istişareyle alacağız. Ekmeğimizi, aşımızı, işimizi büyüteceğiz. Ve o ekmeği kardeşçe bölüşeceğiz. Biz hazırız, milletimizin hakemliğine güveniyoruz.